

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

60 พรรษา

เจ้าฟ้าผู้เป็นที่รักของปวงไทย

น้อมอัญเชิญพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระอัจฉริยภาพ และพระวาทะลักษณ์
ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระเกียรติ ครบ 5 รอบ

8.32
22ท

www.thai-polo-club.com

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961200242

บ 27576

DS 60 พรรษา เจ้าฟ้าผู้เป็นที่รักของ
 578.32 ปวงไทย.
 ท622ท

STABLES for 200 HORSES HORSE HOSPITAL

REGE LUDWIG INTERNATIONAL POLO SCHOOL OCTOBER to APRIL

INTERNATIONAL ENDURANCE COMPETITIONS

73432

วันที่ 26 / 12.8. / 58

เลขทะเบียน 21 27576

เลขหมู่ DS

578.32

9162294

THAI POLO

B.GRIMM COUNTRY CLUB

Caroline Link

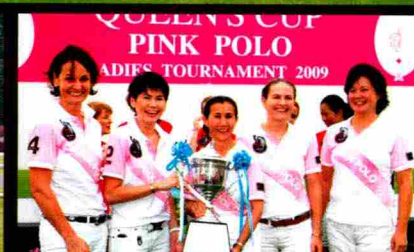
Harald Link

INTERNATIONAL CROSS COUNTRY COMPETITIONS

INTERNATIONAL DERBY SHOW - JUMPING COMPETITIONS

QUEEN'S CUP PINK POLO LADIES' TOURNAMENT EVERY DECEMBER

PRINCESS'S CUP THAI POLO OPEN EVERY JANUARY

สารบัญ

6 เจ้าฟ้าหญิงพระองค์น้อย 12 พระราชประวัติทางการศึกษา 18 ทรงรับการสถาปนาพระอิสริยยศกิติ 20 พระราชปณิธานยังประโยชน์แก่ อาณาประชาราษฎร์ 28 กว่า 30 ปี แห่งองค์บริหารการศึกษา เครือข่ายโรงเรียนจิตจรดตา ‘สร้างเมล็ดพันธุ์แห่งความสำเร็จ’ ตามพระบรมราโชบาย ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 38 พระอัจฉริยภาพอันทรงคุณประโยชน์ 48 กำเนิดร้านกุฬา...เพื่อประชาชนที่ยากไร้ 50 สูตรตำรับพระราชทาน	52 ‘เจ้าฟ้าทักษิณ’ ไพบรณิษย์มิตรส่วนพระองค์ บันทึกแห่งความประทับใจในพระราชทฤถ์ 54 พระมหากษัตริย์คุณอันสืบเนื่องจาก สัตว์ทรงเลี้ยง 56 เกร็ดนิทานปณที่ระลึก...เกร็ดนิทานที่ระลึก... เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราช สุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 58 ตราประทับในพระบารมี ประจักษ์ทุกดวงใจพลกนิกร 60 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี ทศกศวรรษแห่งพระบารมี มี.กริม ขอน้อมสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ

60 พรรษา เทพรัตนราชนารี

“ปวงไทยน้อมเกล้าเฉลิมพระเกียรติคุณ”

เนื่องในโอกาสทางงคล วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2558 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา นิตยสาร HELLO! ร่วมกับ B.Grimm Group ได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้จัดพิมพ์นิตยสารฉบับพิเศษ ‘สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี...60 พรรษา เจ้าฟ้าผู้เป็นที่รักของปวงไทย’ เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม ถวายพระพรและแสดงความจงรักภักดี โดยขอน้อมเชิญพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพัฒนาตามพระราชดำริในพระองค์ พระราชจริยวัตร และพระอัจฉริยภาพ ด้วยพระองค์ทรงเป็นแบบอย่าง ความดีเลิศในทุกด้าน ทั้งความใฝ่เรียน ใฝ่รู้ คุณธรรมจริยธรรม พระวิริยะอุตสาหะ และอื่นๆ อีกมากมาย พร้อมกันนี้ได้เชิญเชิญพระฉายาลักษณ์และพระฉายาลักษณ์อันงดงามมารวมไว้ในฉบับพิเศษนี้ เพื่อให้ผู้อ่านได้ชื่นชมพระบารมี อีกทั้งร่วมเกิดพระเกียรติคุณ ในโอกาสทางมงคลยิ่งครั้งนี้

ในนามของนิตยสาร HELLO! ร่วมกับ B.Grimm Group ขอพระราชทานพระราโชวโรภาส กราบถวายบังคมทูลขอพระเมตตาด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า นิตยสาร HELLO! และ B.Grimm Group

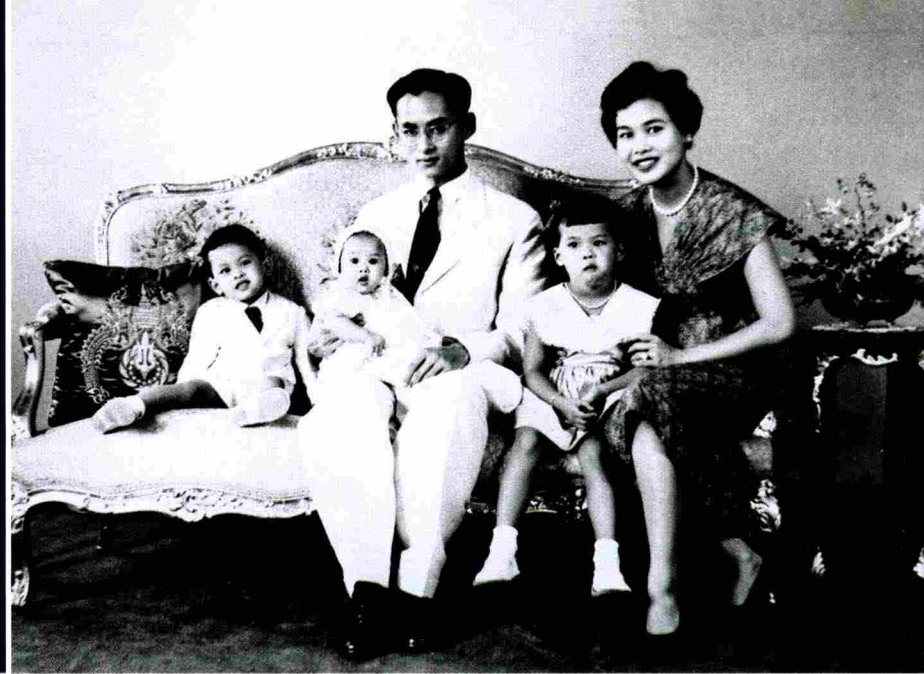

เจ้าฟ้าทศกษิณงพระองค์น้อย

**‘ทูลกระหม่อมฟ้าทศกษิณงน้อย’ ที่ข้าราชบริพารขานเรียก
ในสมัยทรงพระเยาว์ ทรงเปี่ยมด้วยพระราชจริยวัตรงดงาม
มีพระราชอัธยาศัยร่าเริง พระฉายาลักษณ์แต่ละองค์ใน
พระราชอิริยาบถต่างๆ ล้วนสร้างความประทับใจ
ในหัวใจคนไทยไว้ได้ตลอดมา**

หน้านี้: สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ หน้าขวา: (ซ้ายบนและซ้ายกลาง) พระราชพิธีสมโภชเดือนและขึ้นพระอู่ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ (บนกลาง) สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงอุ้มทูลกระหม่อมฟ้าทศกษิณงน้อย (ซ้ายล่าง) ทูลกระหม่อมฟ้าทศกษิณงน้อย [พระองค์ที่ 2 จากซ้าย] ทรงรถเด็กเล่น พร้อมพระกนิษฐา พระเชษฐา และพระเชษฐภคินี [จากซ้ายไปขวา]

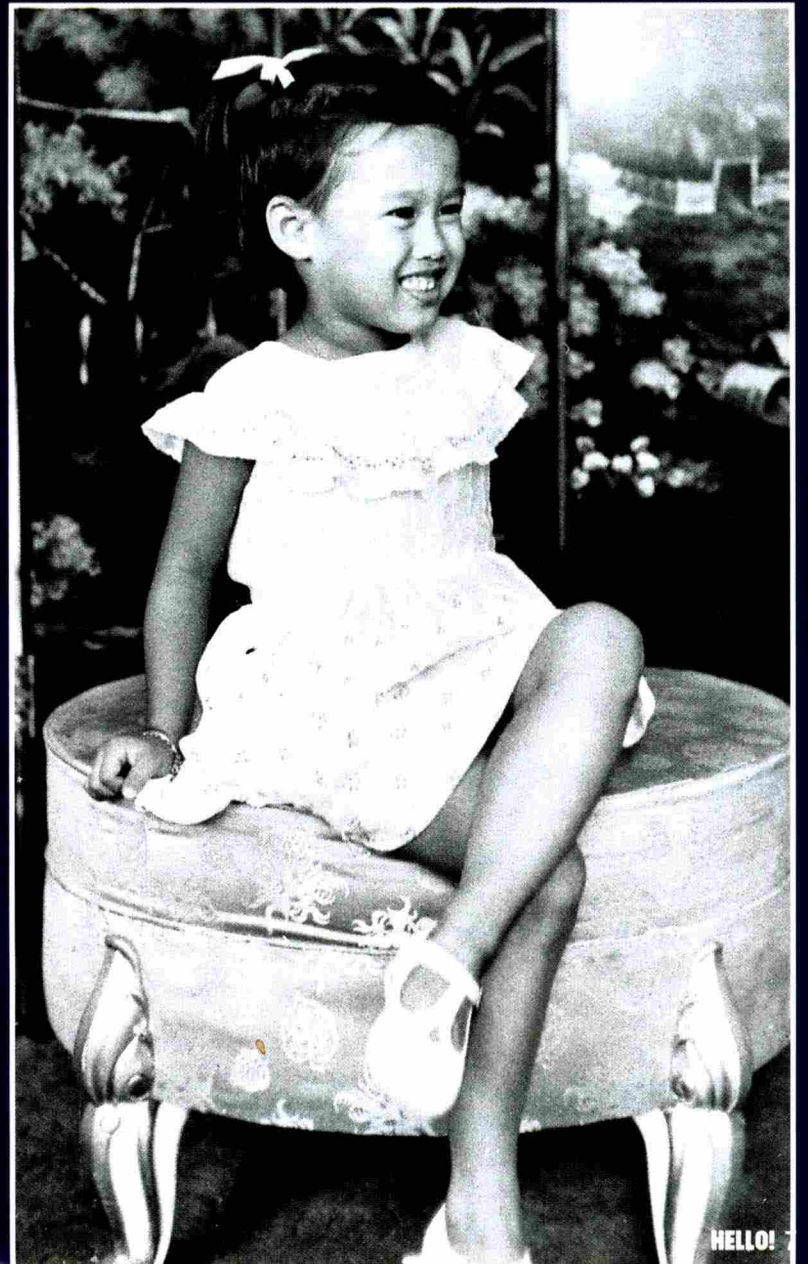
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระนามลำลองตั้งแต่ทรงพระเยาว์ว่า ‘กุลกระหม่อมฟ้าหญิงน้อย’ หรือ ‘กุลกระหม่อมน้อย’

ท่ามกลางอากาศที่ร้อนอ้าวของเดือนเมษายน อันเป็นไปตามฤดูกาลของธรรมชาติ แต่ในวันเสาร์ที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2498 (ตรงกับวันขึ้น 10 ค่ำ เดือน 5 ปีมะแม สัปตศก) นั้น พลศกนิกรไทยทั่วแผ่นดินกลับอบอุ่นด้วยความปิติยินดีที่ได้รับฟังข่าวการประสูติพระราชธิดาพระองค์ที่ 2 ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี (พระอัสริยศกิติในขณะนั้น) โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เป็นผู้ถวายพระประสูติการ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

ต่อมา พระราชธิดาพระองค์นี้ทรงได้รับการถวายพระนามจากสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ว่า ‘สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์’ พร้อมทั้งประทานคำแปลว่า

นางแก้ว อันหมายถึง หญิงผู้ประเสริฐ และมีพระนามลำลองที่ข้าราชการบริพารขานเรียกทั่วไปว่า ‘กุลกระหม่อมน้อย’

พระนาม ‘สิรินธร’ นั้นนำมาจากสร้อยพระนามของสมเด็จพระราชปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร ซึ่งเป็นสมเด็จพระราชปิตุจฉา (ป้า) ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำหรับสร้อยพระนาม ‘กิติวัฒนาดุลโสภาคย์’ ประกอบขึ้นจากพระนามาภิไธยของสมเด็จพระบรมราชชนูปถัมภ์ 3 พระองค์ ได้แก่ ‘กิติ’ มาจากพระนามาภิไธยของ ‘สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ’ สมเด็จพระชนนี (แม่) ส่วน ‘วัฒนา’ มาจากพระนามาภิไธยของ ‘สมเด็จพระศรีสวรินทรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า’ (สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี) สมเด็จพระปัยยิกา (ย่าทวด) และ ‘อดุลย์’ นั้นมาจากพระนามาภิไธยของ ‘สมเด็จพระ

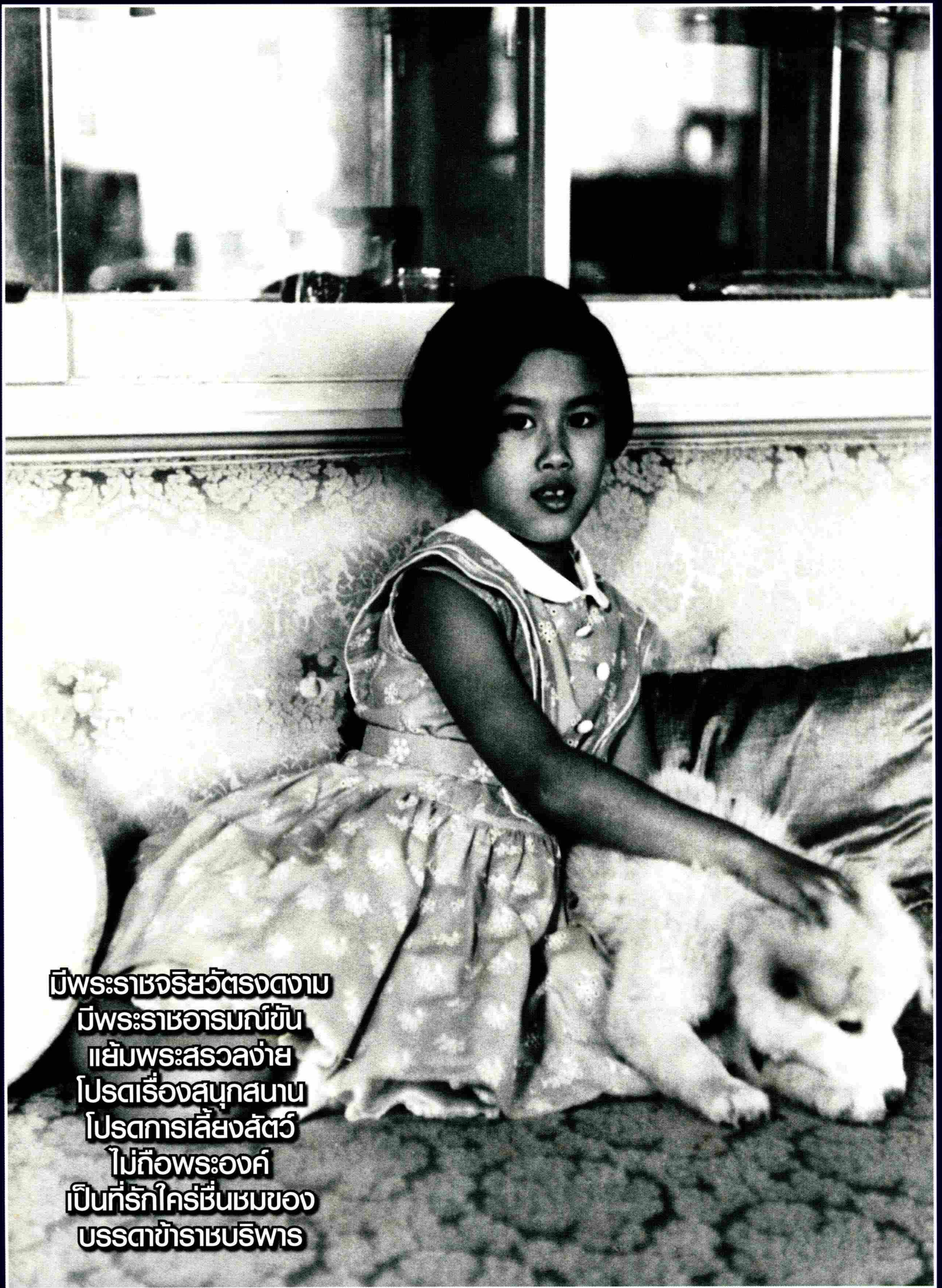

(ขวาบน) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอุ้มพระราชธิดา สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ (ขวากลาง) ทรงพระเกษมสำราญและทรงแต่งเขียนพระพักตร์โดยมีทูลกระหม่อมฟ้าหญิงใหญ่ประทานพระกำลังใจผู้เคียงข้าง (ขวาล่าง) มีพระราชอิริยาบถสนุกสำราญอยู่เป็นนิจเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์

ทุกระทม่อมฟ้าหญิงน้อยโปรดการเล่นสนุกสนามกับพระเชษฐภคินี
พระเชษฐา และพระภคินี

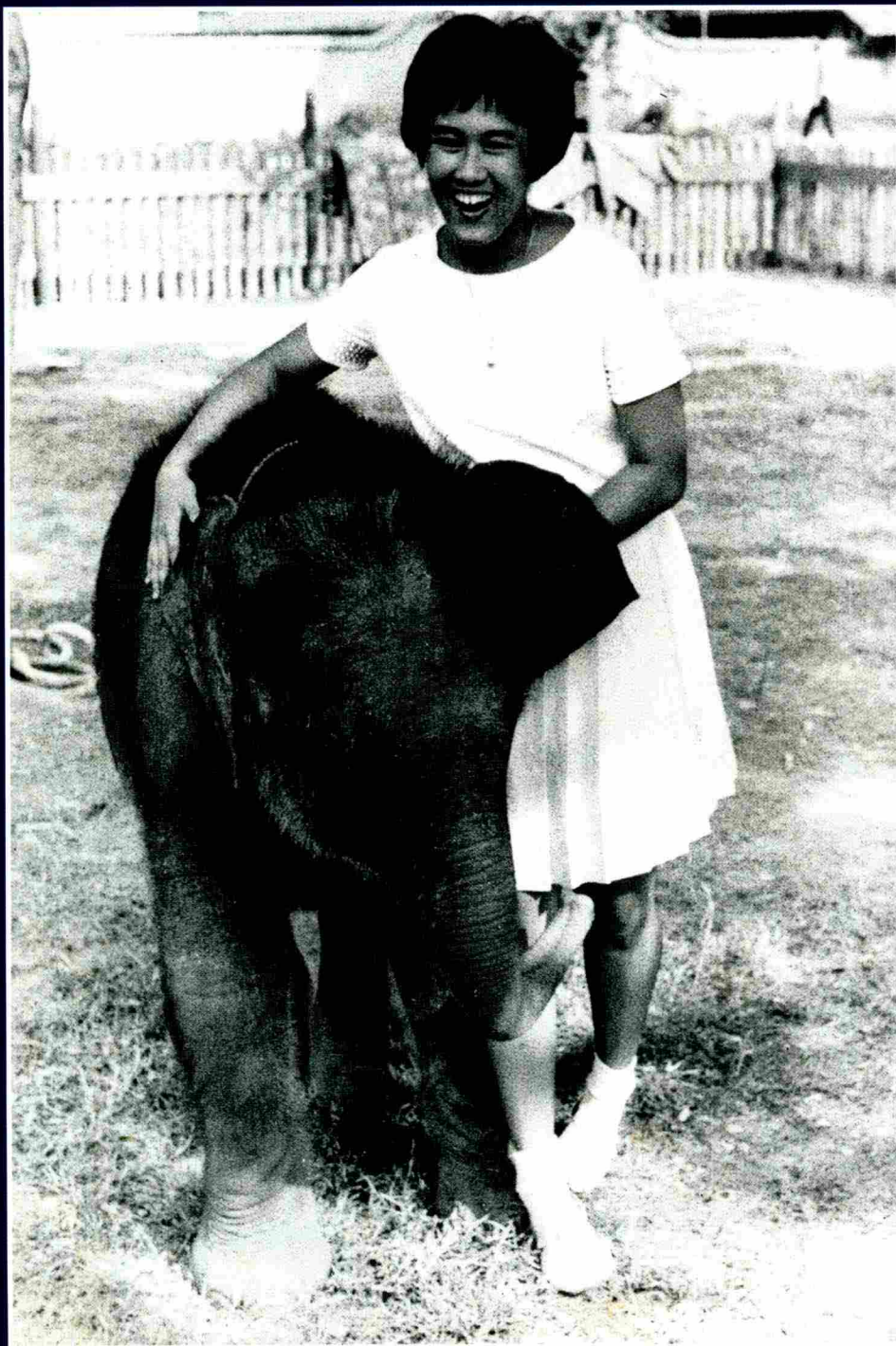

มีพระราชจริยวัตรงดงาม
มีพระราชอารมณ์ขัน
แยมพระสรวลง่าย
โปรดเรื่องสนุกสนาน
โปรดการเลี้ยงสัตว์
ไม่ถือพระองค์
เป็นที่รักใคร่ชื่นชมของ
บรรดาข้าราชการ

หน้าซ้าย: (บนซ้าย) ฉายพระรูปที่หน้าพระฉายเมื่อครั้งเสด็จย้ายมาประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานใหม่ๆ (บนขวา) ทูลกระหม่อมฟ้าหญิงน้อยฉายพระรูปพร้อมพระเชษฐภคินี พระเชษฐา และพระกนิษฐา (ล่าง) ทรงพระเกษมสำราญกับกีฬาสกีพร้อมทูลกระหม่อมฟ้าหญิงใหญ่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

หน้านี้: (บน) ฉายพระรูปพร้อมสุนัขทรงเลี้ยงเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์

โปรดกิจกรรมกลางแจ้ง
โปรดการเล่นของเล่นตามประสา
เด็กผู้หญิง และโปรดสัตว์ทรงเลี้ยง
ครึ่งทรงพระเยาว์ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงมีทั้งช้างทรงเลี้ยง (โปรดที่สุด)
สุนัขทรงเลี้ยง แมวทรงเลี้ยง และ
อื่นๆ อีกหลายชนิด ทรงพระเกษม
สำราญกับสัตว์ทรงเลี้ยงทุกตัว
นับตั้งแต่ทรงพระเยาว์กระทั่ง
ถึงปัจจุบันนี้

มหิตลาลิเบศร อุดุลเดชวิกกรม
พระบรมราชชนก' สมเด็จพระ
อัยกา (ปู่)

ในปี พ.ศ. 2520 ทรงได้รับการ
สถาปนาพระราชอิสริยยศ
และพระอิสริยยศที่ขึ้นเป็น
'สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
เจ้าฟ้ามหาดักรีสิริินธร รัฐสีมา
คุณากรปิยชาติ สยามบรมราช

กุมารี'

พระองค์มีพระเชษฐภคินี
พระเชษฐา และพระกนิษฐา คือ
ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราช
กัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระ
พระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ
วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

(บนซ้าย) เสด็จมาทรงเยี่ยมทูลกระหม่อมพ่อในวันแข่งขันเรือใบ
SEAP Games (บนขวา) ฉายพระรูปพร้อมสมเด็จพระแม่ (ซ้าย) ช่าง
เป็นสัตว์ทรงเลี้ยงที่โปรดที่สุด และพระเศวตสุรคชาธารฯ เคยเป็น
พระสหายในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เมื่อยังทรงพระเยาว์

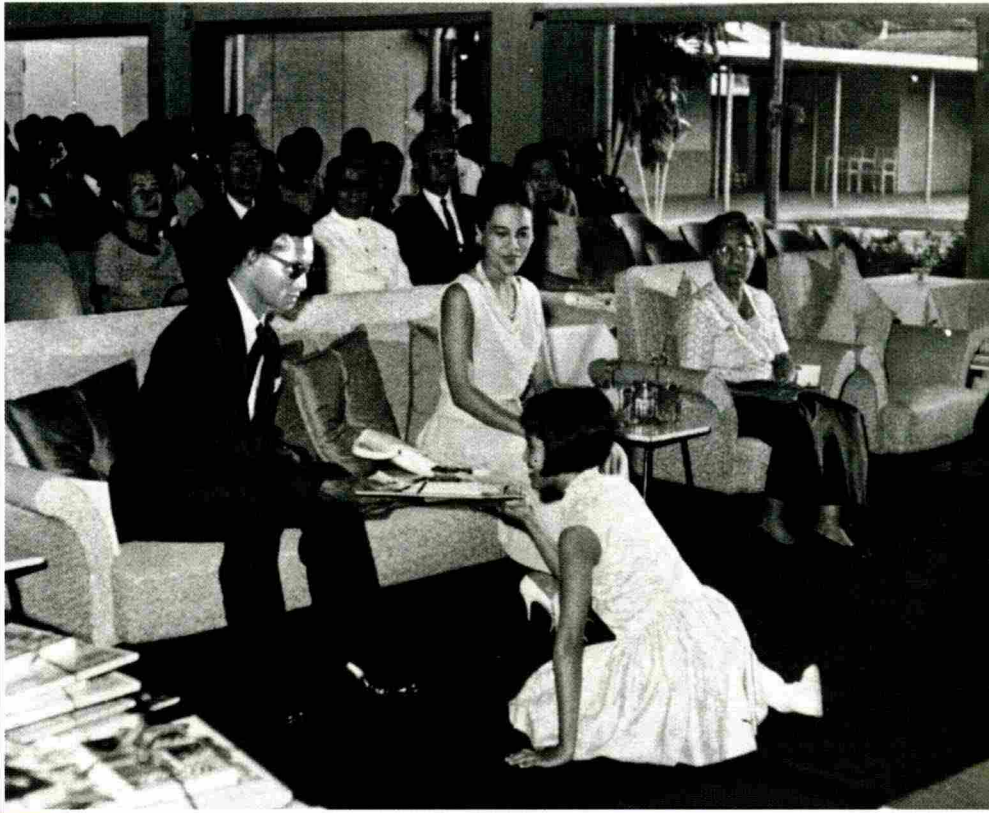
พระฉายาลักษณ์ทั้งสององค์นี้เป็นพระฉายาลักษณ์เมื่อครั้งทรงพระเยาว์
ซึ่งฉายพระรูปพร้อมสุนัขทรงเลี้ยงตัวโปรดพันธุ์พูเดิลสีดำสนิท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ มาพระราชทานปริญญาบัตรอักษรบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง
เหรียญทองแก่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา กิติวัฒนาดุสิตภากษัตริย์ (พระนามในขณะนั้น)

พระราชประวัติด้านการศึกษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระปรีชาด้านการเรียนเป็นอย่างมาก และด้วยพระวิริยะอุตสาหะทรงเข้ารับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เหรียญทอง จากนั้นทรงสำเร็จการศึกษาปริญญาโทพร้อมกันสองสาขาวิชาจาก มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และทรงเข้ารับพระราชทานปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์แรกที่ทรงเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศ ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2501 ขณะที่เจริญพระชนมายุได้ 3 พรรษาเศษ ทรงเริ่มเข้ารับการศึกษาระดับอนุบาลที่โรงเรียนจิตรลดา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเป็นสถานศึกษาของพระราชโอรสและพระราชธิดา โดยมีบุตรหลานของข้าราชการบริพารและบุคคลภายนอกสอบเข้าเรียนร่วมด้วยทั้งชายและหญิง พระองค์ทรงเป็นที่รักใคร่ชื่นชมของครูอาจารย์และพระสหายร่วมโรงเรียน เพราะมีพระราชจริยวัตรตรงดงาม มีพระราชอารมณ์ขัน แยมพระสรวลง่าย โปรดเรื่องสนุกสนาน และไม่ถือพระองค์

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จประพาสนานาประเทศในปี พ.ศ. 2503 เพื่อเสริมสร้างสัมพันธไมตรีเป็นเวลานานประมาณ 8 เดือนเศษ ได้ทรงนำพระราชโอรสและพระราชธิดาไปด้วย ซึ่งนิรันดร์ นวมารศ เรียบเรียงเรื่อง 'ความประทับใจส่วนหนึ่งของพระอาจารย์ คุณหญิงสุนามัน ประณีษ' (ท่านผู้หญิงสุนามัน ประณีษ ในปัจจุบัน) ไว้ตอนหนึ่งถึงเหตุการณ์ในเวลานั้นว่า "...สมเด็จพระเทพรัตนฯ ทรงมีพระนิสัยรักเรียนมาแต่ทรงพระเยาว์ ทรงทำทุกอย่างตรงต่อเวลาเสมอ เมื่อครั้งเสด็จไปประทับที่สวิตเซอร์แลนด์นั้น เพิ่งจะทรงมีพระชนม์ครบ 5 พรรษาเต็ม ทรงเรียนอยู่ชั้นอนุบาล 2 คุณหญิงสุนามัน ประณีษ ได้ตามเสด็จไปถวายพระอักษรที่นั่นด้วย โดยที่เป็นครูคนเดียว จึงต้องสอนหมดทุกวิชา (นอกจากภาษาอังกฤษที่มีครูอังกฤษอีกคนหนึ่งต่างหาก) และสมเด็จพระเจ้าฟ้าทุกพระองค์ก็ทรงเรียนต่างชั้นกัน คุณหญิงสุนามันต้องแบ่งเวลาให้ทุกพระองค์เท่าๆ

กัน ตลอดครึ่งวันเช้า 9.00 น. ถึง 12.00 น. เป็นเวลาถวายพระอักษรสมเด็จพระเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ฯ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ก็ต้องปล่อยให้สมเด็จพระเทพรัตนฯ ทรงวาดรูปหรือคัดลายมือ หัดสะกดคำต่างๆ ไปตามลำพัง พระองค์ทรงมีพระสติปัญญาฉลาดเฉลียวเรียนได้รวดเร็ว ทรงพร้อมที่จะเรียนชั้นประถมได้แล้ว เพราะทรงอยากรู้อยากเรียนไปทุกอย่างทุกวิชา..."

เมื่อเสด็จฯ กลับมาเมืองไทยแล้ว ก็ทรงศึกษาเป็นปกติที่โรงเรียนจิตรลดา "...ทรงมีน้ำพระทัยเผื่อแผ่กว้างขวางมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงยอมเสียเปรียบให้เพื่อนๆ เสมอ ถ้าเพื่อนได้ดีในการสอบ ในการกีฬา หรือในการทำงาน ก็ทรงแสดงความยินดีกับเพื่อนด้วยความเต็มพระทัย มักจะตรัสว่า ต้องให้เขาได้มั่งสิ พระองค์ท่านไม่ถือพระองค์เลย ถึงแม้จะทรงเป็นนักกีฬา แต่ก็โปรดการฝีมือเย็บปักถักร้อย การทำอาหารทำขนมเป็นอันมาก ทรงรักสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ มาก มักจะทรงทำอะไรตามอย่างพระเชษฐาอยู่เสมอ แม้แต่เรื่องการทรงม้าก็ทรงเอาอย่างพระเชษฐา ความรักที่รักน้องนี้จะเห็นได้เป็นอย่างดี เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงเล็กจะว่าจะแก้มือเท้า ก็ไม่ทรงโกรธ ทรงให้อภัยอยู่เสมอ ความรักที่รักน้องนี้ได้แผ่มาถึงเด็กๆ ซึ่งเป็นบุตรธิดาของอาจารย์ในโรงเรียนหลายคน ทรงเรียกน้องจุ่ม น้องแป๊กอย่างสนิทสนมเสมอ..." สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระสติปัญญาเฉลียวฉลาด สนพระราชนุททัยในการอ่านอย่างมากมาแต่ยังทรงพระเยาว์ จึงมีพระสมัญญานามอีกอย่างหนึ่งว่า 'หนอนหนังสือ' ไม่ว่าจะ ▶

(ขวาบน) ทรงรับพระราชทานรางวัลในงานของโรงเรียนจิตรลดา (บน) ทรงรับดอกไม้จากอาจารย์ใหญ่โรงเรียนจิตรลดา เนื่องจากทรงสอบไล่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกศิลปะได้คะแนนสูงสุดของประเทศไทย

(บน) ขณะทรงทำกิจกรรมในหลักสูตรการเรียนกับพระสงฆ์ร่วมห้องที่โรงเรียนจิตรลดา (ขวา) ทรงพระเกษมสำราญกับพระสงฆ์ในโรงเรียนจิตรลดา (ล่าง) ทรงฉลองพระองค์ 'ฟ้อนแพน' ในงานงานโรงเรียนจิตรลดา (ล่างขวา) เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรผลสอบเอนทรานซ์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

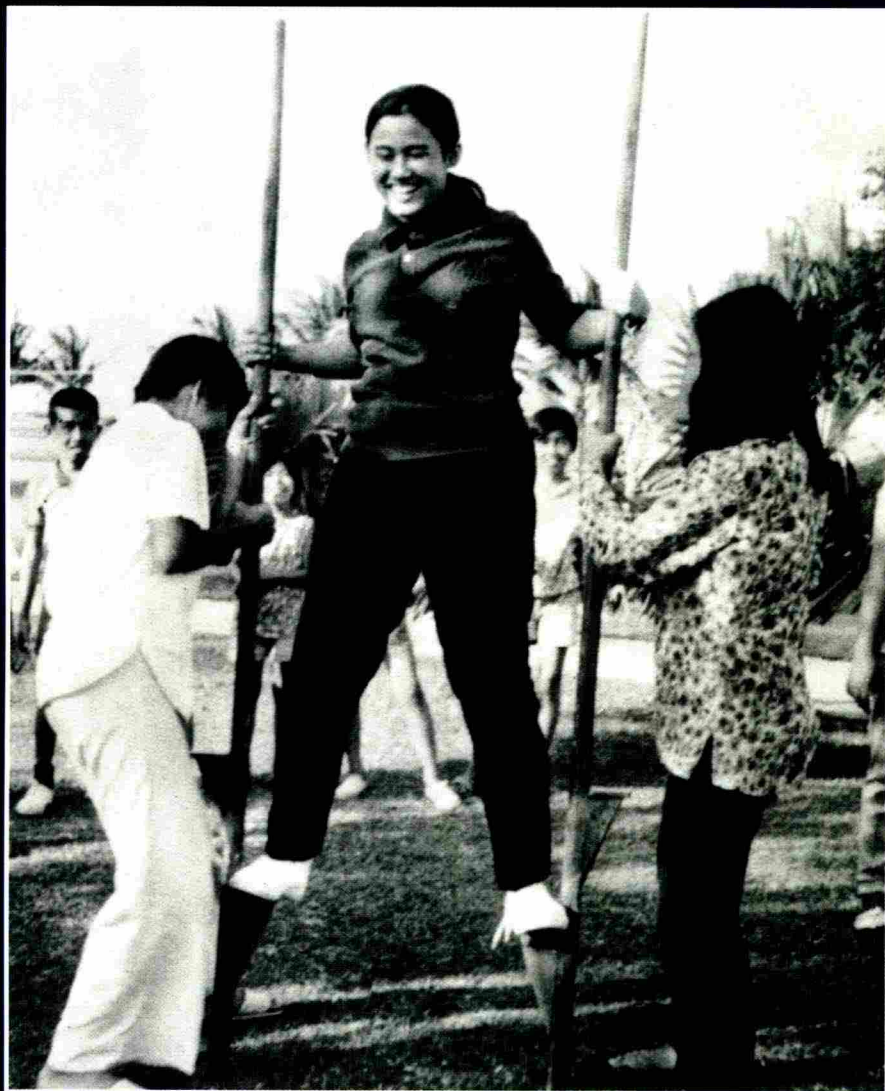
ตลอดระยะเวลาที่ทรงศึกษาในโรงเรียนจิตรลดา โปรดการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ทั้งต้นกีฬา ดนตรี บันเทิง และกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ

เสด็จฯ ไปประทับ ณ ที่ใด ก็จะมีหนังสือติดพระหัตถ์อยู่เสมอ แม้แต่เวลาเสด็จฯ โดยประทับในรถยนต์หรือเครื่องบินพระที่นั่ง

พระองค์ทรงพระปรีชาในด้านการเรียนมาก โดยในปีการศึกษา 2510 ขณะทรงศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ทรงสอบข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งวัดผลทั่วประเทศ โดยทรงทำคะแนนรวมได้ร้อยละ 96.6 เป็นลำดับที่ 1 ของการสอบวัดผลระดับประโยคประถมศึกษาตอนปลายของประเทศ และในปีการศึกษา 2515 ทรงสอบข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการได้คะแนนรวมร้อยละ 89.30 เป็นลำดับที่ 1 ของประเทศในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกศิลปะ

เมื่อทรงศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทรงสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทรงลงทะเบียนเป็นนิสิตตามระเบียบของมหาวิทยาลัย เลขทะเบียน 16138 นับเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์แรกที่ทรงศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ตลอดระยะเวลาที่ทรงเข้าศึกษาในฐานะ 'นิสิต' ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระองค์มีพระราชจริยวัตรและมีน้ำพระราชหฤทัยในแบบ 'น้องพี่ สีส้มพู่' อย่างแท้จริง ทรงร่วมพิธีและกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับนิสิตอื่นๆ ทุกคน เช่น เสด็จฯ มาทรงรับการปฐมนิเทศ ทรงร่วมพิธีไหว้ครูตามประเพณีไทย

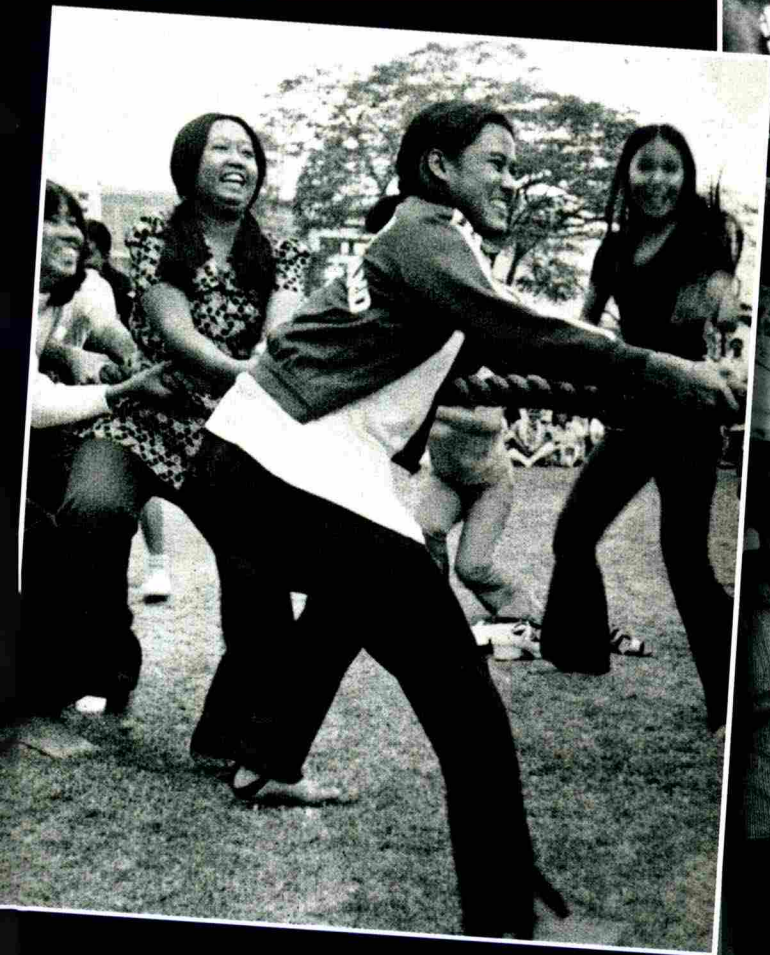
(บนสุดซ้าย) 'Freshy' พระฉายาลักษณ์ในวันรับน้องของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (บนสุดขวา) ขณะทรงศึกษาในคณะอักษรศาสตร์ พระองค์ทรงมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนเหมือนนิสิตทั่วไป (บน) ทรงปลูกลงต้นไม้พร้อมพระสหายและพระอาจารย์ในบริเวณตึกอักษรศาสตร์

พระองค์ทรงพระวิริยะอุตสาหะ
ในการเรียนอย่างยิ่ง
แม้จะมีพระราชภารกิจมากมาย
ก็ยังทรงร่วมกิจกรรมของ
คณะและมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับ
กับนิสิตทั่วไป

ทรงรับรางวัลการเขียนภาษาฝรั่งเศสยอดเยี่ยม
ขณะทรงศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 2

(บนสุด) พระฉายาลักษณ์ในวันไหว้ครูที่คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (บน) ขณะทรงกีฬาชักเย่อระหว่าง
ที่มนิสิตกับทีมอาจารย์ ในงานวันเกิดคณะอักษรศาสตร์
เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2517

โดยเฉพาะกิจกรรมรับน้องใหม่ ทรงปฏิบัติตาม ‘ประเพณี’ ของชาวจุฬาฯ ดังคำกราบบังคมทูลของรุ่นพี่ เช่น ทรงร้องเพลงมูมจุฬาฯ ทรงแสดงลิเก ทรงลอดซุ้ม ทรงเข้าซุ้มเพลงเชียร์ ทรงกีฬาเสด็จฯ มาทรงบาตรในวันครบรอบการสถาปนามหาวิทยาลัย ทรงร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างนิสิตกับคณาจารย์ในวันเกิดของคณะอักษรศาสตร์ คือ วันที่ 3 มกราคมของทุกปี ทรงขับร้องเพลงลูกทุ่งร่วมกับวงดนตรีของคณะ และทรงพัฒนาคณะปลูกต้นไม้ประดับบริเวณคณะ ฯลฯ

ดร.บุษกร กาญจนจรรย์ พระอาจารย์ที่ปรึกษาบ้านที่กถึงการศึกษาวิชาที่ทรงศึกษาของพระองค์ว่า “...หลายคนตั้งข้อสงสัยว่า เหตุใดทูลกระหม่อมจึงทรงเลือกวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก วิชาภาษาไทยและบาลี-สันสกฤตเป็นวิชาโท วิชาเหล่านี้ทรงมีความถนัดไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน อีกทั้งยังทรงได้รับรางวัลคะแนนยอดเยี่ยมในวิชาฝรั่งเศสของสมาคมฝรั่งเศสมาตั้งแต่

ทรงจบชั้นปีที่ 1 ด้วย ในเรื่องนี้ทูลกระหม่อมได้มีพระราชปรารภกับรองศาสตราจารย์วิสุทธิบุษยกุลแห่งภาควิชาภาษาตะวันออก เมื่อเสด็จฯ กลับจากพระราชพิธีพระบรมศพพระเจ้ากุสตาฟที่ 6 แห่งสวีเดนเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 ข้อสงสัยเกิดจากการทรงร่วมงานระดับระหว่างประเทศครั้งนั้นก็คือ ในวงการทูตหรือผู้แทนประเทศที่ไปร่วมงานพิธีพระบรมศพนั้น พุทธศาสนาก็ดี ภาษาสันสกฤตก็ดี มิใช่เป็นจุดสนใจในวงการระหว่างประเทศ วิชาที่จะส่งเสริมให้ทรงสามารถปฏิบัติพระราชกิจในเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติได้ดีที่สุดน่าจะเป็นวิชาประวัติศาสตร์ เพราะจะเป็นการปูพื้นฐานความเข้าใจในด้านต่างๆ เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ

“สำนึกในหน้าที่ต่อประเทศชาติในฐานะสมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์เอง ทำให้ตัดสินใจพระราชหฤทัยเลือกวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก...”

(บน) บัณฑิตสมเด็จพระเจ้าฟ้าในหม่อมบัณฑิตอักษรศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2520 (ซ้าย) ขณะทรงศึกษาในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ทรงฝึกภาคสนามกับพระสหายนักศึกษาปริญญาโทที่จังหวัดลำพูน (ขวา) ด้วยความสนพระราชหฤทัยในด้านการพัฒนาโดยอาศัยหลักวิชาการศึกษาหรือการเรียนรู้อันเป็นแก่น จึงทรงศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก และทรงเข้ารับพระราชทานปริญญาการศึกษาดุฎิบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทรงรับการสถาปนาพระอิสริยยศกิติ

จากการที่ทรงบำเพ็ญพระองค์ให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง ทั้งเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่างๆ ทั้งทรงรับพระราชโองบายมาทรงดำเนินการ ทรงช่วยเหลือในโครงการพระราชดำริทุกโครงการ อีกทั้งเป็นที่รักใคร่ นับถือ ยกย่องสรรเสริญพระเกียรติคุณกันอยู่โดยทั่ว จึงทรงเพ็บบพร้อมด้วยคุณสมบัตินี้แห่งขัตติยราชกุมารี

ถือเป็นครั้งแรกที่มีการสถาปนา
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้า
ขึ้นเป็น 'สมเด็จพระ'
จึงเป็นพระเกียรติยศที่สูงยิ่ง

หลังจากทรงสำเร็จการศึกษาและรับพระราชทานปริญญาบัตร
อักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เหรียญทอง
สาขาวิชาประวัติศาสตร์ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2520
แล้ว ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
5 ธันวาคม ปีเดียวกัน ก็มีพระราชพิธีสำคัญครั้งประวัติศาสตร์
เกิดขึ้นอีกพระราชพิธีหนึ่ง

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้จัดการพระราชพิธีสถาปนาพระอิสริยยศดีพระราชนัด
พระองค์ โดยมีพระราชดำริว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า
สิรินธรเทพรัตนสุตา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ทรงได้รับความ
สำเร็จในการศึกษาอย่างงดงาม และได้ทรงบำเพ็ญพระองค์ให้
เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองเป็นอเนกปริยาย โดยเสด็จ
พระราชดำเนิรไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่างๆ อยู่เสมอ
ในด้านการพัฒนาบ้านเมือง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษา
และช่วยเหลือกิจการโครงการตามพระราชดำริทุกโครงการ พร้อม
ทรงรับพระบรมราโชบายมาทรงดำเนินการสนองพระเดชพระคุณ
ในด้านต่างๆ นับเป็นการดูแลสอดส่องพระราชกรณียกิจส่วนหนึ่ง
ต่างพระเนตรพระกรรณ ในด้านการพระศาสนา มีพระหฤทัย
มั่นคงในพระรัตนตรัยและสนพระหฤทัยศึกษาหาความรู้ด้าน
พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นอย่างแตกฉาน ในส่วนราชการใน
พระองค์นั้น ก็ได้สนองพระเดชพระคุณในพระราชภารกิจที่ทรง
มอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอพระองค์นี้ก่อปรด้วยพระจรรยา มารยาท
เพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติน่าชื่นชมราชกุมารีทุกประการ เป็น
ที่รักใคร่นับถือ ยกย่องสรรเสริญพระเกียรติคุณกันอยู่โดยทั่ว
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระอิสริยยศและพระ
อิสริยยศดีให้สูงขึ้น ให้ทรงรับพระราชบัญชาและสัปตปฎล
เศวตฉัตร (เศวตฉัตร 7 ชั้น) พร้อมทั้งเฉลิมพระนามตามที่จารึกใน
พระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรี
สิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งการ
สถาปนาพระอิสริยยศสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายใน ตั้งแต่
เริ่มตั้งกรุงรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน การสถาปนาพระยศ
'สมเด็จพระ' นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการสถาปนาพระยศของ
สมเด็จพระบรมราชชนนี พระพันปีหลวง สมเด็จพระบรมอัยยิกา
เธอ พระวิมาดาเธอ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ ในรัชกาลต่างๆ แต่
การสถาปนาในครั้งนี้ถือเป็นครั้งแรกที่มีการสถาปนาสมเด็จพระ
เจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าขึ้นเป็น 'สมเด็จพระ' จึงเป็นพระเกียรติยศ
ที่สูงยิ่ง

(หน้าซ้าย) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีสถาปนาพระอิสริยยศดี
พระราชนัดสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ พร้อมทั้งเฉลิมพระนาม
ตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ
สยามบรมราชกุมารี (บน) หลังพระราชพิธีสถาปนาพระอิสริยยศดี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ถวายรูปเขียนแพ
(ล่าง) ฉายพระรูปหลังพระราชพิธีสถาปนาพระอิสริยยศดี ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ พระบรมมหาราชวัง

พระราชปณิธาน ยังประโยชน์แก่อำณาประชาราษฎร์

‘ข้าพเจ้าทราบดีอยู่ว่า ข้าพเจ้ามีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อประเทศชาติอย่างมาก และการที่จะปฏิบัติราชการแผ่นดินนั้น เป็นการอันหนักที่ต้องอาศัยทั้งสติปัญญาและความรู้ความสามารถอย่างพร้อมมูล ข้าพเจ้าจึงตั้งใจที่จะเพียรพยายามศึกษาและปฏิบัติฝึกฝนตนเองต่อไปให้ดีที่สุด เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเหมาะกับหน้าที่ตามที่ทุกคนมุ่งหวัง...’

พระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2520

งานอุทยานสโมสรที่ทางรัฐบาลจัดถวายเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองพระเกียรติยศเนื่องในโอกาสที่ทรงได้รับพระราชทานสถาปนาพระอิสริยยศและพระอิสริยยศักดิ์

ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเมื่อครั้งโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระบรมราชินีนาถ

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961200242

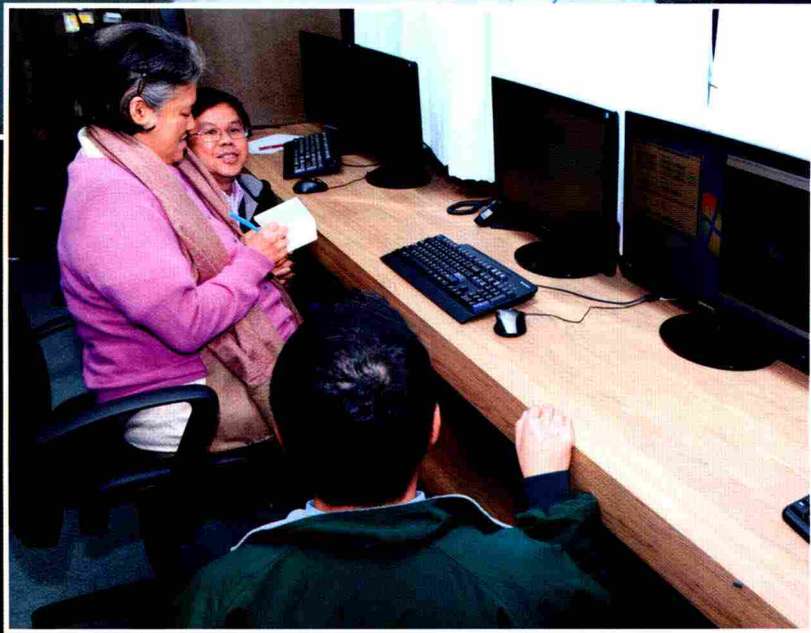
เมื่อครั้งโดยเสด็จสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎร

ตั้งแต่ครั้งที่ยังทรงพระเยาว์ ได้โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ ทำให้ทรงเห็นแบบอย่างของการทรงงาน เสมอมา

โครงการพัฒนาตามพระราชดำริฯ เพื่อ
ความผาสุกของปวงประชาที่ถือกำเนิด
จากความตั้งพระราชหฤทัยที่จะทรง
ปฏิบัติพระราชภารกิจต่อประเทศชาตินั้น
ถึงวันนี้ได้ปรากฏชัดแก่สายตาทั้งปวงนิกร
ไทยและชาวโลกในรูปแบบของโครงการ
พัฒนาตามพระราชดำริส่วนพระองค์
หลากหลายประการ สมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญ
พระชนม์อยู่ในวงการพัฒนาสังคมและ
วงการวิชาการตลอดมา ดังที่ได้ทรงเล่าไว้
ในพระราชนิพนธ์เรื่อง ‘ทัศนะจากอินเดีย’
เมื่อ พ.ศ. 2530 ความตอนหนึ่งว่า
“...แควดวงชีวิตของฉันแต่ไหนแต่ไรมามี
อยู่สองประการ คือ วงการวิชาการ
แควดวงของครูบาอาจารย์ ผู้รู้ในสาขาวิชา
ต่างๆ ทั้งในสายศิลปวัฒนธรรมและ
เทคโนโลยี กับอีกวงการคือ เรื่องของ
การพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า งานที่
เห็นพ่อแม่ทำมาตลอดตั้งแต่รู้ความคือ
การทำให้แผ่นดินและทุกคนในแผ่นดินมี
ความเจริญรุ่งเรือง เน้นหนักในการช่วย
เหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ที่มีความทุกข์ยาก
เรากลุกคลีอยู่กับคนที่ลำบากยากแค้น หา
ทางบรรเทาความเดือดร้อนของคน...”
งานวิชาการและงานพัฒนาจึงเป็น
พระราชกรณียกิจหลักที่พระองค์ทรงงาน
ควบคู่กันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะงานด้าน
การพัฒนา ทรงเรียนรู้จากประสบการณ์
ที่ได้จากการโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถไปทรงเยี่ยมราษฎรใน
ท้องที่ทั่วทุกสารทิศทางไกลการคมนาคม

ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ยาก
ลำบาก มีโอกาสได้รับบริการของรัฐน้อย
และต้องประสบภัยอันตรายจากโจรผู้ร้าย
และการสู้รบ พระองค์ทรงทำหน้าที่ใน
การสัมภาษณ์ประชาชนเพื่อพระราชทาน
ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การ
ประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ การรักษา
พยาบาล การศึกษา การแก้ไขปัญหาคือ
ข้อขัดข้องต่างๆ สำหรับแนวทางในพระ
ราชวินิจฉัยช่วยเหลือนั้นทรงพระราช
นิพนธ์บทความเรื่อง ‘โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน’ โดยพระราชทานลง
พิมพ์ในหนังสือ ‘40 ปี โรงเรียน ตชด.’
เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2539 ความ
ตอนหนึ่งว่า “...เราใช้เกณฑ์ว่า สิ่งใดที่เรา
พอจะช่วยเหลือเขาได้โดยไม่สร้างความ
เดือดร้อนกับคนอื่นเราก็ช่วย รายที่
ต้องช่วยก่อน คือ รายที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพ
เพราะมองเห็นได้พอสมควร ถ้าพอมี
ประสบการณ์ ก็จะทราบว่าคุณไหนเจ็บ
ป่วย เรื่องนี้เสแสร้งได้ยาก การที่ได้รู้
ได้เห็นอย่างกว้างขวางเช่นนี้ ทำให้ข้าพเจ้า
ตั้งความหวังไว้ว่า เมื่อใดเป็นผู้ใหญ่จะ
ต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
ให้ได้...”
โครงการพัฒนาตามพระราชดำริฯ ใน
ระยะเริ่มแรกนั้น พระองค์ทรงงานเกี่ยวกับ
เด็กนักเรียนในพื้นที่ทุรกันดารที่มีปัญหา
ขาดสารอาหาร ดังนั้นจึงมีพระราชดำริ
ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ แล้ว
นำมาประกอบเป็นอาหารกลางวันรับ
ประทาน ‘โครงการเกษตรเพื่ออาหาร
กลางวัน’ นี้ เริ่มต้นขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2523 โดย

เริ่มที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนใน
จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์
และได้ขยายออกไปยัง 44 จังหวัดในพื้นที่
ทั่วทุกสารทิศ ครอบคลุมพื้นที่ทุกภาคของ
ประเทศไทย รวมทั้งในประเทศเพื่อนบ้าน
และประเทศในภูมิภาคเอเชีย

พระราชกรณียกิจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อคุณภาพชีวิต

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาประเทศหลายประการ โดยมีพระราชดำริให้โครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นโครงการนำร่องและใช้เป็นตัวอย่างในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และมีพระราชประสงค์จะให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้นๆ มารับช่วงต่อไป พระองค์ทรงเป็นองค์ประธานกรรมการของโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ส่วนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติเป็นฝ่ายเลขานุการ โดยทรงเริ่มนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในชนบท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในชนบท โดยพระองค์พระราชทานเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อจัดตั้งเป็นห้องเรียนขึ้น และพัฒนามาจนสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ปัจจุบัน มีโรงเรียนในโครงการประมาณ 85 แห่ง โดยมีโรงเรียนในจังหวัดนครนายกเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อนำแนวทางใหม่ๆ ไปทดลองใช้กับโรงเรียนในชนบท และทรงริเริ่ม 'โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการ' เพื่อให้คนพิการสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสร้างความรู้ ความบันเทิง พัฒนาทักษะ และสร้างอาชีพต่อไปในอนาคต พระองค์ทรงมีทีมงานที่จะศึกษาวิจัยเพื่อหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและวิธีการช่วยเหลือผู้พิการในแต่ละด้านอย่างเหมาะสม ซึ่งโครงการนี้มีโรงเรียนศรีสังวาลย์เป็นหน่วยงานหลัก

นอกจากนี้ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำรินี้ ยังเพิ่มโอกาสให้ผู้ด้อยชั้นในทัศนสถานได้รับการอบรม

**วารสารอินโฟเฮอร์ได้
ตีพิมพ์บทความ
เฉลิมพระเกียรติการ
อุทิศพระองค์
เพื่อการศึกษาเรียนรู้
ต้นธารสนทศของ
เด็กและของไทย
รวมทั้งยังได้ถวาย
พระราชสมัญญา
'IT Princess'
หรือ 'เจ้าหญิงไอที'
แก่พระองค์**

เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศนิวซีแลนด์ เมื่อปี พ.ศ. 2549

และฝึกทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ระหว่างการถูกคุมขัง เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับนำไปพัฒนาตนเองและนำไปประกอบอาชีพได้ และมีโครงการสำหรับเด็กป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาภายในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลานาน ซึ่งอาจจะทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็กที่ป่วยด้วย พระองค์ยังทรงนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กับงานทางด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมของไทย 76 จังหวัดผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยมีกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้ดูแลโครงการนี้ จากพระราชกรณียกิจทางด้าน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ทำให้วารสารอินโฟเฮอร์ ซึ่งเป็นวารสารของสำนักงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของยูเนสโก ตีพิมพ์บทความเฉลิมพระเกียรติการอุทิศพระองค์เพื่อการศึกษาเรียนรู้ด้านสารสนเทศของเด็กและของไทย รวมทั้งยังได้ถวายพระราชสมัญญา 'IT Princess' หรือ 'เจ้าหญิงไอที' แก่พระองค์อีกด้วย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำรัสเรื่อง 'เทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ' ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2538 ถึงการพัฒนาว่า "การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการลงทุนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนา และเราใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ด้วยวิธีต่างๆ ในบรรดาปัจจัยต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประสิทธิผลในการ

พัฒนา ซึ่งมีหลายปัจจัยนั้น ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด แม้เราจะมีปัจจัยอื่นๆ อย่างสมบูรณ์ แต่ถ้าทรัพยากรมนุษย์ไม่มีคุณภาพแล้ว การพัฒนาก็ไม่อาจประสบผลสำเร็จสูงสุดได้"

พระองค์มีพระราชดำริอันมุ่งมั่นในการทรงงานพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทยให้ดีขึ้น มีความสนพระราชหฤทัยในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในงานพัฒนาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรงไปศึกษาวิชาการสาขาใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทรงงานด้วยทรงเห็นว่า งานพัฒนาเป็นการกิจที่ไม่หยุดนิ่ง มีโจทย์ปัญหาใหม่ๆ มาท้าทาย เนื่องจากสิ่งแวดล้อมทางสังคมเปลี่ยนแปลง

อยู่ตลอดเวลา ทำให้พระองค์ต้องทรงรู้จักค้นคว้าหาความรู้และพัฒนาอยู่เสมอ และต้องพิจารณาทบทวนการทำงานเพื่อหาแนวทาง เทคนิควิธีใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในแต่ละปี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานความช่วยเหลือแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในถิ่นทุรกันดารเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจากการที่มีประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลหรือสมทบทุนดำเนินงานโครงการพัฒนาต่างๆ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำเงินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายดังกล่าวมา

จัดตั้งเป็นกองทุน 'ทุนการกุศลสมเด็จพระเทพฯ' เพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนผู้ทุกข์ยากเดือดร้อน หรือเพื่อการสาธารณประโยชน์อื่นๆ และเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ เมื่อปี พ.ศ. 2534 ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมกันจัดตั้ง 'กองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)' เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำเงินทั้งสองทุนไปจัดทำโครงการพัฒนาต่างๆ พระราชทานเป็นทุนการศึกษา เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเงินค่าใช้จ่ายเพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือบรรเทาความทุกข์ยากเดือดร้อนของประชาชนมาจนถึงปัจจุบัน

หน้าซ้าย (บน) เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจพร้อมทรงเยี่ยมเยียนเด็กๆ ที่โรงเรียนกาวีละอนุกุล อ.เมือง จ.เชียงใหม่ อันเป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและพิการซ้ำซ้อน เมื่อปี พ.ศ. 2553 (กลาง) มีพระราชดำริให้โครงการต่างๆ เป็นโครงการนำร่องและใช้เป็นตัวอย่างในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้นๆ รับช่วงต่อไป (ล่าง) มีพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณในการเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนเด็กๆ เสมอ

張九桓詩書展

張九桓詩書展

ทรงเป็นทูตสันถวไมตรี ทั่วโลก

การเสด็จฯ ไปทรงงานในต่างประเทศของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งในฐานะผู้แทนพระองค์ พระราชอาคันตุกะ อาคันตุกะของรัฐบาลประเทศต่างๆ รวมทั้งเสด็จฯ เป็นการส่วนพระองค์เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศและทรงงานเพื่อทรงนำความรู้กับประสบการณ์ที่ได้ทอดพระเนตรมาประยุกต์ใช้กับการทรงงานภายในประเทศของพระองค์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนต่างประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อคราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จประพาสสหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรปอย่างเป็นทางการ ระหว่างปี พ.ศ. 2503 - 2504 ในขณะนั้นมีพระชนมายุ 5 พรรษา

หลังจากนั้นก็เสด็จพระราชดำเนินไปต่างประเทศอีกหลายครั้ง ซึ่งนอกจากจะทรงงานเพื่อเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศแล้ว ยังเสด็จฯ ไปทอด

พระเนตรสังคัม วัฒนธรรม สถานที่ต่างๆ ความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีในแต่ละประเทศ ทั้งทรงพบปะบุคคลสำคัญ ทรงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำประเทศ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขาวิชาของประเทศนั้นๆ และทรงนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ทอดพระเนตรและจดบันทึกมาประยุกต์ใช้กับการทรงงานภายในประเทศด้วย ดังที่ได้มีพระราชปรารภไว้ในหนังสือพระราชนิพนธ์เรื่อง 'ย่าแดนมังกร' โดยมีความตอนหนึ่งว่า

“...ข้าพเจ้าถือว่าการที่ได้ท่องเที่ยวไปในโลกกว้างทั้งในประเทศและนอกประเทศเป็นการที่เราจะได้โอกาสศึกษาความเป็นไปของธรรมชาติและสังคม แม้ว่าชีวิตของคนจะน้อยนัก เมื่อเทียบกับชีวิตของธรรมชาติ ภูเขา ทะเล และแม่น้ำ แต่เราอาจจะใช้เวลาที่มีอยู่ให้คุ้มค่าในการเรียนรู้ชีวิต เพื่อรับใช้สังคมและประเทศชาติที่เราอาศัยอยู่ การที่ได้ไปที่อื่นนอกจากบ้านเกิดเมืองนอนก็ไปอย่างหนึ่ง คือ ได้

(บนสุด) ทรงพระอักษรภาษาจีน (บน) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับรองประธานาธิบดี Masumeh Ebtekar เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศอิหร่าน เมื่อปี พ.ศ. 2547 (หน้าขวา-บน) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ไปในพิธีเปิดงานติดตั้งกังหันชัยพัฒนาพระราชทานโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งติดตั้งอยู่ในสวนสาธารณะโวลูเว แชนด์-ปีแอร์ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม พร้อมสมเด็จพระราชินีฟาปิโอแห่งเบลเยียม โดยมีนายกเทศมนตรีของเมืองบรัสเซลส์รับเสด็จทั้งสองพระองค์

เห็นว่าคนอื่นเขาทำอะไรกับชาติของเขา ยิ่งได้เป็นแขกของรัฐบาลอย่างนี้ยิ่งดีใหญ่ เพราะเขาย่อมจะพยายามเลือกสรรให้เราดูสิ่งที่เขาคิดว่าดีที่สุด ซึ่งเราจะได้ออกสทราบทศนคติและค่านิยมในสังคมปัจจุบันของประเทศนั้นๆ ส่วนดีบางส่วนของเขาอาจจะพอเข้ากับพื้นฐานของเราและเป็นสิ่งที่เรายังไม่ถึง เราก็จะได้รับเอาวัฒนธรรมต่างชาติมาคลั่นกรองดีกว่านั่งอยู่บ้าน แล้วดูตีมเขาของดีบ้างไม่ดีบ้างของเขามาโดยไม่รู้ตัว..."

นอกจากนี้พระองค์ยังทรงร่วมมือกับนานาประเทศเพื่อให้เกิดความร่วมมือในด้านการพัฒนาสังคม เช่น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศลาว ซึ่งทรงมีโครงการพัฒนาตามพระราชดำริทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์และการสาธารณสุข การพัฒนาทางการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศลาวแล้วโครงการเพื่อการพัฒนาของพระองค์ยังได้ขยายออกไปยังประเทศกัมพูชา พม่า และเวียดนามด้วย อีกทั้งยังทรงร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติใน 'โครงการอาหารในโรงเรียน' ซึ่งเป็นโครงการของโครงการอาหารโลกแห่งองค์การสหประชาชาติ โดยแต่งตั้งให้พระองค์ทรงเป็นทูตพิเศษของโครงการด้วย 'โครงการการศึกษาเพื่อทุกคน' เป็นโครงการด้านการส่งเสริมศักยภาพของเด็กชนกลุ่มน้อยด้วยการศึกษาและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นโครงการขององค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม รวม

ทั้ง 'โครงการการศึกษาหลังประถมศึกษาสำหรับผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่น' โดยมูลนิธิการศึกษาเพื่อผู้ลี้ภัย สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ

ประเทศที่เสด็จฯ เยือนบ่อยครั้งที่สุดคือ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน พระองค์เสด็จฯ ไปจีนมากกว่า 20 ครั้ง และเนื่องจากพระองค์ทรงสร้างคุณูปการสำคัญต่อการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน และทรงเสริมสร้างมิตรจิตมิตรภาพระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศมานาน ในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงศึกษาธิการจีน จึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล 'มิตรภาพด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน' ปี พ.ศ. 2544 กองทุนวรรณคดีจังหวัดของสมาคมนักเขียนจีน ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล 'วรรณคดีนานาชาติด้านความเข้าใจและมิตรภาพ' และเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 สมาคมมิตรภาพวิเทศสัมพันธ์แห่งประชาชนจีน ยกย่องให้ทรงเป็น 'ทูตสันถวไมตรีมิตรของประชาชน' ซึ่งเป็นเกียรติยศสูงสุดที่สมาคมมิตรภาพวิเทศสัมพันธ์มอบให้แก่มิตรชาวต่างชาติ ต่อมาในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2552 พระองค์ทรงได้รับการคัดเลือกจากประชาชนชาวจีนให้เป็น 1 ใน 10 มิตรที่ดีที่สุดในโลกของชาวจีน จากเว็บไซต์ thai.cri.cn ซึ่งสถานีวิทยุซีอาร์ไอร่วมกับสมาคมมิตรภาพวิเทศสัมพันธ์แห่งประชาชนจีน และกรมผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศแห่งประเทศจีน เป็นผู้ร่วมกันจัดกิจกรรมนี้

การเสด็จฯ ไปทรงงานในต่างประเทศของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้หนังสือพิมพ์ฝรั่งเศสถวายพระราชสมัญญาแด่พระองค์ว่า 'เจ้าฟ้านักตุงาน' หรือ 'Le Princesse Stagiaire' และประเทศที่เสด็จฯ เยือนบ่อยครั้งที่สุดคือ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ฉายพระรูปร่วมกับกลุ่มเด็กนักเรียนเมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศจีน

ทรงพัฒนา ต้นสุขอนามัย ของปวงชน

โครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังถิ่นทุรกันดาร ทำให้พระองค์ทอดพระเนตรเห็นถึงปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัยของราษฎรในชนบท จึงมีพระราชดำริจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัยของราษฎร

นอกจากโครงการแรก คือ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ที่ทรงเริ่มไปแล้วนั้น ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทรงพบ คือ การระบาดของโรคคอกพอกเนื่องจากการขาดสารไอโอดีน โดยทรงริเริ่ม 'โครงการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน' ด้วยการรณรงค์ให้มีการใช้เกลือไอโอดีนหรือหยดไอโอดีนในการประกอบอาหาร และการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขาดไอโอดีน ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่เสริมการทำงานของกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้พระองค์ยังทรงมุ่งความสำคัญต่อสุขภาพอนามัยของแม่และเด็กในถิ่นทุรกันดารด้วย โดยทรงตระหนักว่าคนเราจะมีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยที่ดีนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ในครรภ์มารดา พระองค์จึงริเริ่ม 'โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยแม่และเด็กในถิ่นทุรกันดาร' เพื่อให้แม่และเด็กได้รับบริการทางด้านอนามัยอย่างเหมาะสม รวมทั้งได้รับโภชนาการที่ถูกต้องและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

พระองค์ยังทรงจัดตั้ง 'หน่วยแพทย์พระราชทาน' และ 'หน่วยทันตกรรมพระราชทาน' เพื่อออกตรวจรักษาราษฎรในถิ่นทุรกันดารที่พระองค์เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมในแต่ละครั้ง รวมทั้งทรงรับผู้ป่วยที่ยากจนเป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ด้วย

ครั้นปี พ.ศ. 2536 'โครงการธนาคารแว่นตา' เริ่มดำเนินการขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง) กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข International Support Group และกรมประชาสัมพันธ์ เริ่มแรกได้รับแว่นตาบริจาคจากต่างประเทศแล้วนำมาปรับปรุงสภาพและใช้ระบบการจัดเก็บโดยคอมพิวเตอร์ ก่อนมอบให้ผู้มีปัญหาสายตาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ทั้งในเขตกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยเน้นในเด็กนักเรียน ซึ่งจะเป็นอนาคตของชาติ เนื่องจากปัญหาทางสายตาอาจจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาและการพัฒนาของระบบประสาทการมองเห็นได้ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2538 ได้พระราชทานเงินในการจัดตั้งกองทุนสำหรับแก้ไขปัญหายตาในเด็กนักเรียน และมีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคสมทบกองทุนเพิ่มขึ้น สามารถใช้เป็นทุนในการออกหน่วยเคลื่อนที่ในชนบทเพื่อตรวจวัดสายตาและให้แว่นตาแก่ประชาชนผู้ยากไร้ด้วยโอกาสที่มีปัญหาทางสายตา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ร่วมกับโรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ และบริษัท หอแว่น กรุ๊ป จำกัด จัดตั้ง 'โครงการแว่นแก้ว' ขึ้น พร้อมออกหน่วยแพทย์ให้บริการตรวจวัดสายตาประกอบแว่นช่วยเหลือผู้ยากไร้ด้วยโอกาสที่มีปัญหาทางสายตา โดยตลอดระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา แม้จะได้ช่วยเหลือประชาชนที่มีปัญหาทางสายตาไปแล้วกว่าสองแสนรายทั่วประเทศ แต่ยังมีผู้ยากไร้ที่มีปัญหาสายตาอีกจำนวนมากที่รอรับความช่วยเหลือ

นอกจากนี้พระองค์ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินงานอีกหลายโครงการเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบความทุกข์ร้อนหรืออาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ประสบปัญหาทางด้านภัยธรรมชาติในช่วงที่ภัยนั้นอุบัติขึ้น เพื่อฟื้นฟูประชาชนที่ประสบภัยให้มีคุณภาพชีวิตกลับมาดีขึ้น เช่น กองทุนพระราชทานเพื่อสงเคราะห์คนไข้ยากจนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการจัดการและส่งต่อผู้ป่วยในพระราชานุเคราะห์ โครงการฟื้นฟูประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากคลื่นสึนามิใน 6 จังหวัดภาคใต้ โครงการฟื้นฟูผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ภาคเหนือ และโครงการช่วยเหลือโรงเรียนที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ฯลฯ

(บน) พระฉายาลักษณ์ขณะทรงงานที่ทำให้คนไทยยิ้มไปกับพระองค์ (กลาง) ทรงพระสำราญขณะทรงชอด้วงท่ามกลางหมู่ควาย (ล่าง) ทรงออกเยี่ยมเยียนประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วม (หน้าขวา) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงฉายพระรูปร่วมเด็กๆ

ทรงพัฒนาศึกษา เพื่อเยาวชนของชาติ

พระองค์ทรงมุ่งเน้นทางการศึกษามาตลอด เนื่องจากมีพระราชดำริว่า “...การศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ตลอดจนความประพฤติ และคุณงามความดีของบุคคล ให้บุคคลดำรงตนอยู่ในสังคมและในโลกได้อย่างมั่นคงและมีความสงบร่มเย็นได้ แม้ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วเพียงใดก็ตาม...”

พระองค์ตั้งพระราชหฤทัยให้ประชาชนทุกระดับชั้นสามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้

พระราชทานพระราชทรัพย์ให้ก่อสร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ศูนย์การเรียนชุมชนสำหรับชาวไทยภูเขา ห้องเรียนเคลื่อนที่ ทั้งพระราชทานพระราชทรัพย์เป็นค่าตอบแทนครูผู้สอน และทรงจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนพระราชทานเพื่อให้เยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จะได้มีความสามารถในการพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งของครอบครัวได้ในอนาคต ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริอย่างใกล้ชิด และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในโครงการด้วยพระองค์เองเสมอ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นความสำคัญของหลักสิทธิมนุษยชน ทรงห่วงใยในความด้อยโอกาสทางการศึกษาของราษฎรทุกหมู่เหล่า ทั้งชนกลุ่มน้อยและประชาชนคนเมือง ทุกคนควรมีโอกาสได้รับการศึกษา ได้รับบริการจากภาครัฐ โดยเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน ดังที่ได้มีพระราชดำริในงานเสวนาทางวิชาการด้านอาหารและโภชนาการ ณ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ความตอนหนึ่งว่า “...ให้คนทุกคนรู้ว่าตัวเองมีสิทธิที่จะรับสิ่งดีๆ ในชีวิต ไม่ใช่ว่าคนอื่นจะเอาอะไรมาให้ก็ได้

หรือว่าผู้ที่มีหน้าที่ดูแลบ้านเมืองหรือดูแลชุมชนต่างๆ ก็ต้องรู้ว่าคนอื่นเขาก็มีสิทธิเหมือนกัน ยกตัวอย่างเช่น คนด้อยโอกาสหรือบุคคลชายขอบ ที่เรียกกันตอนนี้ว่าคนที่อยู่ในภาวะวิกฤติ ก็ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือได้รับการดูแล... ถ้าพูดถึงเรื่องสิทธิ เราก็จะพูดถึงในแง่ว่า คนเรามีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ มีสิทธิที่จะอยู่อย่างดี ควรจะได้รับการศึกษา การศึกษานี้เพื่ออะไร เพื่อให้สามารถที่จะพองตัวเองและดำเนินชีวิตไปได้อย่างสุขสบาย จะได้เอาความรู้นั้นไปช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นหรือชุมชนได้สัก...”

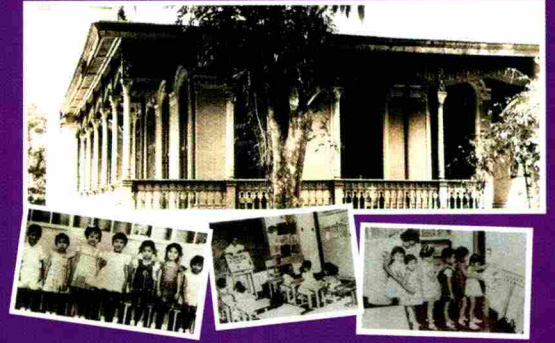
กว่า 30 ปี

|| ห้างองค์การบริหารการศึกษา
เครือโรงเรียนจิตรลดา
'สร้างเมล็ดพันธุ์แห่งความสำเร็จ
ด้านการศึกษา' ตามพระบรมราโชบาย
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กำเนิด โรงเรียนจิตรลดา

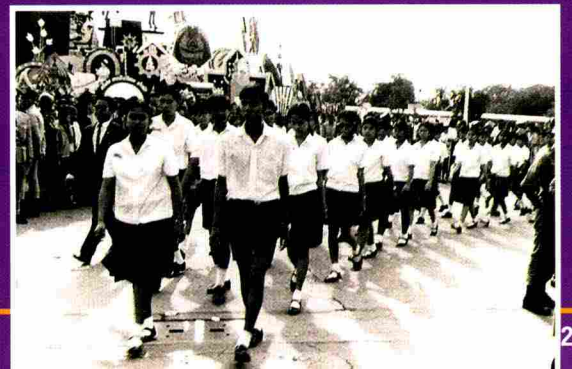
โรงเรียนจิตรลดาเริ่มต้นโดยพระบรมราชโบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. 2498 ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการศึกษาระดับอนุบาลขึ้น ณ พระที่นั่งอุดร พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

เนื่องด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เจริญพระชนม์พร้อมที่จะทรงพระอักษร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดโรงเรียน โดยมีพระอาจารย์คนแรกที่ถวายการสอนเพียงคนเดียว คือ ดร.ทัศนีย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา (ท่านผู้หญิงทัศนีย์ บุณยคุปต์) และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระสหายร่วมศึกษาอีก 7 คน สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา และพระสหาย จึงนับเป็นรุ่นแรกของโรงเรียนจิตรลดา และปีต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2499 สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณฯ เจริญพระชนม์พอที่จะทรงพระอักษรได้ จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มชั้นอนุบาล และเพิ่มนักเรียนอีก 4 คน ต่อมาในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2500 ได้โปรดเกล้าฯ ให้รับพระอาจารย์เพิ่มอีกคนหนึ่ง คือ น.ส.อังกาบ ประนิช (ท่านผู้หญิงอังกาบ บุณยัษฐิติ)

ครั้นถึงวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2500 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินมาประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารเรียนถาวรในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแห่งนี้ และพระราชทานนามโรงเรียนว่า 'โรงเรียนจิตรลดา' และพระราชทานพระบรมราชโบายเพื่อให้คณะครูโรงเรียนจิตรลดา ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสรุปเป็นพระราชกระแสถึงพระราชประสงค์ดังปรากฏในพระบรมราชโบายบนเว็บไซต์ของโรงเรียนจิตรลดาได้ว่า...

“ให้พระราชโอรสและพระราชธิดาทรงพระอักษรร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ซึ่งมีวิถีชีวิตที่ต่างกัน เพื่อจะได้เข้าพระทัยในสิ่งแวดล้อมและปัญหาของคนอื่น ตลอดจนทรงรู้จักวงพระองค์ได้ถูกต้อง และทรงเมตตากรุณาแก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ และทรงประหยัดอดออมทั้งด้านอุปกรณ์และการแต่งพระองค์”

‘การเห็นแก่คนอื่นก่อนตัวเอง’ เป็นพระบรมราชโบายสำคัญในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อพระราชกิจบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตรลดา ตั้งแต่แรกเริ่ม แม้กระทั่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะองค์การบริหารโรงเรียนจิตรลดาสืบต่อนั้น ก็ยังคงสนองรับพระบรมราชโบายข้างต้น เน้นปลูกฝังยึดคุณธรรมไม่เห็นแก่ตัว หากตัวเรามีแล้วให้คนอื่นบ้าง และนี่คือ...หัวใจของจิตรลดา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบสานเป็นองค์บริหารโรงเรียนจิตรลดาเมื่อปี พ.ศ. 2526 โดยพระราชโองการแรกในพระองค์คือ ให้เริ่มการเรียนการสอนระดับอนุบาลอีกครั้งเมื่อปี พ.ศ. 2527 เนื่องจากเมื่อพระราชโอรสและพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้ทรงศึกษาชั้นมัธยมศึกษาทั้งหมด ชั้นเด็กเล็กระดับอนุบาลจึงได้ถูกยกเลิกไป แต่เมื่อทรงเป็นองค์บริหาร ระดับการเรียนของชั้นเด็กเล็กก็กลับมาอีกครั้ง เริ่มจากชั้นอนุบาล และขยายโอกาสเพิ่มขึ้นต่อไป จนถึงระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา และเมื่อทอดพระเนตรสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ก็ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญและนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน มีพระราชดำรัสสั่งให้มีห้องแล็บวิทยาศาสตร์ห้องเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีห้องแล็บ เพื่อวิเคราะห์การเรียนการสอนในแนววิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียน

และสิ่งสำคัญที่สร้างความภาคภูมิใจและความปลื้มปิติให้กับนักเรียนจิตรลดาทุกคน คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทอดพระเนตรผลการเรียนของนักเรียนทุกคนด้วยพระองค์เอง โดยท่านผู้หญิงอังกาบ บุณยัษฐิติ ผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียน

จิตรลดาเป็นผู้ถวายรายงานผลการเรียนของนักเรียนจิตรลดาทุกคนแก่พระองค์ โดยท่านผู้หญิงได้เล่าว่า... ‘ทรงจำนักเรียนได้จำนวนมาก’ นอกจากนี้ยังพระราชทานรางวัลต่างๆ แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนจิตรลดาทุกคน ไม่ว่าจะสายสามัญ สายวิชาชีพ และวิทยาลัยฯ ด้วยพระองค์เอง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการเรียนให้กับนักเรียนทุกคนนั่นเอง

พระราโชบายในฐานะองค์บริหาร...

ทรงสืบต่อ ‘การให้เห็นแก่คนอื่นก่อนตัวเอง’ หลายๆ กิจกรรม รวมถึงหลายๆ วิชาการเรียนการสอนของโรงเรียนจิตรลดามีการสอดแทรกและปลูกฝังความมี ‘คุณธรรม’ เสมอมา อย่างหลักสูตรการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนจิตรลดา มีเรียนวิชา รด. (รักษาดินแดน) ซึ่งเป็นนักเรียนชาย เจกเช่นโรงเรียนอื่นๆ ส่วนนักเรียนหญิงไม่มีเรียน รด. ก็จะไม่มีการเรียนการสอนและว่างอยู่ แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีมีพระราชโบายไม่ทรงปล่อยนักเรียนอื่นๆ เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ พร้อมกับพระราชโบายในพระองค์ที่ว่า ‘ต้องรู้จักเอื้อเฟื้อผู้อื่นมีเมตตาแก่ผู้ด้อยโอกาสกว่า’ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่ไม่ได้เรียนวิชา รด. ออกไปบำเพ็ญประโยชน์ในช่วงวันที่มีเรียนวิชา รด. อันได้แก่จัดกิจกรรมไปโรงเรียนสอนคนตาบอดหรือบ้านพักเด็กอ่อนพญาไท ฯลฯ ซึ่งได้กลายเป็นกิจกรรมเพื่อการกุศลที่นักเรียนจิตรลดาปฏิบัติสืบต่อมา กระทั่งปัจจุบันโรงเรียนจิตรลดาได้รับประธานฝ่ายจัดเลี้ยงในงานวันคนพิการแห่งชาติ โดยนักเรียนจิตรลดาจะสลับกันไปร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมงานอย่างเต็มอกเต็มใจ เต็มไปด้วยความสนุกสนานและพร้อมที่จะเป็นผู้ให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า

(หน้าซ้าย) องค์บริหารโรงเรียนขณะทรงงานในห้องเรียนที่โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) (บน) พระราชทานประกาศนียบัตรจบการศึกษาแก่นักเรียนโรงเรียนจิตรลดาด้วยพระองค์เอง (ขวาบน) อาคารเรียนและบรรยากาศห้องเรียนอนุบาลพระที่นั่งอุดร (ชื่อก่อนเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนจิตรลดา) เมื่อครั้งยังอยู่ที่พระที่นั่งอุดรในพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต (ขวากลาง) อาคารเรียนถาวรบริเวณสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานนามโรงเรียนว่า ‘โรงเรียนจิตรลดา’ (ขวา) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งทรงศึกษาที่โรงเรียนจิตรลดา

จากจิตรลดา
(สายสามัญ)
สู่โอกาสที่แตกต่าง
เพื่อเยาวชน
ณ จิตรลดา
(สายวิชาชีพ)

จากการที่สมเด็จพระราชินีในด้านวิชาชีพตลอดจนหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาชีพ จนเป็นแรงบันดาลใจพระราชหฤทัยให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เปิด ‘โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)’ ในรูปแบบหลักสูตรอาชีวศึกษาในแบบพระองค์เอง ที่มีประโยชน์ต่อสังคมสูงสุด ข้อความหนึ่งของท่านผู้หญิงอังกฤษได้ให้สัมภาษณ์กับนิตยสาร HELLO! ในความสนพระราชหฤทัยด้านวิชาชีพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่สมัยทรงอยู่ในวัยศึกษาว่า

“พระองค์ท่านโปรดสายวิชาชีพมานานแล้วค่ะ สมัยทรงเรียนอยู่รับสั่งบ่อยๆ ว่า ‘แหม...อยากแก้เครื่องยนต์ ทำไฟฟ้า แต่ไม่มีครูสอนไม่เป็นไร ก็เอาช่างในวังมาสอนก็ได้’ และพอพระองค์ท่านทรงเป็นองค์บริหารโรงเรียนจิตรลดา ทรงมีพระราชประสงค์เปิดสายวิชาชีพด้วย จนกระทั่งมีโอกาสรับสั่งกับดิฉันว่า ‘เปิดใหม่ครู’ จากนั้นมาดิฉันก็สนองพระราชประสงค์ เมื่อปี พ.ศ. 2547 ได้ดำเนินการเปิด

ครูและอาจารย์ในบรรยากาศการเรียนการสอนของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)

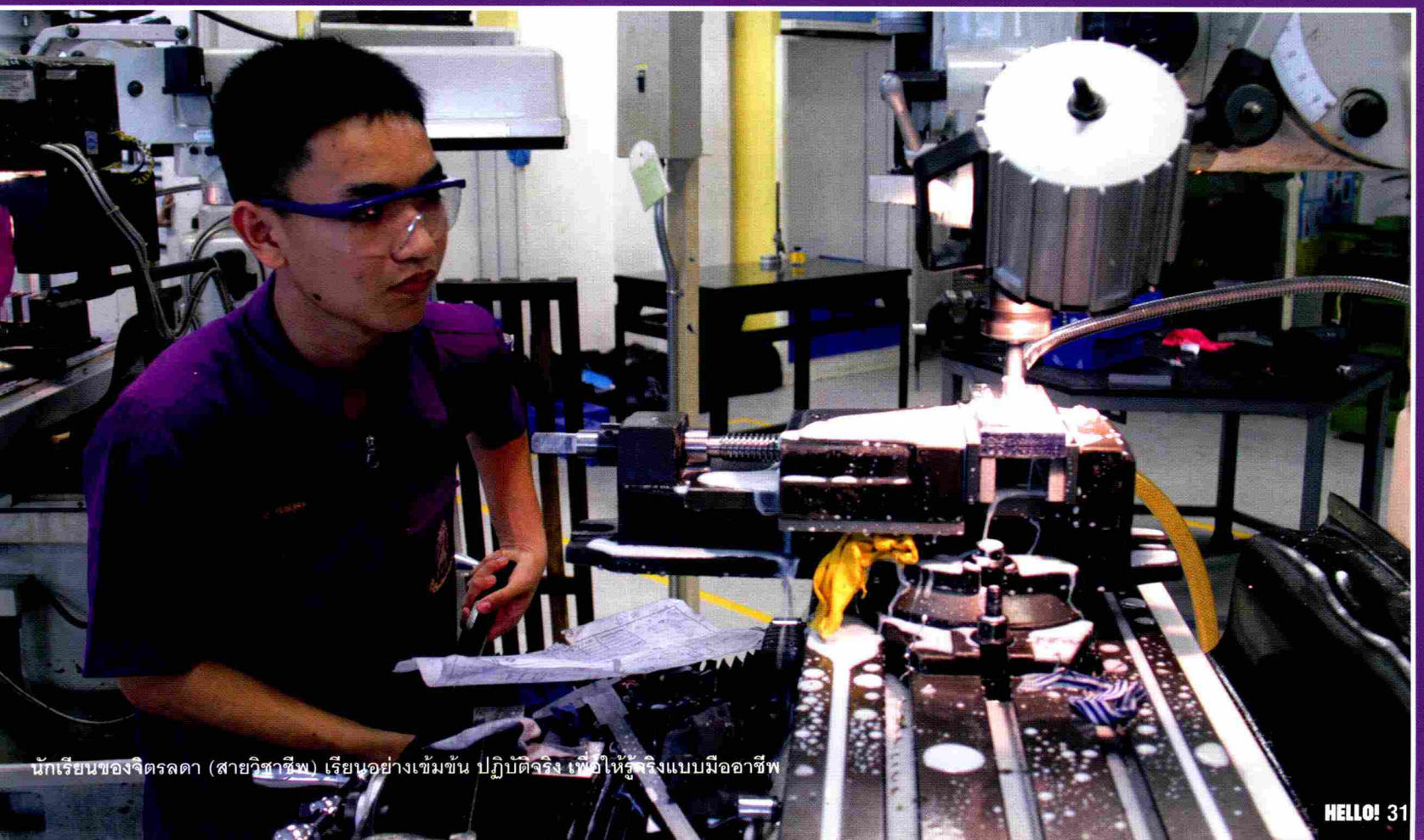
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงฟังและทอดพระเนตรนักเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ถวายรายงาน

การเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเปิดที่รวดเร็วมาก ท่านรับสั่งเดือน ธันวาคม ปี 2546 พอเดือนพฤษภาคม ปี 2547 ก็เปิดได้ เป็นสายวิชาชีพเลย และขยายเพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ”

ปี พ.ศ. 2547 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดดำเนินการเรียนการสอนโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และขยายจนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พระองค์ตั้งพระราชหฤทัย เอาพระราชหฤทัยใส่อย่างจริงจังในพระราโชบาย ด้านการศึกษาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการสอน ซึ่งเมื่อเรียนจบแล้วต้องสามารถทำงานได้เลย โดยเฉพาะเมื่อเสด็จฯ ไปต่างประเทศ ถ้าได้ทอดพระเนตรสิ่งต่างๆ อันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับโรงเรียน จะทรงนำมาประยุกต์ใช้และนำกลับมาให้นักเรียนของพระองค์ท่านในทันที

การเรียนการสอนในช่วงแรกของจิตรลดา (สายวิชาชีพ) นั้น ▶

**ตั้งพระราชหฤทัย เอาพระราชหฤทัยใส่
อย่างจริงจังในพระราโชบาย
ด้านการศึกษาทั้งหมด ทั้งรายละเอียด
การเรียนการสอน เรียนจบแล้วนั้น
ความรู้ด้านวิชาชีพต้องทำให้นักเรียน
ยืนบนขาของตัวเองได้**

นักเรียนของจิตรลดา (สายวิชาชีพ) เรียนอย่างเข้มข้น ปฏิบัติจริง เพื่อให้รู้จริงแบบมืออาชีพ

องค์การบริหารโรงเรียนจิตรลดา

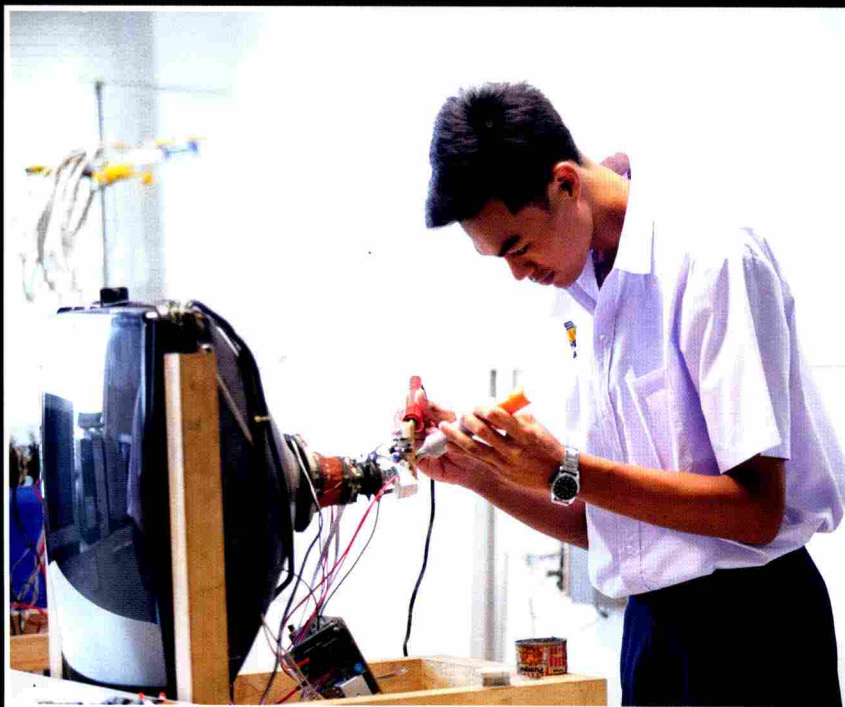
‘พระองค์ท่านมีสายพระเนตรกว้างไกลและเฉียบแหลมมาก มองอะไรระลุปรุโปร่ง และมุ่งช่วยเหลือผู้อื่นก่อนนึกถึงพระองค์เองเสมอมาตั้งที่ได้รับการสอนมาจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว’

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) จัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และขยายจนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในช่วงแรกนั้นเริ่มจากระดับปวช. เปิดสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม 2 สาขา คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก และประเภทวิชาอุตสาหกรรม 1 สาขา สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์จาก

นั้นในปี พ.ศ. 2550 ได้ขยายโอกาสการศึกษา เปิดระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จนถึงปัจจุบันนี้ในระดับ ปวช. มีนักเรียนร่วม 500 คนที่กำลังศึกษาอยู่ที่นี่ มี 3 ประเภทวิชา 7 สาขาวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม - สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม - สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง

สาขาวิชาช่างกลโรงงาน และสาขาวิชาช่างยนต์ เน้นให้เป็นช่างชำนาญการเป็นมืออาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม - สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ และมีทักษะด้านอาหารโภชนาการ การประกอบอาหารไทย ขนมไทย ขนมอบสุตรไทยและนานาชาติ โดยสามารถประกอบอาชีพอิสระและศึกษา

ต่อในระดับสูงได้ นอกจากนี้ทรงส่งเสริมให้ระบบการเรียนการสอนสายวิชาชีพของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) มีรูปแบบการดำเนินการซึ่งเป็นการทำความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบการ รวมไปถึงวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาอีกด้วย และด้วยพระบารมี จึงมีสถานประกอบการหลายแห่งให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ดังที่

พิรพงษ์ ปักชิด ตอบโจทย์ทั้งปัจจุบันและอนาคตของประธานนักเรียน ชายที่กำลังศึกษาชั้น ปวช. 3 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)

“การเรียนที่นี้ทำให้ผมมีโอกาสดีจริงๆ ครับ ผมมีเพื่อนที่เรียนช่างแต่เรียนที่อื่นเขาต้องหาที่ฝึกงานเอง ไปสมัครเองครับ แต่สำหรับนักเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ของเรา โรงเรียนนำทางให้เรา เราเป็นนักเรียนมีหน้าที่เก็บเกี่ยวความรู้และประสบการณ์ให้ได้มากที่สุด พวกเราได้ฝึกในสถานประกอบการอย่างจริงจัง ตอนผมอยู่ ปวช. 2 ได้ไปฝึกที่โตชิบา พอ ปวช. 3 ได้ไปฝึกที่ทีโอที ซึ่งทุกแห่งไม่ใช่แค่การฝึกงาน แต่เราได้ปฏิบัติงานจริงๆ การเรียนที่นี้จึงตอบโจทย์ทุกอย่างทั้งปัจจุบันและอนาคตของผมเลยครับ

“และอีกโอกาสหนึ่งที่ประทับใจอย่างหาที่เปรียบไม่ได้คือ ได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการนำเสด็จพระองค์ท่านทอดพระเนตรงานจิตรลดาวิชาการในส่วนขอระดับวิชาชีพครับ จำได้ว่าตื่นเต้นมากครับ กลัวว่าจะถวายรายงานไม่ถูกต้อง ไม่กล้ามองพระพักตร์พระองค์ท่านเลย แต่ก็ผ่านได้ด้วยดีครับ นับเป็นอีกความภาคภูมิใจที่สุดในชีวิตของผม”

ท่านผู้หญิงอังกาบได้เล่าเสริมเรื่องนี้ว่า

“เพราะพระมหากษัตริย์คุณ จึงทำให้สถานประกอบการกว่า 30 แห่ง มาร่วมสนับสนุน ร่วมทำหลักสูตร ทั้งสายวิชาชีพและวิทยาลัยฯ อาทิ บริษัท บี.กริม เอียร์แคร์ จำกัด บริษัท โตชิบาไทยแลนด์ จำกัด บริษัท ลีอิกซ์เลย์ เทรดดิ้ง จำกัด บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเจ้าของกิจการทุกท่านมีความพร้อม และเต็มใจสนับสนุนเพื่อพระองค์ท่าน โดยนอกเหนือจากที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับความรู้จากสถานศึกษาแล้ว ทุกคนยังได้รับการเรียนการสอนจากสถานประกอบการโดยตรง และในบางวิชาสถาบันทางด้านเทคโนโลยีก็ร่วมมือให้โอกาสกับนักเรียน/นักศึกษาได้ไปเรียนรู้และใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องกลที่ทันสมัย อีกทั้งยังทรงพระกรุณาให้โอกาสสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมร่างและเขียนหลักสูตรเพื่อโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) และวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา เพื่อจำลอง

ให้โรงงานมาอยู่ในโรงเรียนสำหรับระดับ ปวช. และเมื่อเรียนในระดับ ปวส. นักศึกษาจะเข้าไปอยู่ในโรงงานเพื่อฝึกและทำงานจริง เมื่อจบการศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้เลย

“และที่สำคัญยิ่งกว่านั้น มีพระราโชบายเน้นการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยทรงพระกรุณาให้ครูเจ้าของภาษามาสอนภาษาที่สาม เพื่อให้นักเรียนและนักศึกษามีความสามารถด้านการสื่อสาร และการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง โดยเปิดสอน 3 ภาษา ได้แก่ จีน เยอรมัน และญี่ปุ่น เรียกว่าทุกพระราชโบายมีเหตุมีผลตอบรับในการเรียนการสอนภาษาที่สามตามที่ทรงพระกรุณา เพราะทรงทอดพระเนตรการณ์ไกลว่าสถานประกอบการใหญ่ๆ ในเมืองไทยและทั่วโลกใช้ภาษา 3 ชาตินี้อยู่หลายประเทศ อีกทั้งทรงส่งครูไปอบรมและดูงานต่างประเทศเพื่อนำประสบการณ์ มาปรับปรุงสร้างสรรคระบบการเรียนการสอนทางสายวิชาชีพของไทยให้เป็นสากลอีกด้วย”

(บน) นักเรียนช่างของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ตั้งอกตั้งใจเรียนรู้เครื่องจักรกล (ขวา) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาในวันเปิดอาคารเรียนของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)

ประพล เยี่ยมยงชัย

คุณพ่อของ น.ส.ศุภนุช เยี่ยมยงชัย นักศึกษา
ปวส. 2 สาขาธุรกิจอาหารได้รับพระราชทานรางวัล
ผลการเรียนดี ตลอด 5 ปีการศึกษา

“โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) มีแนวคิดที่ดีมากครับ เน้นพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดเองได้ ทำเองได้ เรียนแล้วได้ฝึกงานนอกสถานที่เสมือนได้ทำงานจริง และองค์บริหารทรงทุ่มเทให้แก่โรงเรียนและนักเรียนของพระองค์ท่านมากๆ อย่างเช่นเวลาเสด็จฯ ไปต่างประเทศจะทรงนำเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนเสมอ และยังพระราชทานทุนทั้งในและต่างประเทศแก่นักศึกษาเพื่อไปต่อยอดความรู้ทางวิชาชีพและมีอนาคตก้าวไกล

“ความประทับใจในพระองค์ท่าน ผมไม่สามารถบรรยายเป็นคำพูดได้หมด ลูกสาวผมเรียนที่นี้ 5 ปี เรียน ปวช. ต่อ ปวส. ปีนี้เป็นปีสุดท้าย เขาเป็นเด็กตั้งใจและเรียนดี ได้รับพระราชทานรางวัลจากพระองค์ท่านทุกปี นับเป็นความปลาบปลื้มใจและภาคภูมิใจมากที่สุดครับ”

ทอดพระเนตรการสาธิตอุปกรณ์เครื่องกลในงานจิตรลดดาวิชาการ “เฉลิม 60 พรรษาสยามบรมราชกุมารี 60 ปีโรงเรียนจิตรลดา”

พระราชประสงค์ต่อยอดเมล็ดพันธุ์สายวิชาชีพ สู่บัณฑิตมืออาชีพมาตรฐานจิตรลดา

มีพระราชประสงค์ต่อยอดขยายโอกาสความรู้สายวิชาชีพ พัฒนาและยกระดับ
สู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาตึกกรีบัณฑิตแห่งจิตรลดา

ด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์บริหารโรงเรียนจิตรลดา มีพระราชประสงค์ขยายโอกาสการเรียนรู้ทางสายวิชาชีพจากระดับภาคบังคับ คือ ปวช. ที่มีการเรียนการสอนในรูปแบบโรงงานในโรงเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการที่นอกจากนักเรียนได้ฝึกฝนและสร้างโอกาสในประสบการณ์ตรงของงานอาชีพ งานฝีมือ เรียกว่าการพัฒนาการศึกษาของจิตรลดา (สายวิชาชีพ) พัฒนาไปได้ในผลลัพธ์ที่น่าพอใจพระราชหฤทัย พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายระดับการเรียนรู้ขึ้นอีกครั้ง จนถึงระดับอุดมศึกษา

ครั้งนี้ทรงเน้นให้ผู้เรียนรู้มีความรู้และทักษะเพิ่มพูนจากระดับคิดได้ ปฏิบัติได้ มาเป็นระดับอุดมศึกษาที่จะสร้างนักศึกษาหรือผู้เรียนรู้ที่มีขีดความสามารถคิดเป็น

คิดสร้างสรรค์ และปฏิบัติเป็น ซึ่งเป็นพระราชโบายในระบบการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2557

เฉกเช่นเดียวกับจิตรลดา (สายวิชาชีพ) การสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิดโอกาสให้สถานประกอบการร่วมร่าง และเขียนหลักสูตรการเรียนการสอนด้วย ปัจจุบันนี้เปิดการเรียนการสอน 2 คณะ คือ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เปิดสอน 2 สาขา ได้แก่ สาขาอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาไฟฟ้ากำลัง เน้นการนำทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติจริงในสถานประกอบการซึ่งเป็นแนวทางการศึกษารูปแบบเยอรมัน และคณะบริหารธุรกิจ เปิด 3 สาขา ได้แก่

สาขาการตลาด สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาธุรกิจอาหาร ซึ่งอยู่ภายใต้แนวคิดสร้างนักธุรกิจคุณภาพมาตรฐานจิตรลดา

สำหรับพระราชประสงค์เพื่อต่อยอดสายอาชีพสู่ระดับอุดมศึกษาภายใต้ชื่อของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดานั้น ผลตอบรับในภาคความร่วมมือของสถานประกอบการเป็นที่น่ายินดี ด้วยพระบารมีจึงมีสถานประกอบการหลายแห่งเช่นกันให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา มอบทุนการศึกษา ในแนวทางเดียวกับโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) นับเป็นอีกพระราชกรณียกิจด้านการศึกษาที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติที่เยาวชนของประเทศไทยจะได้รับการปลูกฝัง ‘เมล็ดพันธุ์แห่งความสำเร็จ’ ด้วยพระราชโบายในพระปรีชาสามารถของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

‘ทุกครั้งที่เสด็จไปต่างประเทศ
ถ้าทอดพระเนตรสิ่งใด
ที่เกิดคุณประโยชน์
เกี่ยวกับโรงเรียน
จะทรงนำกลับมา
ประยุกต์ใช้
พระราชทาน
คุณประโยชน์นี้
แก่นักเรียนของ
พระองค์ทันที’

พระอาจารย์ผู้สานต่อพระราชโบายบริหารการศึกษาเครือโรงเรียนจิตรลดา ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยิษฐ์

สุภาพสตรีผู้เป็น ‘ครู’ เป็นพู่อยู่ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง ‘ความเป็นครู’
พร้อมไปกับ ‘งานบริหาร’ โรงเรียนจิตรลดา ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สำหรับท่านผู้หญิงอังกาบแล้ว เรียกว่าเปรียบเสมือนทั้งผู้ถ่ายทอดผู้สร้าง และผู้ส่งเสริม ที่คอยรับพระราชโบายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาถ่ายทอดและทำให้เป็นรูปธรรมจนสำเร็จตามพระราชดำริ โดยเรื่องราวการทรงงานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และการรับสนองพระราชดำริได้ผ่านมายังท่านผู้หญิงอังกาบ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา และผู้จัดการ/ผู้อำนวยการโรงเรียนจิตรลดา โดยรับพระราชโบายในการบริหารเครือโรงเรียนจิตรลดาทั้งหมด

ความสัมพันธ์ในฐานะพระอาจารย์ของท่านผู้หญิงอังกาบกับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ที่ทรงเริ่มศึกษา ณ โรงเรียนจิตรลดา เริ่มจากการถวายพระอักษรในฐานะครูตลอดมา จนได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียน ตามลำดับ ตราบจนกระทั่งเมื่อขยายระดับทางการศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี โดยท่านผู้หญิงเป็นผู้รับพระราชโบายจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพระฐานะรองอธิการบดีโรงเรียนขยายโอกาสศึกษามาเป็นลำดับทั้งสายสามัญ สายวิชาชีพ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนผู้เข้าศึกษาได้ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง จนกระทั่งเมื่อ พ.ศ. 2557 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายโอกาสทางการศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาโดยใช้ชื่อว่า ‘วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา’ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่ง ‘นายกสภาวิทยาลัย’

“พระองค์ท่านมีสายพระเนตรกว้างไกลและเฉียบแหลมมาก มองอะไรทะลุปรุโปร่ง และมุ่งช่วยเหลือผู้อื่นก่อนนึกถึงพระองค์เองเสมอมา โดยได้รับพระราชทานการอบรมสั่งสอนจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ”

ท่านผู้หญิงอังกาบซึ่งนอกจากจะเป็นครูผู้เคยถวายพระอักษรแล้วนั้น ยังได้รับใช้สนองพระเดชพระคุณ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงมีความเข้าใจและได้รับสนองพระราชโบายด้านการศึกษาศึกษาของเครือจิตรลดาทั้งหมด

“เมื่อโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) เปิดได้สำเร็จ ยังเคยรับสั่งกับดิฉันเลยว่า ‘...ถ้าสมัยก่อนมีโรงเรียนวิชาชีพแบบนี้ ไม่เรียนหรือมหาวิทยาลัย...’ นั้นเป็นเพราะทรงเห็นว่าการเรียนวิชาชีพนอกจากจะได้เนื้อหาความรู้แล้ว ยังได้ลงมือปฏิบัติ ทรงสนุกกับการได้ทรงลงมือปฏิบัติจริงนั่นเอง”

ท่านผู้หญิงอังกาบได้เล่าถึงพระกรุณาธิคุณที่ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างยิ่งว่า เป็นสิ่งที่จะทำให้บุคคลมีความเจริญ และสามารถดำรงชีวิตเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ตลอดจนทำให้ส่วนรวมมีความก้าวหน้าชาติบ้านเมืองจะมีความมั่นคงก้าวหน้าตามไปด้วย

“ตั้งตัวอย่างที่ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษา เช่น ทรงเคยเห็นเด็กนั่งเล่นในบริเวณสนามด้านข้างอาคารชัยพัฒนา ซึ่งคือลูกของข้าราชการบริหาร ทรงเห็นว่าถ้าเด็กเหล่านั้นได้รับการศึกษาหรือได้มีผู้ดูแลให้เกิดพัฒนาการทางร่างกายควบคู่ไปกับการศึกษา จะเป็นประโยชน์มากกว่าการนั่งเล่นไปวันๆ จึงมีพระราชดำริให้มีการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กขึ้นบริเวณใกล้อาคารชัยพัฒนาสวนจิตรลดา และทรงติดตามทันที โดยมีพระราชกระแสปรึกษาทางโทรศัพท์มาจากต่างจังหวัดว่า ‘ให้ช่วยไปดูบริเวณโรงปุยใกล้ๆ กับอาคารชัยพัฒนาว่าบริเวณจะทำได้เป็นศูนย์เด็กเล็กได้หรือไม่’ เมื่อดิฉันกราบบังคมทูลหลังจากไปดูแล้วถวายคำปรึกษาไปว่า ‘ได้’ ก็มีพระราชบัญชาให้ดำเนินการเลย มีพระราชประสงค์ให้เด็กทุกคนได้เรียนหนังสือ มีความรู้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์พร้อมไปกับพัฒนาการทางด้านร่างกาย จึงทำให้ในสวนจิตรลดามีศูนย์เด็กเล็กครบถึงทุกวันนี้”

‘ดิฉันรับพระราชโบายของโรงเรียนจิตรลดาในทุกๆ เข้าโดยตรงจากพระองค์ท่าน ส่วนเรามีอะไรเกี่ยวกับโรงเรียนก็จะกราบบังคมทูลทุกเรื่องไม่ว่าจะพิดหรือถูกก็ต้องทูล เคยรับสั่งว่า ‘พิดเป็นครู’ พิดก็เป็นประสบการณ์แก้ไขไม่ให้เกิดขึ้นอีกในอนาคต สำหรับโรงเรียนแล้วมีอะไรใหม่ๆ ก็จะรับสั่งมา ซึ่งเราต้องรับนำมาปฏิบัติฯ โดยพระองค์ท่านทรงเป็นองค์ที่รวดเร็วมาก เปิบเตี้ยว...เตี้ยวจะถามความคืบหน้าแล้ว (หัวเราะ) รับสั่งด้วยว่า อยากจะสอนวิชาคณิตศาสตร์ โดยอยากจะสอนเด็กที่ไม่เก่ง...ให้มีพัฒนาการขึ้น’

คุณหญิงจามรี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

รองอธิการบดีที่กำกับดูแลต้นบริหาร วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา และ
รองผู้อำนวยการ โรงเรียนจิตรลดา รับพระราชโขนบายปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรม ควบคู่ไปกับวิชาการ พร้อมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็น
จิตรลดาให้นักเรียนและนักศึกษาทุกคน

“วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาวันนี้เราได้เปิดรับสมัครนักเรียนรุ่นที่ 2 มีนักเรียนที่สนใจเข้ามาสมัครจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทางด้านการศึกษา การสอน อาทิ นักเรียนจากโรงเรียนจิตรลดา โรงเรียนสาธิตเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียนราชินีบน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งแต่ละคนที่มาสมัครเป็นนักเรียนเรียนดีได้เกรดเฉลี่ยสูงๆ

“นักเรียนของจิตรลดาไม่ว่าจะเป็นสายสามัญ สายวิชาชีพ และระดับอุดมศึกษา เรามีการเรียนการสอนเรื่องมารยาทและการเข้าสังคม การประพฤติตนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม ถึงแม้จะเป็นระดับอุดมศึกษาก็ตาม ทางวิทยาลัยฯ เน้นการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ มีการส่งฝึกงานจริงในสถานประกอบการชั้นนำของบ้านเรา อีกทั้งยังกำกับดูแลในเรื่องการเงิน/บัญชีบุคลากรและสื่อสารองค์กร เพื่อให้องค์กรมีระบบและแบบแผนตามหลักสากล

“ต้องบอกเลยค่ะว่า ในความเป็นจิตรลดา เราดำเนินงานให้เป็นไปในทางเดียวกันทั้งระบบคือ โรงเรียนจิตรลดา (สายสามัญ) โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) และวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา เราสร้างให้ลูกศิษย์ของเราทุกคนภูมิใจในความเป็น ‘จิตรลดา’ โดยทุกแห่งเราเน้นการเรียนการสอนและมีความสัมพันธ์แบบครอบครัว ยึดคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมๆ กับวิชาการ ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ช่วยประเทศชาติ ซึ่งต้องระลึกเสมอว่าตราบใดเมื่อเรามีแล้วต้องรู้จักให้ผู้อื่นด้วย และเรื่องนี้เป็นหัวใจของจิตรลดาของเราทุกแห่งที่เป็นพระราชโขนบายในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ”

‘หลายคนถาม “ทำไมเป็นวิทยาลัย ไม่เป็นมหาวิทยาลัย” สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงรับสั่งว่า แม้จะเป็นวิทยาลัย ศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่ามหาวิทยาลัย โดยมีพระราชประสงค์ให้คล้ายกับเยอรมนีที่ระดับปริญญาตรียังคงใช้คำว่าวิทยาลัย’

ดร.สันทิพย์ พาสุข

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา
และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สายวิชาชีพ
โรงเรียนจิตรลดา น้อมรับสนองพระราชโขนบายด้านหลักสูตร
วิชาชีพที่เน้นให้นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
เรียนและฝึกงานในสถานประกอบการ

“สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานแนวทางการจัดการเรียนการสอนสายวิชาชีพที่เน้นให้บทบาท 3 ภาค คือ โรงเรียน สถานประกอบการ และสถาบันเทคโนโลยี ร่วมมือกันสร้างสรรค้ความรู้และทักษะงานอาชีพเพื่อให้นักเรียนและนักศึกษาที่จบการศึกษามีความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพและตรงตามคุณภาพที่สถานประกอบการต้องการ ทางโรงเรียนและสถานประกอบการจะจัดทำแผนการเรียนร่วมกัน โดย 70 เปอร์เซ็นต์ของผลการเรียนของผู้เรียนทุกคนเป็นคะแนนในแต่ละรายวิชาที่สถานประกอบการประเมินนักเรียน 30 เปอร์เซ็นต์จะเป็นคะแนนที่ทางโรงเรียนเป็นผู้ประเมินผู้เรียนเอง การเรียนในสถานประกอบการนั้นเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้จริงทำงานจริง และในที่สุดก็จะมีผลความเข้าใจสามารถปฏิบัติงานด้านนั้นๆ ได้

“ทรงมีพระวิสัยทัศน์กว้างไกลในด้านการศึกษานานาชาติ วันนี้...วิชาอาชีวอนามัย (Occupational Health) ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการพัฒนาให้มีแนวทางการเรียนการสอนเป็น Team teaching โดยนำแพทย์พยาบาล ครู มาร่วมกันวางแผนการเรียนการสอนหลายรูปแบบ ซึ่งในยุโรปโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมเด่นๆ อาทิ เยอรมนี ให้มีความสำคัญในเรื่องนี้มากๆ ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่รัฐบาลชุดปัจจุบันกำหนดให้อาชีวอนามัยเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของรัฐบาลที่ต้องเน้นและพัฒนาให้เข้มแข็งขึ้น”

ดร.ชนะวัฒน์ บุณนาค

รองอธิการบดีกำกับดูแลต้นบริหารกิจการนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา พร้อมนำพระราชดำริสผ่านทางท่านผู้หญิงอังกาบ บุณยัษฐิติ อธิการบดี มาพัฒนานักศึกษา นอกจากเป็นบัณฑิตมืออาชีพ นักปฏิบัติการณ์ นักคิด นักบริหารแล้ว สิ่งที่ต้องปลูกฝังคือ คุณธรรมและความดีงาม

“วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาได้รับพระราชโขนบายจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงดำรงตำแหน่งนายกสภาวิทยาลัยฯ โดยทรงเน้นให้มีการพัฒนานักศึกษาตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่เคยพระราชทานแนวทางไว้เมื่อครั้งแรกเริ่มการก่อตั้งโรงเรียนจิตรลดา โดยทรงเน้นสิ่งทีนอกเหนือจากวิชาการและการเรียนรู้คือ การพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตโดยส่วนตัวและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น รู้จักที่จะ ‘ให้’ เสียสละ และเอื้อเฟื้อแก่บุคคลทุกคนทุกระดับ เพื่อนเอื้อเฟื้อต่อเพื่อน ครูเมตตาเอื้อเฟื้อต่อศิษย์ ตลอดจนผู้ปกครองและโรงเรียนมีความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาในด้านการดำเนินชีวิตในวัยศึกษา การเรียนรู้ และการทำกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนและนักศึกษามีความเป็นผู้ที่มี ‘จิตสาธารณะ’

“อีกทั้งมีพระราชกระแสให้เน้นกิจกรรมของนักศึกษาที่สร้างสรรค์ และส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองรวมไปถึงหมู่คณะในด้านกระบวนการคิดการทำงานด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ จดกิจกรรมที่นักเรียนและนักศึกษาเพิ่มพูนศักยภาพในด้านการทำงาน การแก้ปัญหา พร้อมเผชิญหน้ากับอุปสรรคที่หลากหลายทุกรูปแบบโดยไม่ย่อท้อ ทำให้ผู้เรียนและนักศึกษามีคุณสมบัติเป็น ‘ผู้สั่งงานหนัก’ และทำงานอย่างมีกระบวนการและเป็นขั้นตอน”

รับสนองพระเดชพระคุณพัฒนาวิชาชีพของจิตรลดา ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มร. ฮาราลด์ ลิงค์

ภายใต้การบริหารงานของ มร. ฮาราลด์ ลิงค์ ภายใต้กรุ๊ปสาม ประสานกรรมการแห่ง บี.กริม เห็นความสำคัญของการศึกษาโดยเฉพาะด้านวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นรากฐานและสร้างสังคมที่ดี จึงร่วมสนับสนุนและร่วมสร้างหลักสูตรโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) และวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา

“ผมได้รับเกียรติให้เป็นที่ปรึกษาของจิตรลดา ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมให้แนวคิด ร่วมมือกันสร้างหลักสูตรการเรียนสอนที่ดี ส่วนฝั่ง บี.กริม ให้การสนับสนุนทั้งที่เป็นทุนการศึกษา รับนักเรียนมาฝึกงานที่บริษัทฯ ฯลฯ และยังเคยร่วมมือจัดทริปดูงานที่เยอรมนีของครูจากโรงเรียนจิตรลดา (สายอาชีพ) ผมยินดีมากครับ พร้อมสนองงานทุกพระราชกระแสรับสั่งที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มีพระราชประสงค์ให้ บี.กริมมีโอกาสสนองงานหรือท่านผู้หญิงอังกฤษมีอะไรให้ผมและ บี.กริมรับใช้ เรายินดีมีส่วนร่วมสนับสนุนทุกอย่างที่ทำให้ได้ครับ”

ระบบการศึกษาวิชาชีพของจิตรลดา เกิดประโยชน์ต่อเยาวชนและสังคมไทยมากมาย

“เพราะประเทศไทยมีจีดีพีด้านอุตสาหกรรมสูงถึง 30 กว่าเปอร์เซ็นต์ การจะทำให้เงินค่าแรงอยู่ในอัตราสูงและแพงได้นั้นทางเดียวที่เรารักษาอัตราส่วนจีดีพีได้คือได้บุคลากรเป็นช่างมืออาชีพและทางเดียวที่เราจะสร้างอาชีพช่างผู้เชี่ยวชาญ technologist ก็ต้องสร้างให้เกิดในการศึกษาของสายอาชีพ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีสายพระเนตรยาวไกลมาก เพราะการเรียนสายอาชีพคือการเรียนที่เน้นปฏิบัติ เมื่อเรียนแล้วสามารถทำงานได้ทันที แต่นั่นหมายความว่านักเรียนคนนั้นต้องจบมาอย่างมืออาชีพด้วยจึงเกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับนักเรียน การทำงานรายได้ก็จะดีตำแหน่งขึ้นเร็ว

“การเรียนการสอนของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) เป็นระบบที่เกิดจากพระราชดำริส่วนพระองค์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อย่างแท้จริง ทรงดูงานจากโรงเรียนอาชีวศึกษาและบริษัทชั้นนำระดับโลกจากประเทศเยอรมนี แล้วทรงนำหลักสูตรมาปรับสร้างระบบการศึกษาใหม่สำหรับโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)

“ในประเทศเยอรมนีให้ความสำคัญกับการศึกษาสายอาชีพค่อนข้างสูง โดยระบบวิชาชีพของเยอรมนีจะมีหลักสูตรในบริษัท และต้องเรียนหมุนเวียนในหลายๆ แขนง ต้องรู้งานทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับที่เรียน แล้วส่งไปเรียนในโรงเรียนเพื่อที่จะเข้าใจทฤษฎี อาจจะเป็นบัญชี คณิตศาสตร์ การเขียน ภาษา”

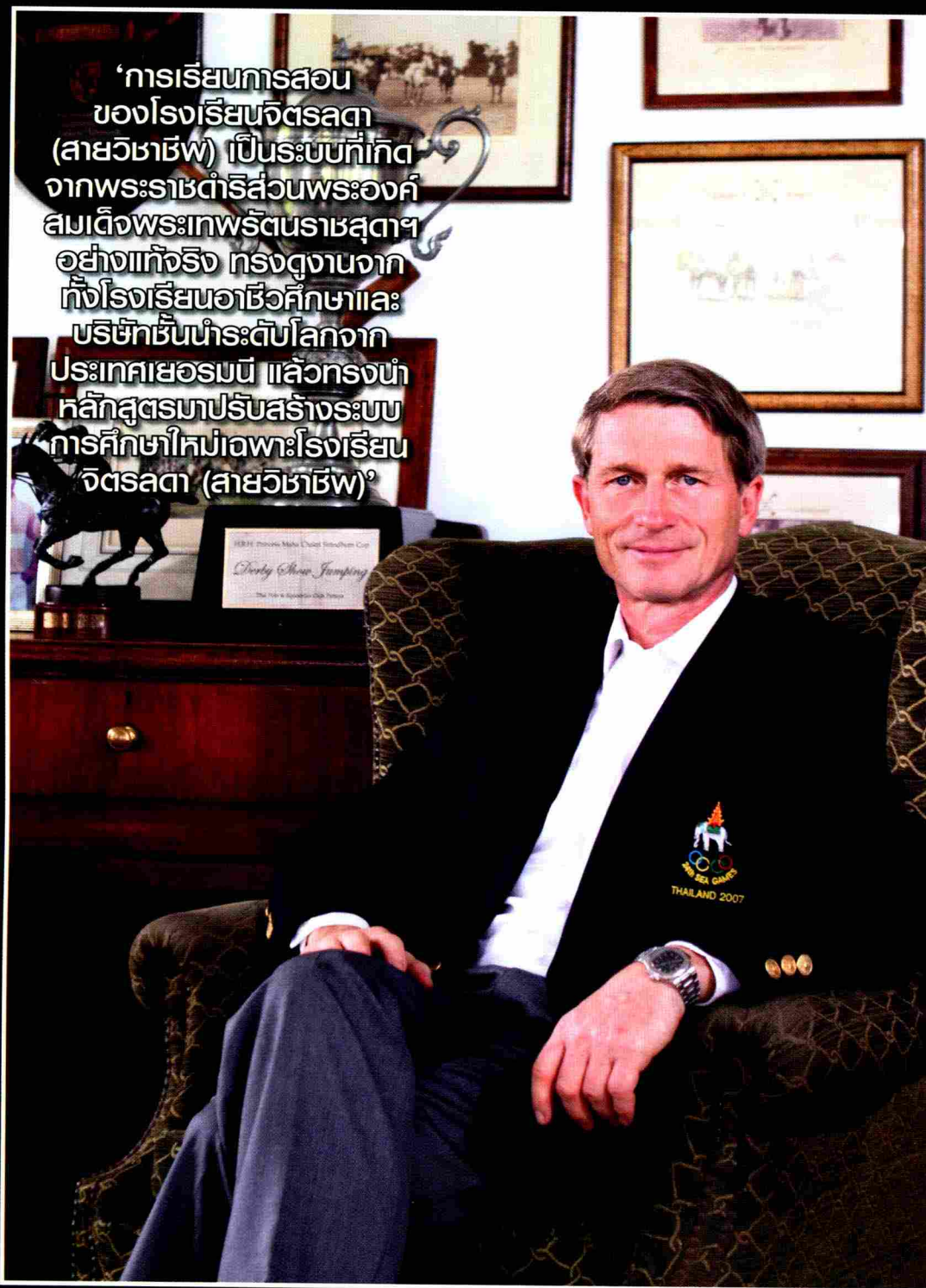
คุณลิ่งคืออธิบายให้เห็นภาพระบบการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพของประเทศเยอรมนีและโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) คือโรงเรียนแรกๆที่ริเริ่มหลักสูตร สำหรับ บี.กริม ได้ร่วมสนับสนุนทุนเพื่อการพัฒนาและให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) และวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา อันเป็นโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปลื้มปิติในพระมหากรุณาธิคุณ

การสนองงานในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีอย่างใกล้ชิด ทำให้คุณลิ่งได้เห็นถึงพระปรีชาสามารถและพระราชหฤทัยอันดีงามในการทรงงานเพื่อพสกนิกรของพระองค์

“ผมได้มีโอกาสตามเสด็จในยุโรป สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเติมเปี่ยมด้วยพลังในการทรงงาน และไม่เพียงพระองค์เดียว เวลาผมสนองงานพระองค์ท่านเหมือนว่าผมได้รับพลังนั้นมา ทำให้ผมมีพลังไปด้วย และไม่เพียงแค่มผม ทีมทำงานที่ร่วมสนองงานทุกคนก็รู้สึกเหมือนกัน

“นอกจากนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงพระกรุณาให้ผมเป็นหนึ่งในกรรมการของสภาภาษาชาติไทย และนั่นทำให้เห็นวิธีการ

‘การเรียนการสอนของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) เป็นระบบที่เกิดจากพระราชดำริส่วนพระองค์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อย่างแท้จริง ทรงดูงานจากทั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาและบริษัทชั้นนำระดับโลกจากประเทศเยอรมนี แล้วทรงนำหลักสูตรมาปรับสร้างระบบการศึกษาใหม่เฉพาะโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)’

บริหารองค์กรเพื่อการกุศลใหญ่ระดับโลกของพระองค์ที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา ผมได้เรียนรู้การทำงานจากที่นั่นเยอะ ทีมทำงานทุกคนเป็นมืออาชีพทำงานด้วยความเสียสละอันเป็นพระราโชบายของพระองค์และองค์กรแห่งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นผู้นำองค์กรมาหลายสิบปี ซึ่งทรงสร้างสิ่ง

เหล่านี้ขึ้นมา ผมรู้สึกดีใจและเป็นเกียรติที่ได้มีโอกาสสนองงานพระองค์ท่านและร่วมงานกับทุกคน ที่นั่นมีแต่คนดี ๆ ที่อยากให้สังคมดีขึ้น โดยไม่คำนึงถึงตัวเอง” คุณลิ่งกล่าวถึงความปลื้มปิติที่ได้เป็นผู้สนองงานในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พระอัจฉริยภาพ อันทรงคุณประโยชน์

‘...มีคตืออยู่ว่า เด็ก (อาจจะเป็นบางคนอย่างข้าพเจ้า) ฟันอยากเป็นโน่นเป็นนี่ เช่น อยากเป็นนักดนตรีเอก จิตรกรเอก นักภาษา นักกีฬา ฯลฯ แต่ไม่มีความพากเพียรที่จะศึกษา ฟักซ้อม ก็ไม่มีทางสมหวังได้ เพราะความสามารถมิได้เกิดจากพรสวรรค์ ที่เป็นเองเท่านั้น ต้องตั้งใจฝึกปรือไม่มากก็น้อย...’

จากพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
รวมบทกวีภาษาฝรั่งเศส ‘ความคิดคำนึง’ คำนำ หน้า 1 - 2

(บน) เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานงานแนะนำ 'นารีนครา' พระราชินีพนธ์แปลนวนิยายจีน ณ โรงแรมแชงกรี-ล่า เมื่อปี พ.ศ. 2556
 (หน้าซ้าย) ร่วมทรงดนตรีไทยในงานการแสดงดนตรีไทยโดยครูอาวุโสแห่งรัตนโกสินทร์ ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2557

**สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระอัจฉริยภาพ
 ในศาสตร์หลากหลายแขนง ซึ่งล้วนแต่เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ และ
 แม้เป็นงานอดิเรกก็ตั้งพระราชหฤทัยฝึกฝนอย่างเอาใจจริงเอาใจจนสำเร็จ
 วันนี้...ทรงได้รับการยกย่องให้เป็นเอกอัครราชูปถัมภกในหลายสาขา**

ทรงพระปรีชาญาณในด้านอักษรศาสตร์ ทรงศึกษาภาษาไทย จีน ฝรั่งเศส และอังกฤษอย่างแตกฉาน อีกทั้งยังทรงพระปรีชาสามารถด้านภาษาบาลี สันสกฤต เขมร และเยอรมันด้วย จากความต่องานของศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัททิศ ดิศกุล ทรงนิพนธ์เรื่อง 'สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี' ใน 'ทูตกระหม่อมน้อยของเรา' (หน้า 44) ว่า... "ครั้งหนึ่งเวลาหยุดพักการสอน ข้าพเจ้าได้เดินเข้ามาในห้องที่คณะอักษรศาสตร์และกำลังค้นหาสิ่งหนึ่งสิ่งใดอยู่ เผอิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้เสด็จเข้ามาในห้องนั้นพอดี ยังมีพระตำราสั่งถามข้าพเจ้าว่า 'ต้องประสงค์อะไร' ซึ่งนับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น ในระยะนี้ได้มีรับสั่งกับข้าพเจ้าว่า ทรงสนพระราชหฤทัยในภาษาโบราณตะวันออก และใครจะได้ทรงศึกษาเป็นพิเศษให้ลึกซึ้งในวิชานี้เป็นการส่วนพระองค์ ขณะนั้นเผอิญ ดร.อุไรศรี วรเศรณี ซึ่งสำเร็จวิชาการอ่านจารึกจากประเทศฝรั่งเศสได้กลับเข้ามารับราชการในประเทศไทยพอดี ข้าพเจ้าจึงได้นำ ดร.อุไรศรีไปเฝ้าที่

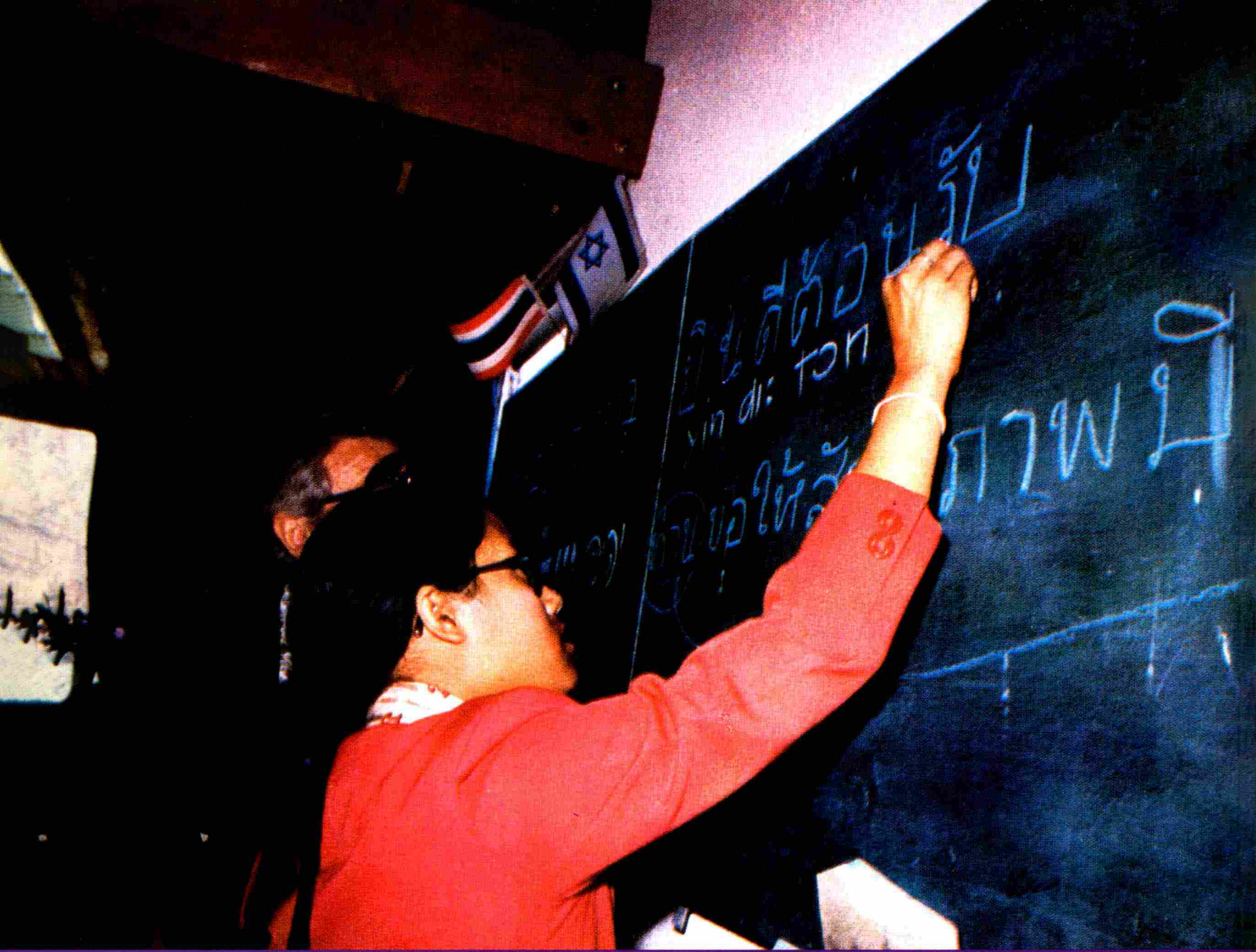
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน และ ดร.อุไรศรีก็ได้ถวายพระอักษรเป็นพระอาจารย์พิเศษตั้งแต่บัดนั้นมาจนปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการอ่านจารึกและภาษาขอมหรือภาษาเขมรโบราณ"

และใช้เพียงพระปรีชาด้านวรรณศิลป์ ไม่ว่าจะดนตรี นาฏศิลป์ วิจิตรศิลป์ และประณีตศิลป์ก็ทรงพระปรีชาสามารถตั้งเป็นที่ประจักษ์แก่ทั้งชาวไทยและต่างชาติ และด้วยเหตุที่ทรงพระปรีชาล้ำเลิศด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2548 รัฐบาลได้กำหนดให้วันพระราชสมภพ คือ วันที่ 2 เมษายนของทุกปี เป็นวันอนุรักษ์มรดกไทย และในปี พ.ศ. 2531 ได้ถวายพระราชสมัญญาว่า 'เอกอัครราชูปถัมภกมรดกวัฒนธรรมไทย'

นอกจากนี้พระอัจฉริยภาพของพระองค์ยังรวมถึงพรสวรรค์เรื่องดนตรีไทย พรสวรรค์ด้านจิตรกรรม ซึ่งมีภาพจิตรกรรมฝีพระหัตถ์จำนวนมากที่ศิลปินทั้งหลายต่างยกย่องว่าเป็นผลงานที่มีลักษณะเด่นด้านจินตนาการและทรงพลัง

ทรงหริ้มเปิด...เครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่า ที่ทรงฝึกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(บน) ทรงแก้ภาษาไทยที่ต่างประเทศเขียนต้อนรับไว้ ซึ่งใส่
วรรคตอนและวรรณยุกต์ไม่ถูกตำแหน่ง เมื่อครั้งเสด็จฯ
เยือนต่างประเทศ (ล่าง) ขณะทรงศึกษาปริญญาโท
สาขาจารึกภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศิลปากร

เอกภาษาศาสตร์ประจักษ์ชัด ด้วยพระปรีชาสามารถ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีความรู้ทางด้านภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร ทรงพระราชดำริสเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาจีน และยังทรงศึกษาภาษาเยอรมันและภาษาละตินอีกด้วย

ขณะสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงพระเยาว์นั้น สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงสอนภาษาไทยแก่พระราชโอรสและพระราชธิดา โดยทรงอ่านวรรณคดีเรื่องต่างๆ พระราชทานและทรงให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงคัดบทกลอนต่างๆ หลายตอน จึงโปรดวิชาภาษาไทยตั้งแต่นั้นมา นอกจากนี้ยังสนพระราชหฤทัยภาษาอังกฤษและภาษาบาลีด้วย

เมื่อทรงเข้าเรียนที่โรงเรียนจิตรลดา นั้น ทรงได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านภาษา ทั้งภาษาไทย ภาษาบาลี ภาษาเขมร ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส โดยภาษาไทยนั้น พระองค์ทรงเชี่ยวชาญทั้งด้านหลักภาษา วรรณคดี และศิลปะไทย เมื่อทรงจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

พระองค์พอจะทรงทราบแล้วว่า อย่างไรก็ตามไม่ได้เรียนแผนกวิทยาศาสตร์ จึงทรงพยายามฝึกหัดเรียนภาษาบาลี อ่านเขียนอักษรขอม เนื่องจากในสมัยนั้น ผู้ที่จะเรียนภาษาไทยให้กว้างขวางลึกซึ้ง จะต้องเรียนทั้งภาษาบาลี สันสกฤต และเขมร ซึ่งภาษาบาลีนั้นเป็นภาษาที่พระองค์สนพระราชหฤทัยตั้งแต่ทรงพระเยาว์ แต่ได้ทรงเริ่มเรียนอย่างจริงจังในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนทรงจดจำการแจกวัดตีเบื้องต้นที่สำคัญได้ และเข้าพระราชหฤทัยโครงสร้างและลักษณะทั่วไปของภาษาบาลี

ครั้นทรงเข้าศึกษาในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงเลือกสาขาประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก และวิชาภาษาไทย บาลี และสันสกฤตเป็นวิชาโท ทำให้ทรงศึกษาวิชาภาษาไทยในระดับชั้นสูงและละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งด้านภาษาและวรรณคดี ส่วนภาษาบาลีและสันสกฤตนั้น ทรงศึกษาทั้งวิธีการแบบดั้งเดิมของไทย คือ แบบที่เรียนกันในพระอารามต่างๆ และแบบภาษาศาสตร์ซึ่งเป็นวิธีการตะวันตก ตั้งแต่ไวยากรณ์ขั้นพื้นฐานไปจนถึงขั้นสูง และ

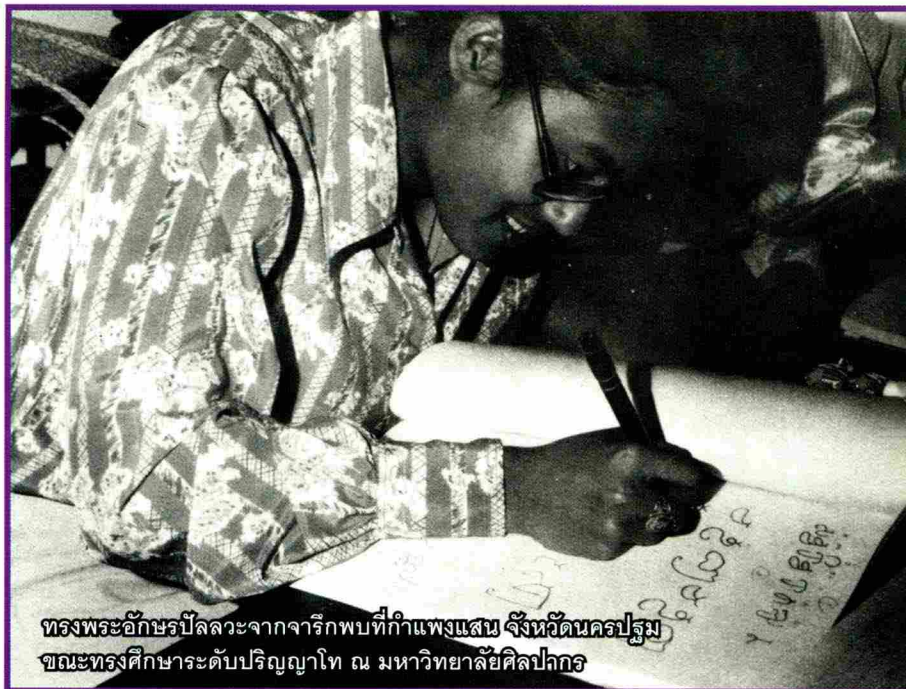

ด้วยพระปรีชาสามารถจึงทรงพระอักษรภาษาจีนเมื่อครั้งที่เสด็จฯ เยือนประเทศจีนโดยการต้อนรับของรัฐบาลจีน เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2544

ในภาษาบาลีและสันสกฤตทรงศึกษาทั้งวิธีการตั้งเต็มไทย คือ แบบที่เรียนในพระอารามต่างๆ และแบบภาษาศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการตะวันตก ตั้งแต่ไวยากรณ์ขั้นพื้นฐานไปจนถึงขั้นสูง

เรียนตามวิธีการอินเดียโบราณเป็นพิเศษในระดับปริญญาโท ซึ่งรัฐบาลอินเดียได้ส่งศาสตราจารย์ ดร.สัตยพรต ศาสตรี มาถวายพระอักษรภาษาสันสกฤต โดยวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทของพระองค์ เรื่อง 'ทศบารมีในพุทธศาสนาเถรวาท' นั้นได้รับการยกย่องจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ว่า เป็นวิทยานิพนธ์ที่แสดงถึงพระปรีชาสามารถในภาษาบาลีพุทธวจนะเป็นพิเศษ พระปรีชาสามารถทางด้านภาษาของพระองค์นั้นเป็นที่ประจักษ์ จึงทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิปันติภิกขิตติมศักดิ์ทางด้านภาษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

ทรงพระอักษรปัลลวะจากจารึกพบที่กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ขณะทรงศึกษาในระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มีพระราชดำริสดตอบประธานาธิบดี โอมเฟรม คัทซึล แห่งประเทศอิสราเอล ที่ถวายเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน ทักเนียบ International Hebrew Study Center

ขณะทรงศึกษาปริญญาโท สาขาจารึกภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศิลปากร

พระเจ้าอรรษิยาพ ต้นอักษรศาสตร์ แจ้งประจักษ์

เพราะพระปรีชาสามารถทางด้านภาษา
ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ
ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง จึงทรง
พระราชนิพนธ์หนังสือประเภทต่างๆ
ออกมามากกว่า 100 เล่ม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดการอ่านหนังสือ และการเขียนมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์

สานต่อกลายเป็นพระปรีชาสามารถด้านภาษาทั้งภาษาไทยและต่างประเทศที่ทำให้พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือของพระองค์เอง พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีมีหลายหลากประเภท ทั้งสารคดีท่องเที่ยวเมื่อเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ เช่น 'ทัวร์น้องใจ๋' 'เกล็ดหิมะในสายหมอก' 'ไทยเที่ยวพม่า' 'ป่าสูงน้ำใส' 'อนัมสยามมิตร' ฯลฯ ประเภทวิชาการและประวัติศาสตร์ เช่น 'บันทึกเรื่องการปกครองของไทยสมัยอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์ กษัตริยานุสรณ์' หนังสือสำหรับเด็ก เช่น 'แก้วจอมแก่น' 'แก้วจอมขยัน' ฯลฯ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ไทย เช่น 'สมเด็จพระแม่กับการศึกษา' 'สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีกับพระราชกรณียกิจพระราชจริยาวัตรด้านการศึกษา' ฯลฯ ประเภทพระราชนิพนธ์แปล เช่น 'หยกใสร่ายคำ' 'ความคิดคำนึง' 'แก้วแจ่มประกายแก้ว' ฯลฯ และหนังสือทั่วไป เช่น 'นิทานเรื่องเกาะ (เรื่องนี้ไม่มีคดี)' 'เรื่องของคนแขนหัก' เป็นต้น ซึ่งลักษณะการเขียนของพระองค์มีความคล้ายคลึงกับพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวคือในพระราชนิพนธ์เรื่องต่างๆ นอกจากจะแสดงพระราชอารมณ์ขันแล้ว ยังทรงวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมต่างๆ อันเป็นการแสดงพระมติส่วนพระองค์

นอกจากพระนาม 'สิรินธร' แล้ว พระองค์ยังทรงใช้พระนามแฝงในการพระราชนิพนธ์หนังสืออีก 4 พระนาม ได้แก่ 'ก้อนหินก้อนกรวด' เป็นพระนามแฝงที่ทรงหมายถึง พระองค์และพระสหายสามารถแยกได้เป็น 'ก้อนหิน' หมายถึงพระองค์เอง ส่วน 'ก้อนกรวด' หมายถึง

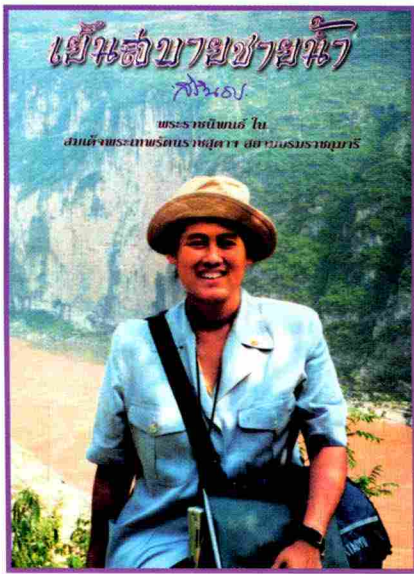
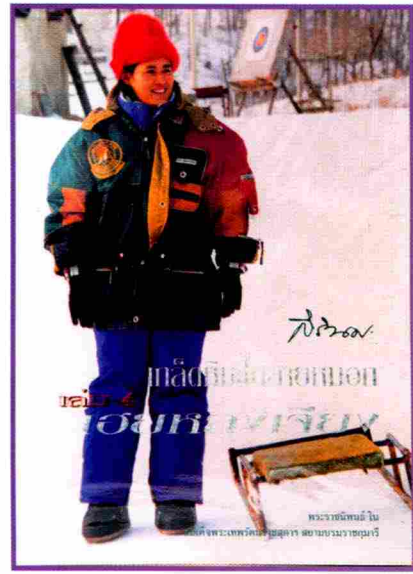
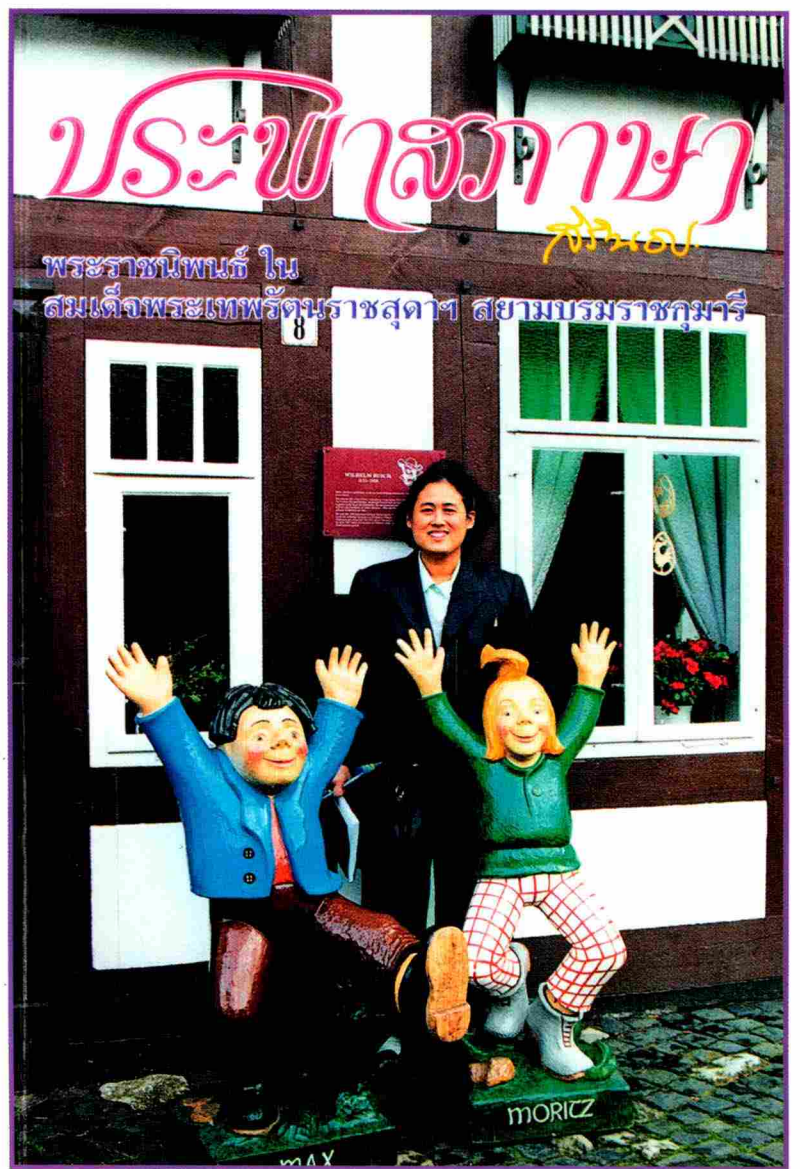
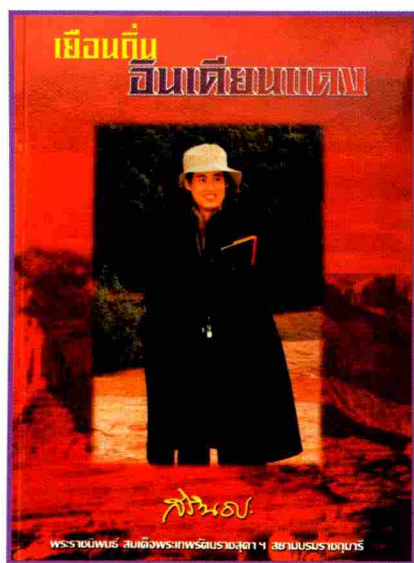
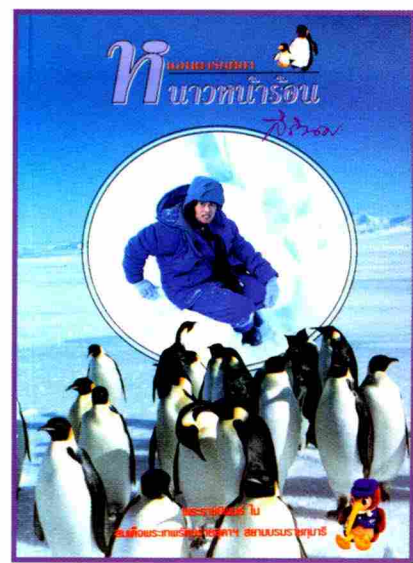
กุนชิตา ไกรฤกษ์ พระองค์ตรัสถึงพระนามแฝงนี้ว่า "เราตัวโตเลยใช้ว่า ก้อนหิน หวานตัวเล็กเลยใช้ว่า ก้อนกรวด รวมกันจึงเป็นก้อนหิน-ก้อนกรวด" พระนามแฝงนี้ทรงใช้ครั้งเดียวตอนที่ทรงพระราชนิพนธ์บทความ 'เรื่องจากเมืองอิสราเอล' เมื่อปี พ.ศ. 2520 'แวนแก้ว' เป็นพระนามแฝงที่ทรงตั้งขึ้นเอง โดยมีพระราชดำรัสถึงพระนามแฝงนี้ว่า "ชื่อแวนแก้วนี้ตั้งเอง เพราะตอนเด็กๆ ชื่อลูกแก้ว ตัวเองอยากชื่อแก้ว ทำไม่ถึงเปลี่ยนไปไม่รู้เหมือนกัน แล้วก็ชอบเพลงน้อยใจนางเอกชื่อ แวนแก้ว" พระนามแฝงแวนแก้วนี้ทรงเริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ. 2521 เมื่อทรงพระราชนิพนธ์และทรงแปลเรื่องสำหรับเด็ก ได้แก่ แก้วจอมขยัน แก้วจอมแก่น และขบวนการนกนางแอ่น

'หนูน้อย' พระองค์ตรัสถึงพระนามแฝงนี้ว่า "เราใช้ชื่อเล่นที่เรียกกันในครอบครัวว่าน้อย เลยใช้นามแฝงว่า หนูน้อย" โดยพระองค์ทรงใช้เพียงครั้งเดียวในบทความเรื่อง 'ป่องที่รัก' ตีพิมพ์ในหนังสือ 25 ปี จิตรลดา เมื่อปี พ.ศ. 2523

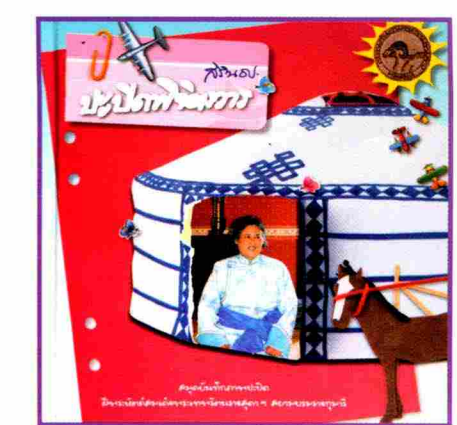
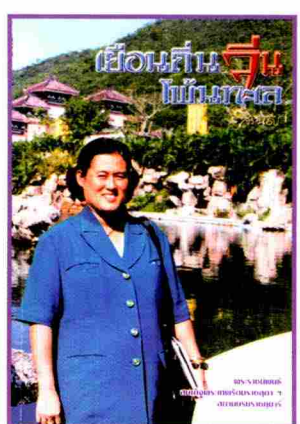
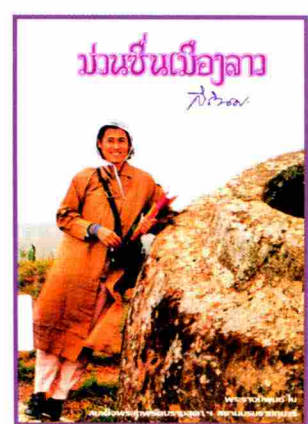
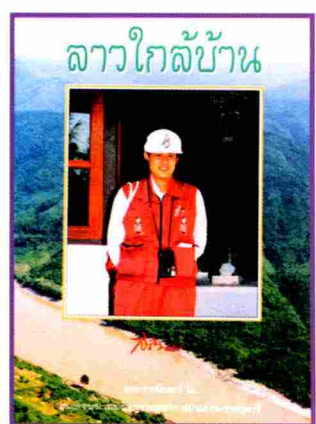
'บันดัล' พระองค์มีพระราชดำรัสถึงพระนามแฝงนี้ว่า "ใช้ว่า บันดัล เพราะคำนี้ผู้ขึ้นมาในสมอง เลยใช้เป็นนามแฝง ไม่มีเหตุผลอะไรในการใช้ชื่อนี้เลย" ซึ่งพระองค์ทรงใช้ในงานแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ทรงแปลให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมกรแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2526

นอกจากนี้ยังทรงพระราชนิพนธ์เพลงเป็นจำนวนมาก โดยบทเพลงที่ตั้งและเชิญมาขับร้องบ่อยครั้ง ได้แก่ เพลง 'ส้มตำ' รวมทั้งยังทรงพระราชนิพนธ์คำร้องในบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ เพลง 'รัก' และเพลง 'เมนูไข่'

โปรดการอ่านหนังสือและการเขียนมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์
 สานต่อกลายเป็นพระปรีชาสามารถด้านภาษาทั้งภาษาไทย
 และต่างประเทศที่ทำให้พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์
 หนังสือนองพระองค์เอง

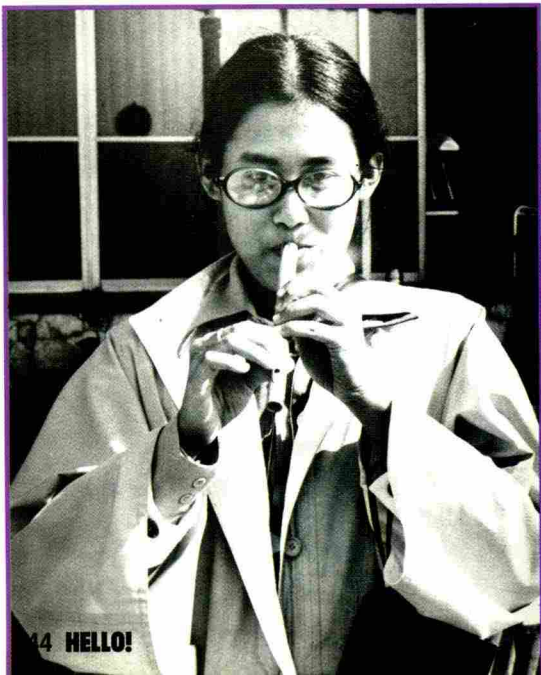

(หน้าขวา) พระราชนิพนธ์จำนวนหนึ่งของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่ แอนดาร์กติกา หนาวหน้าร้อน เยือนถิ่นอินเดียนแดง เกล็ดหิมะในสายหมอก เล่ม 4 เฮยหลงเจียง เย็นสบายชายน้ำ ประพาสภาษา ลาวไกลบ้าน ม่วนซื่นเมืองลาว เยือนถิ่นจีนโพ้นทะเล ประปิตพิจิตรวาร ควงกล้องท่องโลก สมเด็จพระแม่กับการศึกษา (หน้าซ้าย บน) ทรงพระปรีชาสามารถด้านการเขียนทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ (หน้าซ้าย ล่าง) โปรดการอ่านหนังสือมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์

เอกอัครราชทูตภัทรมภกมรดกวัฒนธรรมไทย: ดนตรีไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นพี่เลี้ยงชาวภูฏานดนตรีไทย
พระองค์หนึ่ง ทรงพระปรีชาในการทรงเครื่องดนตรีไทยได้ทุกชนิด
แต่ที่โปรดทรงอยู่ประจำ คือ ระนาด ซอ และฆ้องวง โดยเฉพาะระนาดเอก

“ ดนตรีไทยดูเหมือนจะพัวพันกับชีวิตประจำวัน
ของข้าพเจ้ามาตั้งแต่เกิดมา พอเกิดเขาก็
ประโคม เวลาสมโภชเขาก็ประโคมอะไรกันอีก
ในระหว่างที่ยังเล็กๆ อยู่ ที่เลี้ยงก็ต้องร้องเพลงเห่กล่อม
อย่างที่บ้านเห่กล่อมลูกเขากัน คุณหลวงสรรพากรก็
หัวหน้ากองมหาดเล็กในตอนนั้นได้นำบทเห่กล่อมพระ
บรมทอมอย่างที่ใช้กล่อมเจ้านายสมัยโบราณมาให้ใช้กล่อม
แต่ปรากฏว่าที่เลี้ยง (ซึ่งเป็นพยาบาลมิชชันนารีชาวอาชีพ) ก็ร้อง
ไม่ค่อยเป็น และเขาเล่าว่า ข้าพเจ้าไม่ชอบ รำคาญ เพราะ
ยัดยาดนักร้อง ฟังไม่เข้าใจ เลยต้องร้องเพลงสามัญเช่นแมวเอ๋ย
แมวเหมียว เพลงร้องธรรมดาๆ จำพวกลาวดวงเดือน เขมรไทย
โยค หรือจนชั้นเพลงเห่เรือก็เป็นที่ชอบของข้าพเจ้ามาก
กว่า...”

จากพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เรื่อง ‘เหตุใดข้าพเจ้าจึงชอบดนตรีไทย’
ในทูลกระหม่อมน้อยของเฝ้า หน้า 40

พระองค์ทรงเริ่มหัดดนตรีไทย ในขณะที่ทรงศึกษาอยู่
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิตรลดา โดยทรงเลือกหัด
ซอด้วงเป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก

“...ตอนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทางโรงเรียนเริ่มให้มีการ
หัดดนตรีไทย ข้าพเจ้าอยากหัดดนตรีไทยมากอยู่แล้ว
เพราะเพิ่งเลิกเรียนดนตรีสากลไปใหม่ๆ เลยเลือกเรียนซอด้วง
เพราะที่โรงเรียนมีแต่เครื่องสาย ไม่มีระนาดซึ่งเป็นของ
ชอบ...”

จากพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เรื่อง ‘เหตุใดข้าพเจ้าจึงชอบดนตรีไทย’
ในทูลกระหม่อมน้อยของเฝ้า หน้า 41

และได้ทรงดนตรีไทยในงานปิดภาคเรียนของโรงเรียน
รวมทั้งงานวันคืนสู่เหย้าร่วมกับวงดนตรีจิตรลดาของโรงเรียน
จิตรลดาด้วย หลังจากทรงเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ณ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระองค์ทรง

‘...ก่อนที่ข้าพเจ้าจะเล่นดนตรีไทยนั้น เป็นระยะที่เพลงประกอบลูกทุ่งกำลังเฟื่องฟู ข้าพเจ้าได้ฟังแล้วรู้สึกติดอกติดใจมาก เพราะหลายๆ เพลงที่แสดงถึงชีวิตและอารมณ์ของคนไทยได้เป็นอย่างดี ความสนใจติดตามฟังและการร้องเพลงลูกทุ่งนับได้ว่าเป็นแนวในการที่จะมาเรียนและชอบดนตรีไทย (เต็ม) ในระยะต่อมา...’

(จากพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง ‘เหตุใดข้าพเจ้าจึงชอบดนตรีไทย’ ในทูลกระหม่อมน้อยของเรา หน้า 40 - 41)

เข้าร่วมชมรมดนตรีไทยของสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณะอักษรศาสตร์ โดยทรงซอด้วงเป็นหลัก และทรงเริ่มหัดเล่นเครื่องดนตรีไทยชิ้นอื่นๆ ด้วย

ในขณะที่ทรงพระเยาว์ เครื่องดนตรีที่สนพระราชหฤทัยนั้น ได้แก่ ระนาดเอก และซอสามสาย ซึ่งพระองค์ทรงเริ่มเรียนระนาดเอกอย่างจริงจังเมื่อปี พ.ศ. 2528 หลังจากการเสด็จไปทรงดนตรีไทย ณ บ้านปลายเนิน ซึ่งเป็นวังของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจิตรเจริญ กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ โดยมีครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ เป็นพระอาจารย์ พระองค์ทรงเริ่มเรียนตั้งแต่การจับไม้ระนาด การตีระนาดแบบต่างๆ และทำประทับขณะทรงระนาด และทรงเริ่มเรียนการตีระนาดตามแบบแผนโบราณ กล่าวคือเริ่มต้นด้วยเพลงต้นเพลงถึงสามชั้น แล้วจึงทรงต่อเพลงอื่นๆ ตามมา ทรงทำการบ้านด้วยการไล่ระนาดทุกเช้าหลังจากตื่นพระบรรทมภายในห้องพระบรรทม จนกระทั่งปี พ.ศ. 2529 พระองค์จึงทรงบรรเลงระนาดเอกร่วมกับครูอาวุโสของวงการดนตรีไทยหลายท่านต่อหน้าสาธารณชนเป็นครั้งแรก ในงานดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 17 ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พระองค์ทรงสนับสุนนในการอนุรักษ์ สืบทอด และเผยแพร่ความรู้ด้านดนตรีไทยอย่าง

ต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยทรงเป็นแบบอย่างโดยการเสด็จฯ ไปทรงเครื่องดนตรีไทยร่วมกับประชาชนทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังทรงอนุรักษ์ดนตรีไทยโดยการชำระโน้ตเพลงบันทึกเพลงเก่า และทรงเผยแพร่งานเหล่านั้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังทรงส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาต่างๆ จัดการเผยแพร่ทางด้านดนตรีไทย ซึ่งจากพระราชกรณียกิจทางด้านการอนุรักษ์ดนตรีไทยของพระองค์ อาจารย์เสรี หวังในธรรม ศิลปินแห่งชาติและผู้เชี่ยวชาญด้านการสังคีต กรมศิลปากร กล่าวไว้ว่า “ดนตรีไทยไม่สิ้นแล้ว เพราะทูลกระหม่อมแก้วเอาใจใส่”

นอกจากด้านดนตรีไทยแล้ว พระองค์ยังทรงประกอบพระราชกรณียกิจมากมายเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทย ทั้งในด้านการช่างไทย นาฏศิลป์ไทย งานพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์และโบราณคดี สถาปัตยกรรม ภาษาและวรรณกรรมไทย พระองค์จึงทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญาว่า ‘เอกอัครราชูปถัมภกมรดกวัฒนธรรมไทย’ เมื่อปี พ.ศ. 2531 และคณะรัฐมนตรีซึ่งมี ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้มีมติให้วันที่ 2 เมษายน ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระองค์เป็น ‘วันอนุรักษ์มรดกของชาติ’

(ซ้ายบน) ทรงระนาดที่พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ (ซ้ายล่าง) ทรงขลุ่ยได้เชี่ยวชาญไม่แพ้เครื่องดนตรีไทยอื่นๆ (บนซ้าย) ทรงซอด้วงร่วมกับวงมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (บนขวา) ระนาดเอก...เครื่องดนตรีโปรดที่ทรงเป็นประจำ โดยทั้งทรงเดี่ยวและทรงร่วมกับวงดนตรีไทยต่างๆ อยู่เสมอ

พระเจ้าอริยภาพฉายวัด ต้นศิลปะและจิตรกรรม

เพราะพระเจ้าสามารถต้นศิลปะ ทรงสร้างสรรคผลงานศิลปกรรม
ที่พระหัตถ์เป็นที่ประจักษ์แจ้งในวงการศิลปะของชาติถึงพระเจ้าอริยภาพฉายนี้

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนพระราชหฤทัยทั้งงานด้านจิตรกรรม ศิลปกรรมแนวสื่อประสม ศิลปะเครื่องปั้นดินเผา และภาพการ์ตูนที่ทรงสร้างสรรค์ไว้ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ทรงเริ่มศึกษาศิลปะจากโรงเรียนจิตรลดา กับครูประพาส ปานพิพัฒน์ และครูเกตุโอบโยมูระ และยังมีพระอาจารย์พิเศษอีก 2 ท่าน คือ อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต และอาจารย์พิริยะ ไกรฤกษ์ รวมทั้งอาจารย์จุลทัศน์ พยาฆรานนท์ และอาจารย์ภาวาส บุญนาค ที่ถวายคำแนะนำในเรื่องศิลปะ

นอกจากทรงศึกษาศิลปะในโรงเรียนแล้ว ประสบการณ์ของพระองค์ในสภาพแวดล้อมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสร้างสรรคงานจิตรกรรมสีน้ำมันอย่างมากมาในช่วงปี พ.ศ. 2502 - 2510 ย่อมเป็นพลังสำคัญในการกระตุ้นให้พระองค์เฝ้พระราชหฤทัยในการสร้างสรรคงานศิลปะด้วย เมื่อทอดพระเนตรเห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวาด

ภาพสีน้ำมัน ก็ทรงอยากวาดบ้าง จึงทูลขอพระราชทานสีที่เหลือๆ มาวาด ได้ผลงานเป็นภาพแจกันสีม่วงปักดอกไม้สีเหลือง ทรงเล่าพระราชทานว่า ระหว่างที่ทรงวาดภาพนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงสอนเรื่องสีเรื่องแสงเงาบ้าง เช่น แสงเข้าทางนี้ เงาจะเป็นอย่างนี้ (จากหนังสือ ทอสีเทียบฝัน)

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ทูลเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญา 'วิศิษฎ์ศิลปิน' เพื่อเทิดพระเกียรติ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 โดยมีความหมายว่า พระองค์มีพระอัจฉริยภาพและทรงพระปรีชาสามารถในศิลปะหลายสาขา ทรงเป็นปราชญ์ผู้มีผู้มีความรอบรู้ในศิลปวัฒนธรรมของชาติทุกๆ ด้าน และทรงมีคุณูปการต่อเหล่าศิลปินทุกสาขาอาชีพ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ สุภณมิตร อาจารย์ประจำคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ให้สัมภาษณ์ในโอกาสที่มหาวิทยาลัย

ศิลปากรครบ 65 ปี และได้จัดโครงการ 'เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับงานศิลปะและวัฒนธรรม' ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ว่า "ทรงมีพระปรีชาสามารถในการแสดงออกทางศิลปะ แนวความคิดภาพในงานศิลปะของพระองค์จะเป็นแนวสบายๆ ไม่ได้เน้นความประณีต แต่งานที่ออกมาจะสื่อถึงความกล้าหาญและความฉับพลัน ทรงโปรดในการเขียนภาพถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ หรือบางครั้งทรงเขียนพระราชทานแก่พระสหาย พระองค์โปรดงานเขียนภาพทิวทัศน์ งานเขียนภาพจากจินตนาการ งานเขียนแบบศิลปะจีน ตลอดจนภาพลายเส้นที่ทรงเขียนไว้ในสมุดจดบันทึกส่วนพระองค์บ้าง ภาพล้อบ้าง ซึ่งเราเห็นแล้วก็ยิ้มได้ บางครั้งทรงมีพระอารมณ์ขัน เช่น ทรงวิจารณ์งาน

ของพระองค์เองแบบขำๆ อย่างเช่นทรงออกแบบตราสัญลักษณ์ 65 ปีของศิลปากรเป็นรูปผี โดยตรัสว่า ศิลปากรนั้นเก่าแก่ เก่าแก่ก็ต้องมีผี...

"เวลาที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงงานศิลปะต่างๆ จะเห็นได้ว่า พระองค์ทรงเฝ้พระสรวลอยู่ตลอดเวลา โดยจะทรงงานด้วยความอิสระและสนุกสนาน ไม่ยึดรูปแบบใดเป็นพิเศษ เป็นความมหัสจรรย์ที่แม้ว่าไม่ได้เรียนด้านศิลปะโดยตรง แต่ทรงงานศิลปะได้อย่างหลากหลาย ทั้งงานจิตรกรรมภาพพิมพ์ เครื่องเคลือบดินเผา แม้ว่าพระองค์ทรงงานศิลปะเป็นงานอดิเรก แต่ผลงานของพระองค์นั้นกลับมีมากกว่าศิลปินที่ทำงานศิลปะแบบจริงจัง ถือได้ว่าพระองค์ทรงเป็นวิศิษฎ์ศิลปินที่ยอดเยี่ยม"

(บน) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงวาดภาพฝีพระหัตถ์สีน้ำ
(ขวา) เสด็จพระราชดำเนินมายังการแสดงศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแห่งชาติ พร้อมทรงงานฝีพระหัตถ์ตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา

พระองค์โปรงงานเขียน
ภาพทิวทัศน์ งานเขียนภาพ
จากจินตนาการ
งานเขียนแบบศิลปะจีน
ตลอดจนภาพลายเส้น
ที่ทรงเขียนไว้ในสมุดบันทึก
ส่วนพระองค์บ้าง
ภาพล้อบ้าง

กำเนิดร้านกัญฟ้า...เพื่อประชาชนที่ยากไร้

จากอาชีพเสริมเพิ่มรายได้จากเกษตรกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตชาวบ้านถิ่นทุรกันดาร ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโครงการส่งเสริมอาชีพตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กลายเป็นผลิตภัณฑ์ชาวบ้านที่โครงการฯ รับผิดชอบและนำมาจำหน่ายในงานกาชาด ทว่า...ไม่สามารถเป็นจุดจำหน่ายได้ต่อเนื่อง และเพียงพอ จึงเกิด 'ร้านกัญฟ้า' เพื่อช่วยเหลือประชาชนในพระองค์

‘พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ
 ส.ค.ส.พีพระหัตถ์พระราชทานร้านภูฟ้า
 และผลิตภัณฑ์ร้านภูฟ้าจากภาพพีพระหัตถ์’

ปี พ.ศ. 2544 จักรพรรดินี
 โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งร้านขึ้น
 ภายใต้กองทุนพัฒนาเด็ก
 และเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)
 พร้อมทั้งพระราชทานชื่อร้านว่า ‘ร้าน
 ภูฟ้า’ เพื่อสนับสนุนการจำหน่าย
 ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของโครงการส่งเสริม
 อาชีพ ตามพระราชดำริฯ เป็นการ
 สร้างวงจรการผลิตและการตลาดที่
 สมบูรณ์ จากการผลิตของชาวบ้านใน
 ถิ่นทุรกันดารสู่กระบวนการทางการ

ตลาดไปยังลูกค้าในเมือง เพื่อให้
 ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมีการจัดการ
 คลังสินค้าที่เหมาะสมและมีแหล่ง
 จำหน่ายประจำที่ถาวร โดยมีคณะผู้
 บริหารงานที่ทรงพระกรุณาโปรด
 เกล้าฯ ให้มาช่วยงาน โดยร้านภูฟ้า
 แห่งแรกที่เปิดดำเนินการ คือ สาขา
 สยามดิศคัพเวอร์ ต่อมาได้เปิดสาขา
 ต่างๆ เพิ่มขึ้นทั้งในกรุงเทพฯ และ
 ต่างจังหวัด รวมแล้ว 17 สาขาใน
 ปัจจุบัน

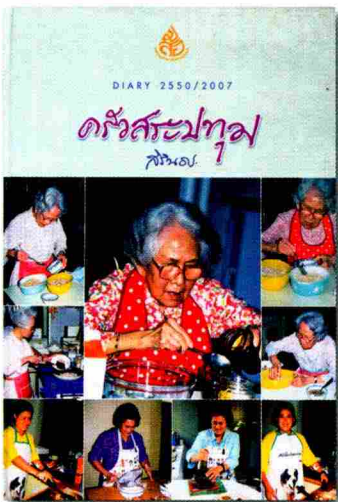
ร้านภูฟ้าผสมผสาน...เสมือนแหล่งเพชรความรู้ที่ผสมผสานศาสตร์ทั้งวิทยาศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน นับเป็นร้านค้าที่เกิดขึ้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณโดยแท้ โดยตั้งอยู่ที่ชั้น 4 สยามพารากอน

(หน้าซ้าย) พระราชทานภาพวาดฝีพระหัตถ์ ‘มะแมแพะน่ารัก’ ให้ร้านภูฟ้าได้เชิญภาพวาดฝีพระหัตถ์จัดทำชุดสินค้าพิเศษ เพื่อทรงเปิดโอกาสให้ลูกค้าภูฟ้ามีส่วนร่วม
 ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (บนสุด) ภาพหน้าร้านภูฟ้า สาขาสยามดิศคัพเวอร์ สาขาแรกของภูฟ้า
 (บนขวา) ผลิตภัณฑ์ร้านภูฟ้าและผลิตภัณฑ์จากภาพฝีพระหัตถ์

สูตรตำรับพระราชทาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระปรีชาสามารถ ในการปรุงอาหารรสเลิศ โดยทุกเมนูทรงรังสรรค์ขึ้นใหม่เป็นสูตรตำรับเฉพาะพระองค์

นอกจากทรงรังสรรค์สูตรตำรับเฉพาะพระองค์แล้ว ยังทรงแบ่งปันความสุขในการทำอาหารผ่านสูตรอาหารพระราชทาน ดังเป็นที่ประจักษ์จากพระราชนิพนธ์ตำรับอาหารโปรด ซึ่งเป็นลายพระราชหัตถ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษไว้ในไดอารี่ 'ครัวสระปทุม' และอีกมากมายหลากหลายเมนูเพื่อโภชนาการและสุขภาพดีในท้องถิ่น

รวมถึงในหนังสือ 'อริย อร่อย' หนังสือที่ระลึกครบ 80 ปีท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน 2 สูตรตำรับอาหารของพระองค์ คือ 'ข้าวตังน้ำปลาผัดหน่อไม้ฝรั่ง' และ 'พอกไก่ไวน์แดง' เพราะทรง

(ซ้าย) พระราชนิพนธ์ 'ครัวสระปทุม' หน้าปกเป็นพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ขวา) เมนู 'ไก่ نابกระเทียม' ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทำด้วยพระองค์เอง

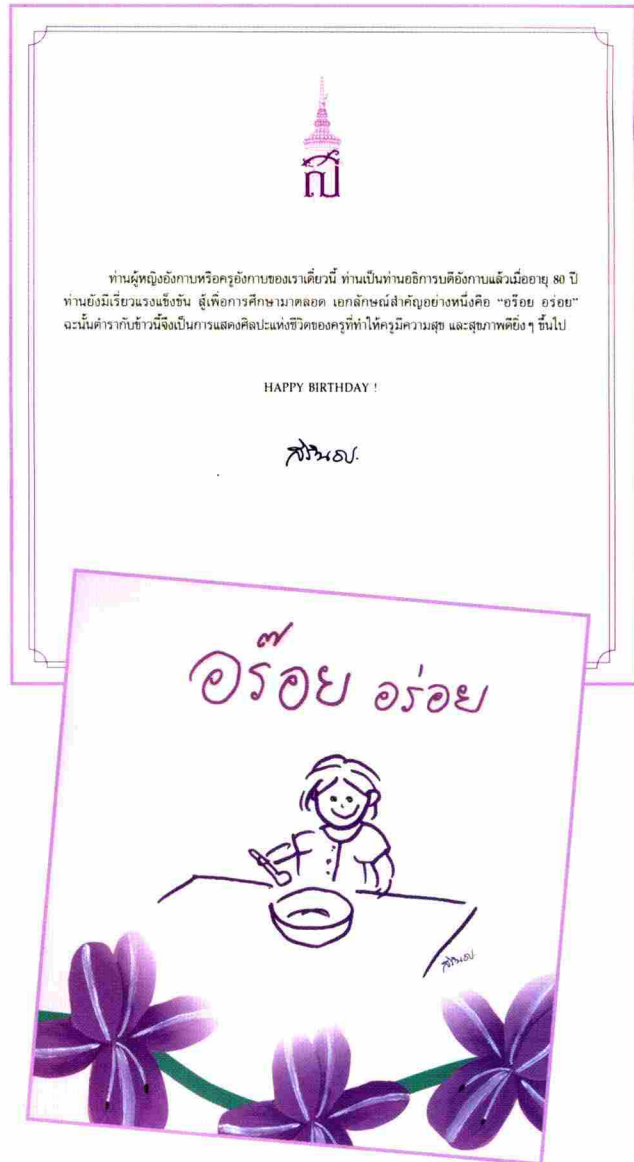
(บน) ลายพระราชหัตถ์ที่ทรงพระราชนิพนธ์สูตรอาหารและวิธีทำ

เป็นศิษย์ที่กตัญญูทวดเวทีต่อพระอาจารย์ผู้เคยถวายพระอักษรมาตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ จนวันนี้เป็น 'ครู' ผู้สนองรับพระราโชบายบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตรลดาในพระองค์ ซึ่งสร้างความปลื้มปิติและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ดังที่ท่านผู้หญิงอังกฤษ บุญยัษฐิติ ได้เขียนกล่าวสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในหนังสือ 'อร้อย อร้อย' ไว้ว่า...

'...ทรงมีพระราชกิจจานุเบกษา แต่ก็ทรงพระกรุณาประยุกต์สูตรอาหารทรงถ่ายภาพอาหารที่ทรงปรุงและพระราชทานให้ข้าพระพุทธเจ้าได้ชิมอีกด้วย ได้ฝ่าละอองพระบาทมีพระเมตตาในทุกๆ ด้านต่อข้าพระพุทธเจ้าและครอบครัวเสมอมา ทำให้ข้าพระพุทธเจ้ามีกำลังใจและกำลังใจที่จะทำงานถวายอย่างมีความสุข และด้วยสำนึกตลอดเวลาคือ เป็นบุญของข้าพระพุทธเจ้าที่มีโอกาสทำงานถวายได้ฝ่าละอองพระบาท...'

ท่านผู้หญิงอังกฤษ บุญยัษฐิติ
จาก 'อร้อย อร้อย' หน้า 5

ข้าวตังน้ำปลาพัดค่นอไม้ฝรั่ง (แอสพาราแกส)

“ใช้ข้าวตังปิ้งหรือข้าวตังทอด ถ้ายังไม่ได้ทานน้ำปลาก็เอามาคลุกน้ำมันและน้ำปลา จากนั้นปอกหน่อไม้ และต้มให้สุกพอประมาณไม่ให้เละ หน่อไม้สีเขียวจะสุกเร็วกว่าหน่อไม้สีขาว เมื่อสุกแล้ว หั่นยาวประมาณ 3 - 4 เซนติเมตร

“ใช้น้ำมันเมล็ดชา ใส่กระทะตั้งไฟจนร้อน ใส่กระเทียม รากผักชี หอมหัวใหญ่ หอมหัวเล็ก แครอทหั่นสี่เหลี่ยมเล็ก มะเขือเทศสับผัด ใส่เนื้อหมูหรือเนื้อไก่หั่นเป็นชิ้นเล็ก ใส่ซุปลงเข้าไปนิดหนึ่ง โรยพริกไทย ใส่เหล้าจีนหน่อไม้ฝรั่งที่หั่นแล้ว ใส่ข้าวตังปิ้งปิ้งเล็ก ๆ (อย่าให้ปน) ผัดให้เข้ากัน ตั้งให้หมูหรือไก่สุก ใส่น้ำมันหอยสักนิดก็ได้ ตักใส่หม้อ โรยใบผักชี พร้อมเสิร์ฟ”

พว่ไก่ไวน์แดง

“หั่นไก่เป็นชิ้น ๆ ไม่เอากระดูกออก วางในหม้อเล็ก cocotte ใส่แครอทหั่น หอมใหญ่ปอกเปลือกหั่นเป็นแว่นหรือผ่าสี่ก็ได้ กระเทียมปอกเปลือก หอมใหญ่ลูกเล็ก ๆ ที่เรียกว่า pearl onion น้ำมันโอลีฟหรือน้ำมันเมล็ดชา 4 ซ้อนโต๊ะ ผักชี พาร์สลีย์ (parsley) เสง (sage) ใบกระวาน (bay leaf) (อย่าใส่ Sage กับ Bay leaf มาก อย่างละใบสองใบก็พอ) โรสแมรี่ (rosemary) และไทม์ (thyme) ใสไทม์เยอะได้ เกลือไม่ต้องมาก พริกไทยเม็ดของครูอังกฤษเองนิดหน่อย ใส่องุ่นผลเล็ก ๆ ใสไวน์แดงเลือกที่มีปริมาณ 1 ขวด ประมาณ 1 ลิตร เติมนองุ่น (cognac) เล็กน้อย ปิดฝาหม้อใส่ตู้เย็นค้างคืน (ประมาณ 12 ชั่วโมง)

“วันต่อมาหยิบเนื้อไก่ออกมาใส่กระทะ ผัดเนยและน้ำมันเมล็ดชาให้เหลืองทั้งสองด้าน โรยแป้งสาลี 2 ซ้อนโต๊ะ ให้นำหัวเต๋ไก่จากกระทะใส่ลงหม้อ cocotte ใส่นองุ่น ตั้งไฟ ใสเห็ดกระดุม ต้มจนเดือด และหรีไฟทิ้งไว้ 3 - 5 ชั่วโมง กินได้เลย หรือแช่ตู้เย็นเก็บไว้ได้”

‘ครูอังกฤษชอบรับประทาน ข้าวตังปิ้งทาน้ำปลาที่ข้าพเจ้า พัดกับหมูหรือไก่และผักต่างๆ จึงคิดว่าเมนูนี้น่าจะเหมาะสม สำหรับร่วมในตำรากับข้าวที่จะ จัดพิมพ์ขึ้นในวันเกิดของครู’

พระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี

จากหนังสือ 'อร้อย อร้อย'

โดยท่านผู้หญิงอังกฤษ บุญยัษฐิติ หน้า 10

จากบนลงล่าง : ขณะทรงปรุงเมนูพว่ไก่ไวน์แดง; เมนูข้าวตังน้ำปลาพัดค่นอไม้ฝรั่ง (แอสพาราแกส); เมนูพว่ไก่ไวน์แดง; พระราชทานคำอวยพรในโอกาสวันคล้ายวันเกิดครบ 80 ปี ของท่านผู้หญิงอังกฤษ บุญยัษฐิติ; หน้าปกหนังสือ 'อร้อย อร้อย' ภาพวาดฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี; ท่านผู้หญิงอังกฤษขณะเข้าครัวปรุงอาหาร

‘เจ้าฟ้าฯ สละสม’ ไปรษณียบัตรส่วนพระองค์ บันทึกที่ประทับอยู่ในพระราชหฤทัย

ทุกครั้งในการเสด็จพระราชดำเนินไปสถานที่ต่างๆ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับสถานที่ลงบนไปรษณียบัตรในท้องถิ่นนั้น แล้วส่งถึงพระองค์เอง จนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพระองค์

(บน) ทรงส่งไปรษณียบัตรถึงพระองค์เองที่ไปรษณีย์ เมื่อครั้งเสด็จฯ รัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 7 - 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 (ล่าง) ไปรษณียบัตรส่งถึงพระองค์เอง ภายหลังพระราชหัตถ์เล่าถึงเหตุการณ์ระหว่างการเสด็จฯ เยือนประเทศทิเบต เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2544

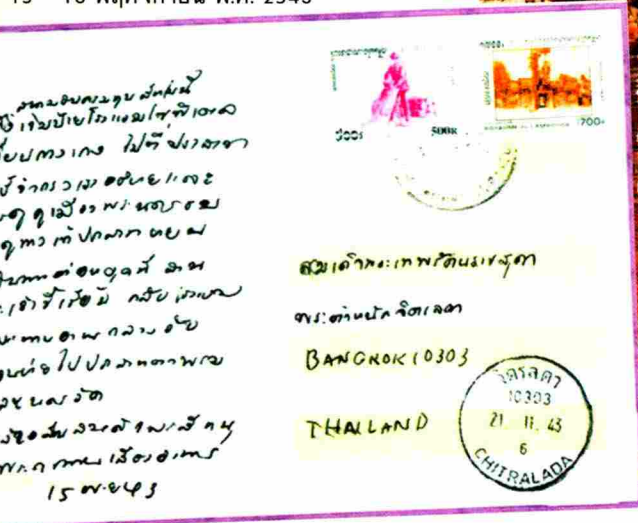
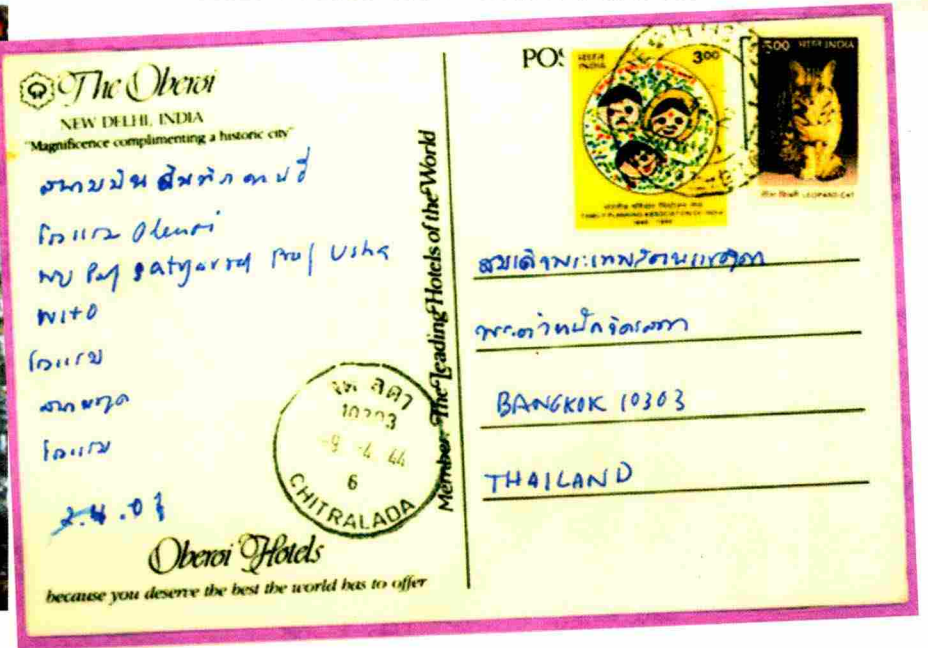

▲ พระฉายาลักษณ์เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศไทยอินเดียเมื่อวันที่ 2 - 12 เมษายน พ.ศ. 2544

▶ พระฉายาลักษณ์เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศกัมพูชา เมื่อวันที่ 15 - 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543

▼ ไปรษณียบัตรส่วนพระองค์ ลายพระราชหัตถ์เล่าถึงเหตุการณ์เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศกัมพูชา เมื่อวันที่ 15 - 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543

▼ ไปรษณียบัตรส่วนพระองค์จากสนามบินนานาชาติอินทราคะนธี เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศอินเดีย วันที่ 2 - 12 เมษายน พ.ศ. 2544

ในการส่งไปรษณียบัตรจากสถานที่ที่เสด็จพระราชดำเนินเยือนถึงพระองค์เองนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระดำเนินตามรอยพระยุคลบาท สมเด็จพระบรมราชเปตมหายาตรา หรือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระอัยกา คือ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ที่ทรงสะสมตราไปรษณียากรและทรงส่งไปรษณียบัตรถึงพระองค์เอง และทรงส่งพระราชทานยังบุคคลต่างๆ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานที่ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

ทุกครั้งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับสถานที่หรือประเทศที่เสด็จพระราชดำเนินไปถึง รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่ทรงพบปะลงบนไปรษณียบัตรที่หาซื้อได้ในท้องถิ่นนั้นๆ รวมถึงที่ทรงจัดเตรียมไปเอง พร้อมกับทรงผนึกตราไปรษณียากรด้วยพระองค์เองส่งกลับมาถึงปลายทาง ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต อย่างสม่ำเสมอจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพระองค์

โดยนอกจากไปรษณียบัตรส่วนพระองค์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแล้ว มีผู้ขอพระราชทานพระราชานุญาตเชิญตราไปรษณียากรที่ทรงเก็บสะสมตั้งแต่ทรงพระเยาว์จนถึงปัจจุบันไปจัดแสดงยังงานแสดงตราไปรษณียากรทั้งในและต่างประเทศบ่อยครั้ง จนเป็นที่ประจักษ์ยอมรับกันทั่วไปว่า ทรงเป็น 'เจ้าฟ้านักสะสม (The Princess Collector)' อย่างแท้จริง

▼ ไปรษณียบัตรส่วนพระองค์จากคุณหญิง ลายพระราชหัตถ์เล่าถึงเหตุการณ์เมื่อมาถึงคุณหญิง เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2544 ครั้งเสด็จฯ เยือนทิเบต 13 - 27 สิงหาคม พ.ศ. 2544

▲ ไปรษณียบัตรส่วนพระองค์ เมื่อครั้งเสด็จฯ ไปทรงงานที่จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2536

พระมหากษัตริย์คุณ อันสืบเนื่องจากสัตว์ทรงเลี้ยง

ใช้เพียงทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขแก่พสกนิกรเท่านั้น
กว่าทรงปกปักรักษาพระบารมีสงเคราะห์ไปยังสรรพสัตว์อีกด้วย

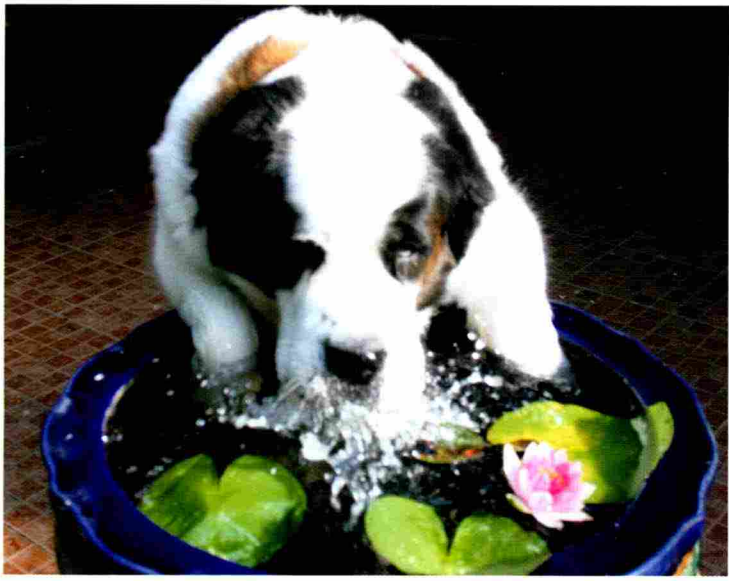
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงแบ่งเบาพระราชภาระ
นานัปการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรม
ราชินีนาถ ด้วยการทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขแก่ประเทศชาติ
และที่ปรากฏเป็นสัมฤทธิ์ผลคือ การยกระดับคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของประชาชนใน
ทั่วทุกภูมิภาค ทั้งยังทรงปกปักรักษาพระบารมีสงเคราะห์ไปยังสัตว์ด้วย

พระราชกรณียกิจด้านการสัตวบาลและสัตวแพทย์นั้นทรงเกื้อกูลในหลายๆ ด้าน ทรง
อนุรักษ์และส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์สัตว์ด้วยการพระราชทานพันธุ์สัตว์ที่ได้รับการ
ดูแลรักษา ถวายจากหลายประเทศแก่กรมปศุสัตว์ เพื่อนำไปทดลองเลี้ยง ศึกษา และ
พัฒนาสายพันธุ์ให้เหมาะสมก่อนจะขยายพันธุ์เผยแพร่แก่เกษตรกร โปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิ
ชัยพัฒนาตั้งโรงเรียนกาสกรกสิวิทย์สำหรับเป็นศูนย์อนุรักษ์และพัฒนากระบือไทย และใน
คราวที่ประเทศไทยประสบปัญหาการระบาดของไข้หวัดนก ยังมีพระเมตตาให้เผยแพร่
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคสัตว์ปีก เพื่อระงับการระบาดและจัดระบบป้องกันที่ถูกต้อง
ทั้งแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และประชาชนผู้บริโภค

สำหรับด้านวิชาการสัตวแพทย์ พระองค์เฝ้าพระราชหฤทัยใส่ รวมทั้งพระราชทานขวัญ
กำลังใจแก่นักศึกษาและบัณฑิตสัตวแพทย์อย่างต่อเนื่อง อาทิ พระราชทานพระวโรกาสให้
นักศึกษาสัตวแพทย์ที่ได้รับพระราชทานทุนอานันทมหิดล สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์
เข้าเฝ้าฯ เพื่อรับพระราชทานคำแนะนำทั้งก่อนและหลังสำเร็จการศึกษา ทั้งพระราชทาน
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อการจัดซื้อเครื่องมือแพทย์สำหรับวินิจฉัยและรักษาสัตว์
ป่วย รวมทั้งพระราชทานกองทุนสุนัขทรงเลี้ยงในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี เพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด ตลอดจนมีพระราชดำรินำความรู้เกี่ยวกับการ
ดำเนินของโรคและการรักษาอาการป่วยของสุนัขทรงเลี้ยงไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารและ
งานประชุมวิชาการอีกด้วย

กองทุนสุนัขทรงเลี้ยงฯ นี้เกิดขึ้นจาก ‘แป๊ะฮวยอ้าว’ สุนัขพันธุ์เชนเบอร์นาร์ต ซึ่งทรงได้
รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหนึ่งในสุนัขทรงเลี้ยงจำนวนกว่า 20
ตัว ณ วังสระปทุม

คุณชวลี อมาตยกุล รองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และ

(หน้าซ้าย บนซ้ายสุด) ฉายพระรูปพร้อมสุนัขทรงเลี้ยง (หน้าซ้าย บนขวา และล่าง) สุนัขทรงเลี้ยง ณ วังสระปทุม ที่มีกว่า 20 ตัว (บน) ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ ‘แป๊ะฮวยอิว’ สุนัขทรงเลี้ยงตัวโปรดเล่นน้ำในอ่างบัว

เป็นผู้ดูแลวังสระปทุมให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อมวลชนในงานแถลงข่าวการจัดกิจกรรมหารายได้เข้า ‘โครงการแป๊ะฮวยช่วยเพื่อน’ ซึ่งเป็นโครงการส่วนพระองค์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้ความช่วยเหลือเรื่องเครื่องมือแพทย์ที่จำเป็นต่อสุนัขที่เจ็บป่วย โรงพยาบาลสัตว์เล็ก คณะสัตวแพทยศาสตร์ ณ สยามพารากอน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ว่า “เมื่อเวลาสมเด็จพระเทพฯ เสด็จฯ ไปที่ใด คุณแป๊ะฮวยอิวก็จะตามเสด็จไปด้วยเป็นประจำ และจะมีประชาชนขอถ่ายรูปร่วมด้วยเสมอ ระหว่างถ่ายรูป คุณแป๊ะฮวยอิวก็จะคาบตะกร้า มืออยู่วันหนึ่ง ระหว่างที่เขาคาบตะกร้าอยู่ ก็มีคนนำเงินใส่ลงไปในตะกร้า พระองค์ท่านเห็นเช่นนั้นจึงรับสั่งให้นำเงินจำนวนนั้นเข้าโครงการ ‘แป๊ะฮวยช่วยเพื่อน’ ซึ่งตอนนี้ก็ดำเนินงานมาหลายปีแล้ว เพื่อสมทบทุนด้านค่าใช้จ่ายช่วยเหลือเพื่อนสุนัขด้วยกัน เงินส่วนหนึ่งมอบให้แก่โรงพยาบาลสัตว์เล็ก คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะเมื่อเวลาคุณแป๊ะฮวยไม่สบาย ทางคณะสัตวแพทยก็ดูแลเขาตลอด จากนั้นมาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการ ‘แป๊ะฮวยช่วยเพื่อน’ ซึ่งขณะนี้ก็มีจำนวนเงิน 4 - 5 แสนบาทแล้ว ตอนนี้คุณแป๊ะฮวยไปที่ไหนก็จะมีคนมาขอถ่ายรูปกับเขาตลอด ตอนอารมณ์ดีเขาก็จะยิ้มให้ พออารมณ์ไม่ดีก็หันหน้าอ แต่ตั้งแต่ได้เงินมา เขายิ้มตลอดไม่หันหน้าอเลย...”

ศ. สพญ. ดร.ชลลดา บุรณกาล สัตวแพทย์รับผิดชอบดูแลสุนัขทรงเลี้ยงในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้สัมภาษณ์ในงานแถลงข่าวนี้เช่นกันว่า “คุณแป๊ะฮวยชอบคุณหมอผู้หญิงมากกว่าผู้ชายและหวงบันทึยมาก คุณหมอยุ่ผู้ชายจับไม่ได้เลย ต้องให้คุณหมอผู้หญิงจับตลอด ตอนที่คุณแป๊ะฮวยป่วยเป็นกระเพาะบิด ตอนนั้นเขามีปัญหาเรื่องโรคหัวใจด้วย ทางโรงพยาบาลสัตว์เล็กจึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพฯ โดยพระราชทานเครื่องตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจมาให้ ครั้งหลังสุดที่คุณแป๊ะฮวยนอนป่วยอยู่ที่ตึกคณะสัตวแพทย์ สมเด็จพระเทพฯ ได้เสด็จ เยี่ยม และทอดพระเนตรตึกคณะ ซึ่งเป็นตึกเก่าอายุราว 90 ปี ในขณะนั้นมีเศษปูนตกลงมาต่อน้ำพระพักตร์พอดี อาจจะเป็นด้วยโชคพร้อมกับพระบารมีด้วย พระองค์จึงมีรับสั่งว่าตึกเก่ามาก จะให้สถาปนิกกับวิศวกรมาดู วิศวกรบอกว่าอยู่ไม่ได้แล้ว สุดท้ายเราจึงต้องสร้างตึกโรงพยาบาลใหม่ประมาณ 10 ชั้น ซึ่งได้รับเงินทุนส่วนหนึ่งจากสำนักงานงบประมาณ ตอนนี้จึงสามารถรับสุนัขเข้ามารักษามากขึ้น เฉลี่ยประมาณ 200 รายต่อวัน”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงพระราชนิพนธ์ ‘สัตว์เลี้ยงวังสระปทุม’ แสดงถึงพระราชอารมณ์ขันและพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อสรรพสัตว์ ดังความที่ขอยกมาตอนหนึ่งว่า “ที่จริงแล้ววังสระปทุมเต็มไปด้วยสิ่งมีชีวิต แต่ใครๆ ก็รู้จักแต่สุนัข มีป้ายเขียนบอกรถว่าขับรถให้ระวัง ‘สุนัขทรงเลี้ยง’ แต่ที่จริงแล้วเรามีทั้งกิ้งกือเต็มไปหมด เวลาวิ่งจ็อกกิ้งตอนค่ำถ้าไม่ระวังให้ดีก็จะไปเหยียบรถไฟขบวนยาวๆ เหล่านี้ วิธีการที่จะไม่ต้องทำบาปโดยไม่ตั้งใจคือต้องคอยนับว่าวิ่งแต่ละรอบเจอกิ้งกือกี่ตัว ทำให้มีผู้เรียกกิ้งกือเหล่านี้ว่ากิ้งกือทรงนับ

“หากเกิดมาคู่กับแมว ประชากรแมวจะมีกิ้งกือร้อยไม่มีใครมาทำสำมะโนครัวไว้ พวกเขาหาเลี้ยงตัวเองไม่ได้ ต้องคลุกข้าวให้กิน แมวในวังสระปทุมมีทั้งแมวขาวแมวดำ แมวเหลือง (หน้าตาเหมือนแมวการ์ฟิลด์ในการ์ตูน) มีแมวขัณฑ์ อาทิ แมวสีสวาดและแมววิเชียรมาศ เวลาถึงงานประกวดแมวที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เคยนึกอยากส่งวิเชียรมาศตัวงาม แต่จับไม่ได้เลยไม่ได้ส่ง ประโยชน์ของแมว คือ ทำให้หมาได้ exercise แต่ไม่เคยกวาดได้แมวกิ้งกือ อยู่มาวันหนึ่งหมาหิววิ่งไปรุมแมว ปรากฏว่าแมวจนตรอกหันหน้าสู้ หมาทั้งฝูงก็ต้องพ่ายไปตามระเบียบ นั่นเป็นกรณีพิเศษ ส่วนใหญ่แมวขึ้นต้นไม้หมากก็ได้แต่แหงนมอง วันหนึ่งเกิดเหตุร้ายสำหรับแมว ถูกหมาไล่จนพลาดตกลงไปกลายเป็นแมวหน้า...”

กองทุนสุนัขทรงเลี้ยงฯ เกิดขึ้นจาก ‘แป๊ะฮวยอิว’ สุนัขพันธุ์เซนต์เบอร์นาร์ด ซึ่งทรงได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหนึ่งในสุนัขทรงเลี้ยงจำนวนกว่า 20 ตัว ณ วังสระปทุม

(บน) สุนัขทรงเลี้ยงพันธุ์เซนต์เบอร์นาร์ด ‘แป๊ะฮวยอิว’ (ล่าง) ภาพถ่ายสุนัขทรงเลี้ยงจากฝีพระหัตถ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เหรียญกษาปณ์ที่ระลึก...เหรียญที่ระลึก... เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เหรียญที่ระลึก เฉลิมพระบารมี

1

2

3

ประเทศไทยซึ่งสรรเสริญเฉลิมพระเกียรติตั้งแต่ทรงพระเยาว์ รวมทั้งพระราชพิธีสำคัญอันยิ่งใหญ่และเป็นมหามงคลของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผ่าน เหรียญกษาปณ์ เหรียญที่ระลึก อันทรงคุณค่า

ตลอดระยะเวลาหกทศวรรษตั้งแต่วันพระราชสมภพ ทรงพระเยาว์ ทรงศึกษา พระราชกรณียกิจ และพระอัจฉริยภาพอันเป็นที่ประจักษ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เจ้าฟ้ามหาดลางสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ล้วนแล้วเป็น เหตุการณ์แห่งพระราชประวัติของพระองค์ที่ถูกบันทึกไว้มากมาย เพื่อเฉลิมพระเกียรติและเฉลิมพระบารมี รวมถึงการบันทึก

ประวัติศาสตร์แห่งพระองค์ผ่านเหรียญกษาปณ์ เหรียญที่ระลึกใน หลากหลายโอกาสพิเศษเพื่อให้พสกนิกรได้ร่วมชื่นชมในพระบารมี เช่น ทรงสำเร็จการศึกษา ทรงรับการสถาปนาพระราชอิสริยยศักดิ์ เฉลิมพระชนมายุ 36 พรรษา เฉลิมพระชนมายุ 50 พรรษา รางวัล เฉลิมพระเกียรติบุคคลสำคัญระดับโลก เป็นต้น และในปีนี้ กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ได้ทำการผลิตเหรียญกษาปณ์ ที่ระลึกและเหรียญที่ระลึกเพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคล ครบ 5 รอบ วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2558 สมเด็จพระเทพรัตนราช สุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้คนไทยและนักสะสมเหรียญอันทรง คุณค่าได้ชื่นชมพระบารมีอีกครั้ง

1. เหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อ พ.ศ. 2521 อันเป็นที่ 33 ในรัชกาลปัจจุบัน (เหรียญเงินชนิดบุรุษและสตรี) 2. เหรียญที่ระลึกเกิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปถัมภ์ดนตรีไทย เนื่องในโอกาสเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ผลิตขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2534 ในฐานะที่ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ดนตรีไทย โดยพระองค์โปรดดนตรีไทย ทรงศึกษา พิณ ฆ้อง กระจับปี่ และฆ้องวงใหญ่ให้แพร่หลายในหมู่นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจ ในบางโอกาสทรงดนตรีไทยร่วมกับวงมโหรีด้วย โดยได้มีการนำ เครื่องดนตรีไทยประเภท ดิด สี ตี เป่า ได้แก่ ซอสามสาย ซอด้วง จะเข้ ระนาดเอก และขลุ่ย มาเป็นลวดลายด้านหลังเหรียญ (เหรียญชนิดทองคำขัดเงาและเงินขัดเงา)
3. เหรียญที่ระลึกวันอนุรักษ์มรดกไทย ผลิตขึ้นเพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะที่ทรงเป็นผู้ดำเนินการ และส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้แพร่หลายมาโดยตลอด โดยในโอกาสเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา เมื่อ พ.ศ. 2534 ทางราชการได้ประกาศให้ วันที่ 2 เมษายน ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพของพระองค์ เป็นวันอนุรักษ์มรดกไทย (เหรียญชนิดทองคำ)

1

2

เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติ

3

4

5

1. เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา ทรงสำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลิตเพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา ทรงสำเร็จการศึกษาได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 โดยการผลิตครั้งนั้นยังมิได้รับพระราชทานสถาปนาพระราชอิสริยยศศักดิ์เป็นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี (เหรียญชนิดเงิน) 2. เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ผลิตขึ้นเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุ 36 พรรษา เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2534 (เหรียญชนิดเงินขัดเงา) 3. เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลิตเพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาพระราชอิสริยยศศักดิ์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา ขึ้นเป็นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2520 (เหรียญชนิดทองคำ) 4. เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่มูลนิธิแม่ไก่ไข่มุกเกล้าฯ ถวาย 'เหรียญรางวัลแม่ไก่ไข่มุกเกล้า' แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลิตขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่มูลนิธิแม่ไก่ไข่มุกเกล้าฯ ถวายเหรียญรางวัลแม่ไก่ไข่มุกเกล้า สาขาบริการสาธารณะ ประจำปี 2534 แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2534 ในฐานะที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อความยั่งยืนของวัฒนธรรม ทรงให้การสนับสนุนงานด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และโบราณสถาน ตลอดจนมีน้ำพระราชหฤทัยต่อผู้ยากไร้ขาดที่พึ่ง ซึ่งพระราชภารกิจเหล่านี้พระองค์ทรงเป็นบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ตลอดมา (เหรียญชนิดทองคำขัดเงา) 5. เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุ 50 พรรษา ผลิตขึ้นเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุ 50 พรรษา เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2548 (เหรียญชนิดเงินขัดเงา)

ตราประทับในพระบารมีประจักษ์ ทุกดวงใจพลสกนิกร

พระฉายาลักษณ์และพระฉายาสถิตลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ปรากฏบนตราไปรษณียากรแห่งการเฉลิมพระเกียรติและเฉลิมพระบารมี
ให้คนไทยชื่นชมในพระปรีชาสามารถและพระบารมีของพระองค์

1

2

3

4

ตราไปรษณียากรแห่งมงคล

1. ตราไปรษณียากรมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ชุด 3) ผลิตเมื่อ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 2. ตราไปรษณียากรมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ชุด 3) ผลิตเมื่อ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 3. ตราไปรษณียากรมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ชุด 2) ผลิตเมื่อ 10 กันยายน พ.ศ. 2542 4. ตราไปรษณียากรวันราชาภิเษกสมรสครบ 50 ปี ผลิตเมื่อ 28 เมษายน พ.ศ. 2543 ซึ่งปรากฏพระฉายาสถิลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเมื่อครั้งทรงพระเยาว์พร้อมทุกพระองค์

ตราไปรษณียากรในพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

(ซ้าย) ตราไปรษณียากรสามทศวรรษโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลิตเมื่อ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2554 (ขวา) ตราไปรษณียากรโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลิตเมื่อ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2547

ตราไปรษณียากรแห่งพระอัจฉริยภาพ อันเป็นที่ประจักษ์

(ซ้าย) ตราไปรษณียากรภาพฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อันเป็นภาพจิตรกรรมฝีพระหัตถ์ ผลิตเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2551 (กลาง) ตราไปรษณียากรกรุงเทพฯ เมืองหนังสือโลก 2556 ที่ปรากฏเป็นภาพหนังสือพระราชนิพนธ์ 'แก้วจอมแก่น' บนตราไปรษณียากรซึ่งผลิตเมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2556 (ขวา) ตราไปรษณียากรนักษัตรประจำปี (มะแม) ภาพวาดฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน

1

2

3

4

5

6

7

ตราไปรษณียากรพระฉายาลักษณ์และพระฉายาสถิลักษณ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

1. ตราไปรษณียากรเฉลิมฉลอง 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2 เมษายน พ.ศ. 2558 2. ตราไปรษณียากรเฉลิมฉลอง 4 รอบ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2 เมษายน พ.ศ. 2546 3. ตราไปรษณียากรเฉลิมฉลอง 50 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2 เมษายน พ.ศ. 2548 4. ตราไปรษณียากรงานกาชาดที่ทรงงานในฐานะอุปนายกผู้อำนวยการ งานกาชาด พ.ศ. 2534 5. ตราไปรษณียากรงานกาชาด พ.ศ. 2552 ซึ่งพิเศษกว่าตราไปรษณียากรงานกาชาดปีอื่นๆ เพราะมีพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 6. ตราไปรษณียากรงานกาชาด พ.ศ. 2554 7. ตราไปรษณียากรงานกาชาด พ.ศ. 2558

ตราไปรษณียากรเฉลิมพระเกียรติ เจ้าฟ้านักสะสม

ตราไปรษณียากรสมาคมนักสะสมตราไปรษณียากรแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เฉลิมพระเกียรติในฐานะ 'เจ้าฟ้านักสะสม' ตราไปรษณียากรและไปรษณียบัตรส่วนพระองค์ ผลิตเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี...

ทศกัศวรรย์แห่งพระบารมี บี.กริม ขอน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

**พระองค์ทรงเป็นเจ้าฟ้าผู้เป็นแบบอย่างดีเยี่ยมในพระวิริยะอุตสาหะ
ในการทรงงานพระราชกรณียกิจ
นานอย่างเป็นรูปธรรม และทรงดูแลติดตามอย่างใกล้ชิดและอย่างละเอียด**

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี... ทศกัศวรรย์แห่งความทรงจำ พระองค์ทรงเป็นเจ้าฟ้าผู้เป็นแบบอย่างดีเยี่ยม ทรงพระวิริยะอุตสาหะปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานาอย่างเป็นรูปธรรม และทรงดูแลติดตามอย่างใกล้ชิดและอย่างละเอียด

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในช่วงทรงศึกษานั้นไซ้ว่าจะโปรดด้านศิลปภาษา

เท่านั้น แต่โปรดการเรียนสายวิทย์ไม่แพ้ด้วยเช่นกัน เมื่อเริ่มเรียนระดับมัธยมศึกษา ก็ทรงลองเรียนทั้งสองด้าน แต่การเรียนที่ค่อนข้างหนักบวกกับพระราชกรณียกิจตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทำให้พระองค์ต้องทรงเลือกศึกษาด้านใดด้านหนึ่ง แต่ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถโปรดเกล้าฯ ให้เรียนทางศิลปภาษา

จึงทรงเลือกเรียนด้านศิลปภาษา แต่ด้วยโปรดด้านวิทยาศาสตร์จึงให้ความสนใจพระราชหฤทัยด้วยพระองค์เองมาตลอด โดยเฉพาะเรื่องของเทคโนโลยี ทรงเป็นนักวิชาการที่มีความสามารถมาก และทรงลงภาคสนามทั้งในประเทศและต่างประเทศ แม้จะมีพระราชภารกิจที่มากมาย ทว่าทรงศึกษาหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติอยู่เสมอ และดูเหมือนว่า...ประเทศเยอรมนี

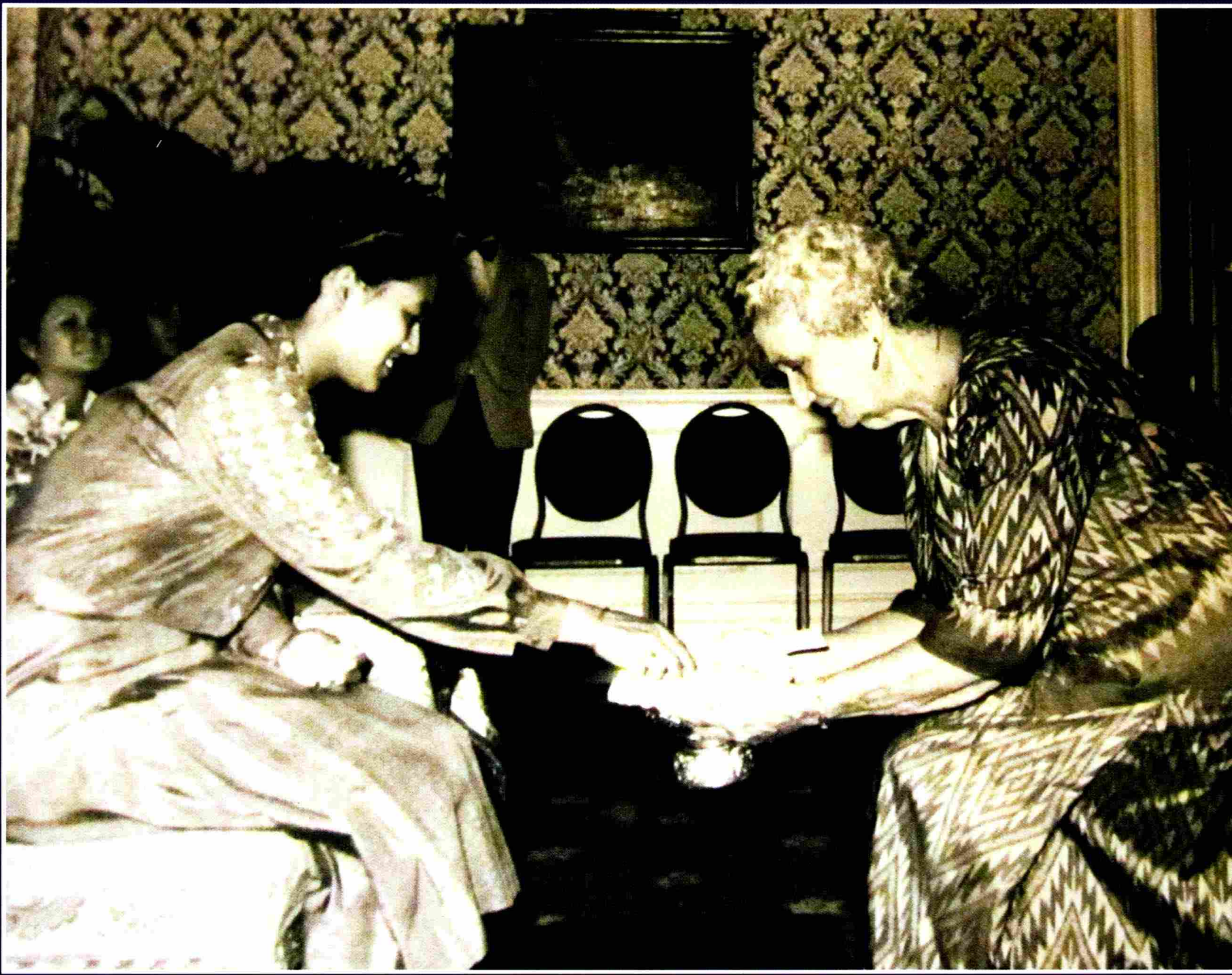
เป็นต้นแบบโครงการพระราชดำริหลายโครงการ ทั้งด้านการศึกษา ด้านเทคโนโลยี และด้านสารสนเทศ ซึ่งมีหลายๆ บริษัทชื่อดังระดับโลก สัญชาติเยอรมันมีโอกาสรับสนองพระเดชพระคุณสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดย บี.กริม กรุ๊ป เป็นบริษัทหนึ่งที่มีโอกาสนั้น

(บน) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ฉายพระรูปพร้อมครอบครัว 'ลิงค์' เมื่อครั้งวันฉลองครบ 120 ปี พระราชวังวิมานเมฆ

(ซ้าย) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปประเทศเยอรมนี พร้อมทรงเยี่ยม มร.ฮาราลด์ ลิงค์ (ขวา) บ้าน มร.ฮาราลด์ ลิงค์ ที่ประเทศเยอรมนี
(ล่าง) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเป็นองค์ประธานเปิดอาคารแกร์ฮาร์ด ลิงค์ ณ สำนักงานใหญ่ บี.กริม กรุงเทพมหานคร

(บน) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรางวัลคุณหญิงอัลมา ลิงค์ (ล่างซ้าย) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรางวัล มร.แกร์ฮาร์ด ลิงค์ (ล่างขวา) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงดูงานร้านขายยาของครอบครัวที่เมืองลือเบค ประเทศเยอรมนี

‘ปัจจุบัน...พมกวางงานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการของพระองค์ท่าน ได้แก่นักวิทยาศาสตร์บัณฑิต สภาภาษาไทย โรงเรียนจิตรลดา มูลนิธิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่ออภิศาสตร์ศรีบ’

มร.ฮาราลด์ ลิงค์

(บน) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเป็นองค์ประธานเปิดอาคารอัลมา ลิงค์ ชิดลม ถนนเพลินจิต โดยฟิสิก ลิงค์ และแคโรลีน ลิงค์ (ในวัยเด็ก) ถวายพวงมาลัย (กลาง) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉายพระรูปพร้อม มร.ฮาราลด์ ลิงค์ ณ บริเวณหลังบ้าน นครฮัมบูร์ก ประเทศเยอรมนี ปัจจุบันเป็นสถานกงสุลไทยประจำประเทศเยอรมนี (ล่างซ้าย) บ้านของ มร.ฮาราลด์ ลิงค์ ณ นครฮัมบูร์ก ประเทศเยอรมนี ปัจจุบันเป็นสถานกงสุลไทยประจำประเทศเยอรมนี (ล่างขวา) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กดปุมเปิดอาคารอัลมา ลิงค์ อย่างเป็นทางการ

‘ผมมีโอกาสถวายงานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระปรีชาสามารถ ทรงแปลภาษาเยอรมันเก่งมาก โดยเฉพาะกลอนที่ว่าแปลยากก็ทรงพระปรีชาแปลได้หมด นอกจากนั้นพระราชหฤทัยงดงาม มีพระเมตตา กรุณาริคุณต่อ บิ.กริม และครอบครัว ‘ลิงค์’ อันสร้างความปลอดภัยให้กับพวกเรา’

มร.ฮาราลด์ ลิงค์

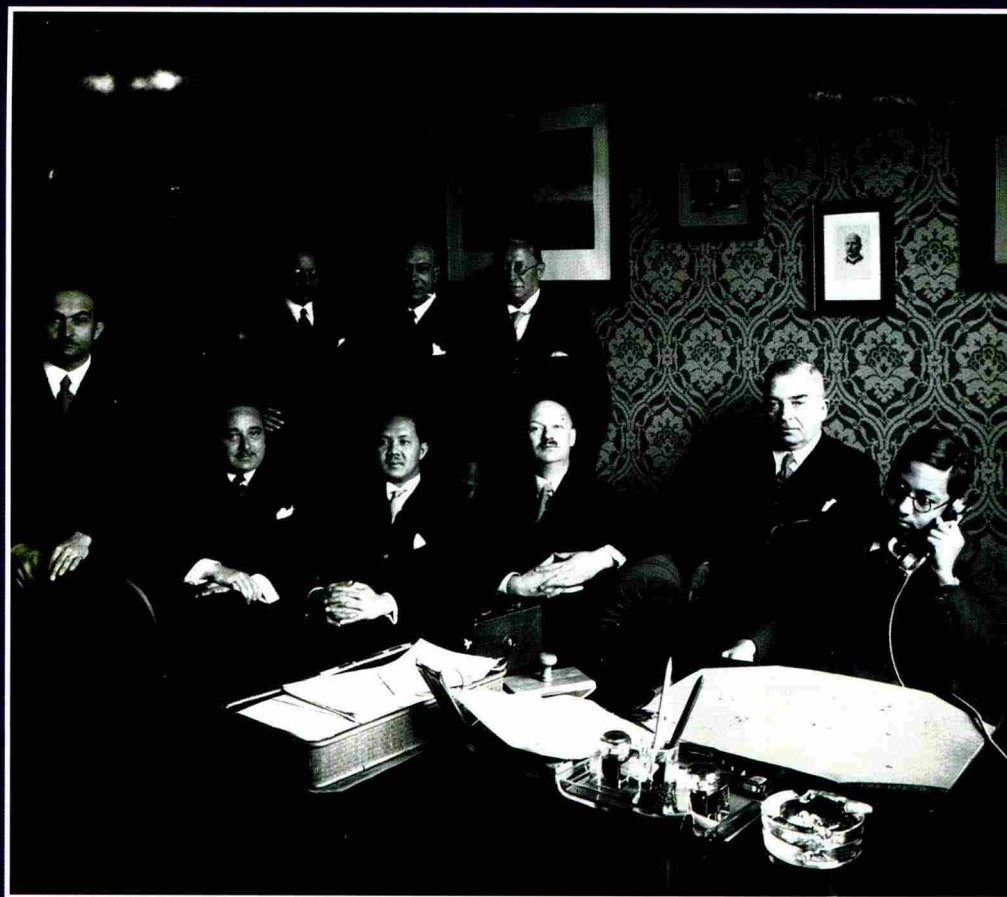

บี.กริม เริ่มต้นธุรกิจ
ร้านขายยาสยาม ตีส
เป็นชาอีในประเทศไทย
ที่จำหน่ายยาแพนตะวัน
ตกท่ามกลางยุคสมัยที่
ความรู้ทางเภสัช
ศาสตร์ยังไม่เจริญ

(ซ้าย) อัลมา ลิงค์ หญิงต่างชาติคนแรกได้
รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น
จุลจอมเกล้าจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้เรียกหญิงผู้ได้รับเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ชั้นจุลจอมเกล้าให้มีค่านำหน้านาม
ว่า 'คุณหญิง'

137 ปี บี.กริม กว่าศตวรรษ แห่งการร่วมพัฒนาเมืองไทย ใต้ร่มพระบารมี

บี.กริมเริ่มต้นธุรกิจในประเทศไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2421 นับว่าเป็นกิจการที่
เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย และยังได้มีโอกาสรับสนองพระเดชพระคุณ
ราชสำนักมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 จวบกระทั่งวันนี้

ปี.กริม เริ่มต้นจากธุรกิจร้านขายยา สยาม ดิสเป็นซารี ของ มร.แบรนต์ฮาร์ด กริม เกสเซอร์ชาวเยอรมันและหุ้นส่วนชาวออสเตรียน มร.เอริค มุลเลอร์ ซึ่งจำหน่ายยาแผนตะวันตกเมื่อสยามประเทศยังไม่มีความรู้ด้านเภสัชศาสตร์ และทั้งสองยังได้มีโอกาสสนองพระเดชพระคุณราชสำนักในสมัยรัชกาลที่ 4 ด้านเภสัชตะวันตก ที่ต่อมาได้รับตราครุฑของพระเจ้าแผ่นดินโดยมีพระบรมราชานุญาตให้ตั้งอย่างเป็นทางการ ในส่วนของร้านขายยานั้น ต่อมาก็ได้มี มร.อดอล์ฟ ลิงค์ เกสเซอร์จากลิวเบ็ค สาธารณรัฐเยอรมนี ขยายสาขาในปี พ.ศ. 2446

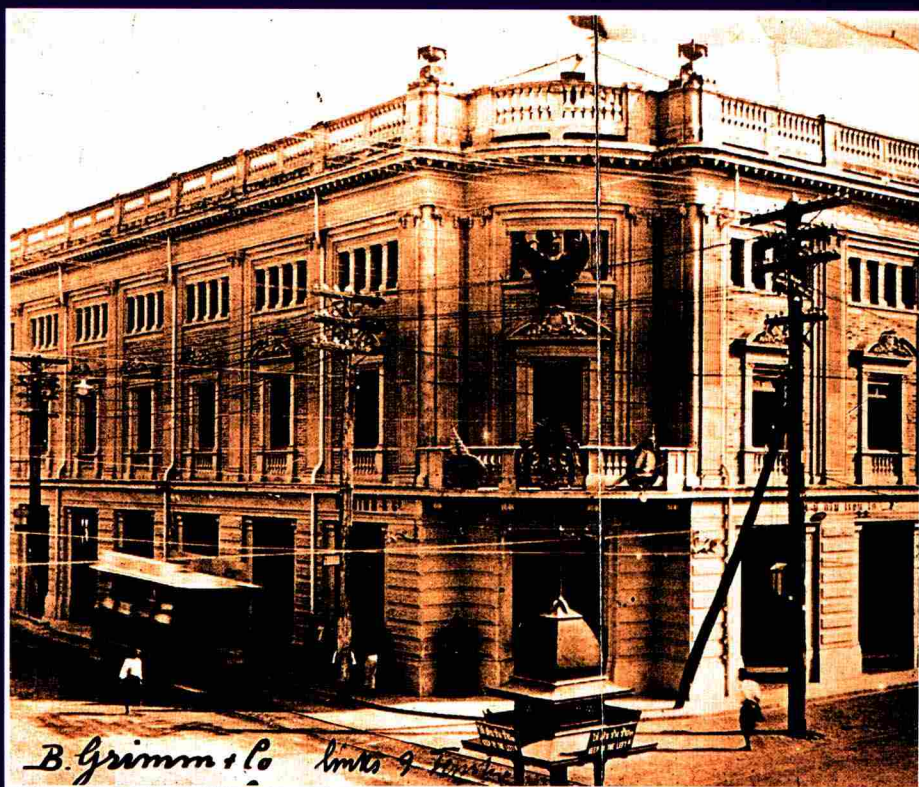
มาถึงช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 อันเป็นช่วงเวลาที่ยามกำลังพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมอารยประเทศ ปี.กริมจึงสนองพระราชดำริสเปิดห้างสรรพสินค้าปี.กริมแอนดีโก นำเข้าสินค้าอำนวยความสะดวกและเครื่องจักรกลต่างๆ รวมทั้งธุรกิจสายโทรศัพท์ที่นิยมอย่างมาก โดยมีส่วนร่วมในโครงการก่อสร้างพื้นฐานต่างๆ อาทิ การขุดคลองเพื่อสาธารณูปโภคที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก

ในเวลาต่อมา มร.อดอล์ฟ ลิงค์ ได้ซื้อธุรกิจและพัฒนาธุรกิจ ปี.กริมออกไปหลายด้าน ขยายอาณาจักร ปี.กริมออกไป เช่น ปี พ.ศ. 2507 เริ่มพัฒนาธุรกิจด้านวิศวกรรม และ

อุปกรณ์การแพทย์ เทคโนโลยีโทรคมนาคม เครื่องปรับอากาศ และเครื่องจักรกล พร้อมกับสนับสนุนและร่วมมือกับราชวงศ์อย่างดียิ่งเพื่อพัฒนาประเทศด้านต่างๆ สร้างองค์การกุศลเพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านต่างๆ ที่ปัจจุบันนี้ ปี.กริมยังคงยึดมั่นสร้างเสริมคุณภาพชีวิตภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง

ต่อจากนั้นบุตรชายทั้งสองของ มร.อดอล์ฟ ลิงค์ ได้แก่ มร.แกร์ฮาร์ด ลิงค์ และ มร.เฮร์เบิร์ต ลิงค์ ได้นำ ปี.กริม ขยายไปยังยุโรปพร้อมๆ กับการขยายรูปแบบธุรกิจในเมืองไทย ถึงวันนี้เป็นเวลา 137 ปีแล้วที่ตระกูลลิ่งค์อันมี มร.ฮาราลด์ ลิงค์ ประธานบริษัท ปี.กริม กรุ๊ป ได้ทำให้ธุรกิจ ปี.กริมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและไลฟ์สไตล์หลากหลายรูปแบบ เรียกได้ว่า ปี.กริม มีส่วนในการขับเคลื่อนประเทศหลายด้าน อาทิ เป็นผู้ริเริ่มอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า เป็นผู้วางระบบรถไฟฟ้าทั้ง BTS และ MRT รวมถึง Airport Rail Link ร่วมกับทำอากาศสุวรรณภูมิ อีกทั้งยังมีธุรกิจสุขภาพที่ ปี.กริม มีบทบาทอยู่หลายๆ องค์การ Merck, Maquet, Siemens และ Carl Zeiss ในการจัดหาผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการแพทย์เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางการแพทย์

แม้จะผ่านเหตุการณ์สำคัญ เช่น สงครามโลกครั้งที่ 1 ที่ส่งผลต่อธุรกิจมาก แต่ในที่สุดสองบุตรชายตระกูลลิ่งค์ก็ขยับขยายอาณาจักร ปี.กริม ออกไปอีกหลากหลาย

(บนซ้าย) สยาม ดิสเป็นซารี ร้านขายยาแห่งแรกของประเทศไทย (บนขวา) พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร พระโอรส รัฐมนตรีกระทรวงโทรคมนาคม ทรงทดลองใช้โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศไทยกับประเทศเยอรมนีที่ห้าง ปี.กริม เป็นผู้แทนจำหน่ายครั้งแรก (ล่าง) เครื่องหมายตราแผ่นดินรัชกาลที่ 5 บนอาคาร ชั้นเป็นสัญลักษณ์พระบรมราชานุญาตให้เป็นร้านของราชสำนัก โดยต่อมาเปลี่ยนเป็นตราครุฑ (เหนือตราอาร์ม)

ข้อมูลอ้างอิง

ท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา และผู้จัดการ/ผู้อำนวยการโรงเรียนจิตรลดา
คุณหญิงจามรี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา รองอธิการบดีกำกับดูแลด้านบริหาร วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา และรองผู้อำนวยการโรงเรียนจิตรลดา
ดร.สันตนิยน์ ผาสุข รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สายวิชาชีพ โรงเรียนจิตรลดา
ดร.ชเนวัฒน์ บุณนาค รองอธิการบดีกำกับดูแลด้านบริหารกิจการนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา
คณาจารย์โรงเรียนจิตรลดา (สายสามัญ) / โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) / วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา
กองข่าว สำนักพระราชวัง
กองงานราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
บริษัท ไพรินไทย จำกัด
บี.กริม กรุ๊ป
มูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
ร้านกาแฟ โครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โรงเรียนจิตรลดา (สายสามัญ)
โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)
วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา
สำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง
เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามบรมราชกุมารี โดย สมาคมนิสิตเก่าอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2527
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ 'ทูลกระหม่อมน้อยของเรา' โดย ธนาครไทยพาณิชย์ จำกัด พ.ศ. 2521
<http://www.cdtc.ac.th>: วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา
<http://www.chitraladaschool.ac.th>: โรงเรียนจิตรลดา (สายสามัญ)
<http://www.chitraladaschool.net>: โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)
<http://kanchanapisek.or.th>: พระราชประวัติ
<http://www.sac.or.th>: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
<http://www.sirindhorn.net> : กองงานราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
<http://th.wikipedia.org> พระราชประวัติ. (2553) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ภาพในเล่ม

นิตกร กรัยวิเชียร

กองงานราชเลขาธิการในพระองค์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บริษัท ไพรินไทย จำกัด

บี.กริม กรุ๊ป

โรงเรียนจิตรลดา (สายสามัญ)

โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ)

วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา

ร้านกาแฟ โครงการตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

สำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน กรมธนารักษ์
กระทรวงการคลัง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ 'ทูลกระหม่อมน้อยของเรา'
โดย ธนาครไทยพาณิชย์ จำกัด พ.ศ. 2521

ทั้งที่เนื้อหาในนิตยสารฉบับพิเศษ 'สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราช
กุมารี...60 พรรษา เจ้าฟ้าผู้เป็นที่รักของปวงไทย' ซึ่งจัดทำ
โดยนิตยสาร HELLO! ร่วมกับ B.Grimm Group มีอาจ
ถึงพร้อมด้วยความสมบูรณ์ได้ หากมิได้รับความอนุเคราะห์
จากกองงานราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รวมทั้งความร่วมมือและ
ความอนุเคราะห์จากบุคคลและหน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ได้
เอ่ยนามครั้งนี้ ทางผู้จัดทำขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

BURDA THAILAND Managing Director วราภรณ์ ศิริบุญมา **HUBERT BURDA MEDIA - ASIA** Chief Financial Controller (Asia) & CFO Thailand จัตรชัย พยาชนรินทร์กุล
PUBLISHER/EDITOR-IN-CHIEF วราภรณ์ ศิริบุญมา **EDITOR AT LARGE** พิรญา วงศ์สวัสดิ์ Project Editor / Society Director / Studio & Style Director ภูมิจิต พลากร Assistant Project Editor / Studio Manager อโนชา ทองชัย Photo
Editor พิพิธทรง พรหมชาติแก้ว Studio Designer Manager อนุตร เหลี่ยมสกุล **BURDA STUDIO** Assistant Studio Manager จารุวรรณ ทิมินกุล Studio Designer สมภัสสร กำชัยถาวรรัตน์ะ สุกกิจ ไข่มุกด์ Producer Supervisor กัญญาภัทร สมวงศ์
PRODUCTION Production Manager ปรีศนิมาศ พงษ์สุวรรณ Assistant Production Manager สุวโรจน์ เจริญสิทธิ์ Production Executive กฤตติกา กุวัปัทมนันท์ **INTEGRATED MARKETING COMMUNICATION** Integrated Marketing
Communication Director สรันทรา ศรียานงค์ **MARKETING** Marketing Director นันทกร พิทักษ์โชติวรรณ Marketing Executives อาสาพร โพธิ์ปิ๊ด อภิษฐา ช่วงสวัสดิศักดิ์ **CIRCULATION** Circulation Manager ปาณิสรา วีระประทีป
Circulation Executives จิตภา จันทนิกะพ้อ นิภาพร กันใจรส **ADVERTISING SALES** Group Advertising Director ศิรมา ลิมวิริยะเลิศ Director of Advertising นรมงคล กาญจนมนัสเสถียร Assistants Advertising Director สุวนิชย์ชา
มาตย์สุทธิกุล ชจันุข ศรีสมวงศ์ ปราณิต ศรีนวลปาน Advertising Manager วิศิชา อ่อนสูง Advertising Executives ปันชนิตดา ตัดพิพัฒน์ วิริศยาว สุจิตตนิพนธ์ Advertising Service วิชุดา แสงวิเชียร สุนตดา คุ่มเจริญ

INTERNATIONAL AD SALES REPRESENTATIVES **BURDA INTERNATIONAL Italy** Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director T. +39 02. 91 32 34 66 mariolina.siclari@burda.com **BURDA COMMUNITY NETWORK**
Germany Vanessa Noetzel T. +49 89 9250 3532 vanessa.noetzel@burda.com Michael Neuwirth T. +49 89 9250 3629 michael.neuwirth@burda.com **Austria/Switzerland** Goran Vukota T. +41 44 81 02 146
goran.vukota@burda.com **France/Luxembourg** Marion Badolle-Feick T. +33 1 72 71 25 24 marion.badolle-feick@burda.com **UK/Ireland** Jeannine Soeldner T. +44 20 3440 5832 jeannine.soeldner@burda.com **USA/Canada/**
Mexico Salvatore Zammuto T. +1 212 884 48 24 salvatore.zammuto@burda.com

BurdalInternational

บริษัท เบอร์ด้า (ประเทศไทย) จำกัด

เลขที่ 3 อาคารริจินนาร ชั้น 16 โชเลอ ถนนสาทรใต้ ยานนาวา สาทร กทม 10120 โทรศัพท์ +66 2676 8999 โทรสาร +66 2676 8990 -1 hellothailand@burda.co.th

ติดต่อฝ่ายโฆษณา โทรศัพท์ 08-4076-6678, 0-2651-5400 ต่อ 216, 225 แนนสมาชิกสัมพันธ์ โทรศัพท์ 0-2651-5400 ต่อ 122, โทรศัพท์ 0-2651-5394

พิมพ์ที่ บริษัท คอมพิวเตอร์ จำกัด เมทาม โทร. 0-2368-2942-7 แอกลี บริษัท คลาสสิก สแกน จำกัด โทร. 0-2291-7575 จัดจำหน่าย บริษัท นานาสาน จำกัด โทร. 0-2459-6240-1

ข้อเขียน รูปภาพ และพื้นที่โฆษณาทั้งหมดในนิตยสาร HELLO! สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ถ้าจะ
นำไปเผยแพร่ซ้ำ ไม่ว่าจะบางส่วนหรือทั้งหมด ต้องได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร
จากบริษัท เบอร์ด้า (ประเทศไทย) จำกัด • No part of this publication (HELLO! Magazine) and its
complements may be reproduced, stored in or introduced into a retrieval system, in any form, or
by any means (electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise), without the prior
written permission of both the owner and publisher (Burda Thailand Co., Ltd.) of this magazine.

Paris

spa
Peninsula Plaza

j.f. lazzartigue®

THALGO

VALMONT

Mr. Eric Hupel
French Hair Stylist

HELLO!
VIP LIMITED EDITION

